

Mgo Hinang

to mgo Apustulis

1 ¹ Sir Teofilo, to diya una no insuyat ku, imbatbat ku to sinugdanan^a to diya tibo nahinang ni Jesus yakip to diya impang-anad din ²⁻³ kotob to diya pagbatuna kandin diya to yangit. To diya wada pad batuna si Jesus, pighimatajan sikandin di nabanhaw da. Sed to kap-atan no aedow, piglinogwa din sikan pinili din no mgo apustulis. Mahan-in to impakita din kandan no ogmatuud yagboy no nabanhaw sikandin. Imbatbat din isab kandan to paghari to Diyus aw ikagihi pinaagi to Ispiritu Santu to igpahinang kandan. ⁴ Songo aedow no migsasayu sikandan to pagkoon, meyduon insugu din kandan no pig-iling, “Tagad kow kani to Jerusalem, su sikan ognangonon ku^b no Ispiritu Santu no insaad to Amoy ku madani on igbogoy iyu. ⁵ To diya una no panahon, wohig to imbawtismu ni Juan. Di kona da ogkapilaan, Ispiritu Santu on to igbawtismu iyu.”

To Pagbatuna ki Jesus diya to Yangit (Lucas 24:44-53)

⁶ Songo aedow no nahimun to mgo apustulis duon ki Jesus, mig-usip sikandan, “Ginuu, seinid on iyan to panahon no oggawangon nu sikan namanmandu kanami aw tukudon nu manda to gingharian to Israel?”

⁷ Migtabak si Jesus, “Kona kow ogmaanon dow nokoy panahona ubin aedawa to pigbootan to Diyus no Amoy no ogkahitabu sikan. ⁸ Di seini da. Ogbogajan kow to gahom ko konsadan kow on to Ispiritu Santu. Na, ignawnangon a now kani to Jerusalem hasta to tibuuk Judea dow diya to Samaria aw inggad diya to kinasangkoan to kalibutan.”

⁹ Tapus to pag-ikagi ni Jesus to sikan, nabatun sikandin diya to yangit. Namanyanghag sikan mgo apustulis su ogsaepan dan si Jesus, di wada dan on kitaa su nakahobong on sikandin duon to gabun.

^a 1:1 To trabahu no pigsugudan ni Jesus no dini pad sikandin to kalibutan impadajun di impabaja on to diya mgo apustulis dow duma no mgo magtutuu hangtod kuntoon.

^b 1:4 Lucas 24:49

¹⁰No namanyanghag pad sikandan, natokawan sikandan to daduwa no ka otow no nangabo to maputi no migtindog duon to topad dan. ¹¹Kagi to sikan mgo anghil, “Sikiyu no mgo taga-Galilea, nokoy no aboy kow pad man ogyanghag? Si Jesus no pigbatun duon iyu pailing diya to yangit iyan mismu ogpauli dini to pasak sahian ka da to sikan pagbatuna kandin.”

To Pag-ilisi ki Judas

¹²Dajun togbang sikan mgo apustulis likat to sikan Kaulibuhan no bubungan su ogpauli diya to Jerusalem no songo kilumitru da to kadiyu. ¹³Pagtidow dan duon, migponhik sikandan duon to ikaduwa no andana to sikan bayoy no pigpaabutan dan. Sikandan si Pedro, si Juan, si Santiago, si Andres, si Felipe, si Tomas, si Bartolome, si Mateo, si Santiago no anak ni Alfeo, si Simon no maunungon to tribu dan, dow si Judas no anak^c ni Santiago. ¹⁴Kanunoy sikandan mighihimun, aw to mgo hona-hona dan nasaboka to pag-ampu. Meyduon pad duma no naman-aggpot kandan yakip si Maria no inoy ni Jesus dow duma no mgo bohi hasta to mgo suun ni Jesus no mgo yukos.

¹⁵Songo aedow meyduon nahimun no 120 no ka otow. Migtindog si Pedro aw ikagihi sikandan, ¹⁶“Mgo suun ku, kinahangyan no matuman to diya impasuyat to Ispiritu Santu ki David duon to Kasuyatan bahin ki mina Judas. Su sikandin to diya mighindu ki Jesus to sikan namandakop kandin. ¹⁷Duma noy si Judas to diya una su pinili man isab sikandin ni Jesus to pagtrabahu to seini mgo hinangon noy.” Sikan to pig-ikagi ni Pedro.

¹⁸Na, to diya panahon no iyansang si Jesus duon to krus, imboli ni Judas to pasak sikan saepi no insuhue kandin to sikan madoot no hinang din. Duon sikandin kauyug no nakayangkob, migbotu to gotok aw kahakwad to tino-i.^d ¹⁹Sikan nahitabu ki Judas migtangkap diya to Jerusalem, kaling pighingadanan dan sikan pasak to Akeldama, no ko ita pa, Pasak no Nayangosahan.

²⁰Na, migpadajun si Pedro to pag-ikagi, “Mgo suun ku, nasuyat duon to Salmo no pig-iling,

‘Maojowan podom sikan pig-ugpaan din.

Wadad podom muugpa duon.’^e

Meyduon isab nasuyat duon no pig-iling,

‘Meyduon podom makailis to katongdanan din.’^f

²¹Kaling,” kagi ni Pedro, “manno wadad on si Judas, ogpili ki to songo otow no ig-ilis kandin. Kinahangyan no sobuuk sikandin to diya

^c 1:13 To yain no igpasabut to seini: *suun ni Santiago*. Seini no Santiago wada yabot to sikan apustulis no mgo Santiago.

d 1:18 Mateo 27:3-8 **e** 1:20a Salmo 69:25 **f** 1:20b Salmo 109:8

nakaduma-duma kanami dow ki Jesus no Ginuu ²² sugud to diya panahon no namawtismu si Juan kotob no batunon on si Jesus, agun makakistigus isab sikandin to pagkabhaw ni Jesus.”

²³ Na, migtubuy sikandan to daduwa no ka otow, si Matias dow si Jose no pigngadanan isab ki Barsabas dow ki Justo. ²⁴ Dajun sikandan ampu, “Ginuu, namaanan nu to inggad nokoy no nakased to ginhawa to tibo mgo otow. Kaling ihindu kanami dow andei to seini daduwa no ka otow to pigpili nud ²⁵ no iyan ig-ilis ki Judas to pagka-apustul. Su pig-ojowan din to katongdanan din aw nakaandiyad to banwa no angay kandin.” ²⁶ Tapus to pag-ampu, pigripa dan sikan daduwa, aw si Matias to naripahan. Dajun dan sikandin idugang to sikan sampuyu-tag-isa no mgo apustulis ni Jesus.

To Paged to Ispiritu Santu duon to mgo Magtutuu

2 ¹ Pag-abut on to sikan pista to mgo Hibru no og-ilingon to Aedow to Pentecostes,[§] tibo to mgo magtutuu nahimun duon to songo bayoy. ² Puli sikandan natokow to dinabohong no napuun diya to yangit no migyokop duon to sed to bayoy. Angod sikan to hinodos to maagbot no kaemag. ³ Pigkita dan dajun to angod to mgo yogdog to kaeju no migsusuwoy-suwoy aw untud duon to kada sobuuk no nahimun duon. ⁴ Duon-dajun piggahaman sikandan tibo to Ispiritu Santu aw nakaikagi to yain-yain no mgo inikagihan no wada dan anadi no impalituk kandan to Ispiritu Santu.

⁵ Na, duon to sikan siyudad to Jerusalem meyduon isab diyusnon no mgo Hibru no nangkapuun diya to yain-yain no mgo nasyun. ⁶ Pagkadinog dan to sikan migsasamuk, natingkag sikandan. Hilabi sikandan natingaya su kada sobuuk nakadinog no nalituk to kaugalingon din no inikagihan. ⁷ Naboyong yagboy sikandan aw pauusipay, “Nokoy man buwa to duon? Kona no mgo taga-Galilea man sikandan? ⁸ Na, naamonu no ogdinogon ta man no og-ikagi sikandan to mgo inikagihan no nabuyatan to kada sobuuk ita? ⁹ Su meyduon seini mgo duma ta no taga-Partia, taga-Media, taga-Elam, taga-Mesopotamia, taga-Judea, taga-Capadocia, taga-Ponto, taga-Asia, ¹⁰ taga-Frigia, taga-Pampilia, taga-Ehipto dow to duma no napuun diya to mgo banwa no sakup to Libya no dani to Cirene. Aw meyduon ngani taga-Roma ¹¹ no mgo Hibru hasta kona no mgo Hibru no migpasakup to tinuuhan ta. Meyduon isab mgo taga-Creta dow taga-Arabia. Na, naamonu no ogpakabatbat man sikan mgo taga-Galilea to kabeynganan no mgo hinang to Diyus duon to inikagihan to kada sobuuk ita?” ¹² Kaling hilabi natingaya sikan mgo otow dow nalibod aw pauusipay

§ 2:1 To Pentecostes, pista to mgo Hibru. Malipajon sikandan no oghalad to mgo binogkot no abut dan. Oskabasa seini duon to Levitico 23:15-21.

sikandan, “Nokoy man buwa to igpasabut to seini?” ¹³Di meyduon namanningisi to sikan mgo magtutuu. Kagi dan, “Eh, mgo hingow!”

To Pagwali ni Pedro

¹⁴Dajun tindog si Pedro dow sikan duma din no sampuyu-tag-isa no mgo apustulis duon to atubangan to kaotawan, aw ikagi si Pedro to maagbot, “Sikiyu no angod ku no mgo Hiburow dow tibo iyu no naman-ugpa kani to Jerusalem, paminog kow aw indani seini. ¹⁵Nailing buwa to boot now no mgo hingow seini mgo duma ku. Di kona, su alas nuybe pad man to masem. ¹⁶Seini no hitabu kuntoon iyan katumanan to diya pigsuyat ni Joel no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

¹⁷‘Seini to oghinangon ku diya to umaabut no panahon, kagi to Diyus. Igpakonsad ku to Ispiritu Santu duon to tibo yain-yain no kaotawan. To anak now no mgo yukos dow mgo bohi ogpakabatbat to igpaikagi ku.

Meyduon igpasailow ku to batan-on no mgo yukos,
aw meyduon isab igpatagainop ku to mgo manigaon.

¹⁸To suguonon ku no mgo yukos dow mgo bohi ogpakonsadan ku to Ispiritu Santu diya to umaabut no panahon,
su meyduon igpaikagi ku kandan.

¹⁹⁻²⁰Kona pad on og-abut to mahinongdanon dow kabeynganan no aedow no siak no Ginuu oghukum to kaotawan,
meyduon igpakita ku no mgo kabeynganan diya to yangit.
Ogdigyom to soga, aw to buyan ogkaangod to yangosa to kayogdog.
Meyduon isab igpakita ku no mgo kabeynganan dini to pasak no yangosa dow kaeju hasta madamey hilabi no obey.

²¹Di inggad hintawa no og-ampu kanay no Ginuu dinumahan to pagsalig ogkayuwas.^h

²²“Na,” kagi ni Pedro, “mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel,ⁱ paminog kow kanay su igbatbat ku iyu si Jesus no taga-Nazaret. To pagpaandini kandin to Diyus pigmatuud pinaagi to diya mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no impabaja din ki Jesus. Namaan kow to sikan su pigkita now yagboy. ²³Namaanan now isab to nadeygan ni Jesus su kibali indata sikandin iyu to Diyus, su tahan din man planu sikan. Na, sikiyu to migdata manda kandin diya to mgo otow no wada Diyus agun iyansang duon to krus. Pigpahimatajan now, ²⁴di pigbanhaw sikandin to Diyus. Pigyuwas din si Jesus to gahom to kamatajon su kona ogkahimu no tagonan sikandin to sikan. ²⁵Su meyduon intag-an ni Hari David to diya una bahin kandin no pig-iling,

ⁱ 2:22 To mgo kaliwat ni Israel og-ilingon isab no mgo Hiburow.

^h 2:21 Joel 2:28-32

‘Kanunoy ku pigkita to Diyus kani to dani ku
to pagpanalipod kanay.

Kaling kona ogkaamonu to ginhawa ku.

²⁶ Tongod to sikan, ogtukhow a hilabi.

Kona ku ogkapogongan to pagsaja kandin,

Su inggad mamatoy to yawa ku, meyduon da ogkaiman ku.

²⁷ Su namaan a no kona nu puli og-ojowan to umagad ku diya to
banwa to mgo umagad,

aw kona nu igtugut no madunut to yawa ku no pinadajag nu.

²⁸ Pighinduan a nu to dayan pailing diya to matuud no kinabuhi,
aw oglipajon a nu hilabi su madani ka man kanay.’^j”

²⁹ Migpadajun si Pedro, “Mgo suun ku, hintawa man sikan ognangonon
ni David? Sikandin buwa ko yain? Kona ogkahimu no sikandin. Bantugan
iyan si Hari David no minuna, di nayugoy da kamatoy. Hangtod kuntoon
ogkitaon ta pad sikan pigyobongan kandin, aw wada duwa-duwa no
nadunut on to yawa din. ³⁰Di manno kibali ba-ba to Diyus si David,
tahan din on namaanan to panaad to Diyus no ogpaharion to sobuuk no
kaliwat din no iyan ogpadajun to pagkahari din. ³¹Si Cristo yagboy sikan
kaliwat ni David no ognangonon din, su sikandin man to pigbanhaw to
Diyus. Kaling namaanan ta no wada ojowi to Diyus to umagad ni Jesus
diya to banwa to mgo umagad. Sikan yawa din wada isab kadunut.

³² Kistigus koy tibo su pigkita noy yagboy tapus sikandin banhawa. ³³Na,
pigbatun si Jesus diya to yangit aw paingkuda to Diyus duon to kalintuu
no takidingan din no pinasidongan no lugar. Imbogoy kandin to Ispiritu
Santu no insaad kandin to Diyus no Amoy, aw ipakonsad din dini
kanami kuntoon. Sikan to hinongdan to seini naaha dow nadinog now.

³⁴⁻³⁵ Meyduon pad sinuyat ni David bahin to sikan pigbatun no pig-iling,

‘Mig-ikagi to Ginuu no Diyus diya to Agayon ku,

Ingkud ka kani to kalintuu no takidingan ku

kotob no daogon ku yagboy to mgo kuntra nu

aw makayuhud duon to atubangan nu.’^k

Sikan ognangonon ni David kona man ogkailing no sikandin, su wada man
sikandin batuna diya to yangit. Si Jesu-Cristo sikan. ³⁶Kaling sikiyu tibo no
mgo kaliwat ni Israel, ligdongi now yagboy seini. Si Jesus no impayansang
now duon to krus iyan pighinang to Diyus no Magboboot dow Hari.”

³⁷Pagkadinog to sikan mgo otow to wali ni Pedro, angod to pighiwa to
ginhawa dan. Kaling nakapangusip sikandan ki Pedro dow to duma no
mgo apustulis, “Mgo suun, og-amonu koy on man buwa?”

³⁸Migtabak si Pedro, “Kada sobuuk iyu kinahangyan musosey to sae
din aw talikudi. Pabawtismu kow isab to ngadan ni Jesu-Cristo. Na,

ogkapasaylu to mgo sae now aw ogbogajan kow to Ispiritu Santu. ³⁹Su insaad man ni Jesu-Cristo no igbogoy din to Ispiritu Santu duon to kada sobuuk iyu no ogtawagon to Ginuu no Diyus ta, yakip to mgo anak now hasta inggad to mgo otow no naman-ugpa diya to madiyu.”

⁴⁰Nayuyugajan si Pedro to pagwali dow pagkumbinyu to sikan mgo otow. Kagi din, “Likoy kow agun kona kow makayakip to seini balingag no kaotawan kuntoon ko kastiguhon to Diyus.” ⁴¹Na, migpabawtismu to diya mgo otow no migtuu to kagi ni Pedro. Kaling duon to sikan no aedow, nadugangan to tatoyu no libu sikan mgo magtutuu. ⁴²Nasaboka to ginhawa dan. Ogpaminog sikandan to pagpang-anad to mgo apustulis aw og-ampu dow oghandom to kamatajon ni Jesus pinaagi to pagsasayu dan to pagkoon.

To Paghihilabi to mgo Magtutuu

⁴³Mahan-in to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no pighinang to Diyus no impabaja to mgo apustulis. Kaling nasasakot to haedok dow katingaya to tibo mgo otow. ⁴⁴Kanunoy oghihimun to tibo mgo magtutuu dow ogpasasagapay.¹ ⁴⁵Ko meyduon mgo suun to pagtuu no ogkalisod-lisod, dajun ogpamaligja to duma no mgo magtutuu to inggad nokoy no katigajunan dan agun matabangan to diya oglisod. ⁴⁶Kada aedow oghihimun sikandan duon to Bayoy to Diyus, aw ogsasayu isab to pagkoon duon to mgo bayoy dan. Malipajon sikandan dow mapaobsanon ⁴⁷no kanunoy ogsaja to Diyus. Nasaja sikandan to kaotawan, aw kada aedow mey ogkangkayuwas no indugang to Diyus duon kandan.

To Pulid no Naulian

3 ¹Songo aedow, migduduma si Pedro dow si Juan diya to Bayoy to Diyus no alas tres to kahapunon no iyan uras no ig-ampu to mgo Hibru. ²Pagtidow dan duon to sikan yawanganan to Bayoy to Diyus no og-ilingon to Yawanganan no Madojow Og-ahaon, iyan naaha dan to otow no pulid sugud pad to pagkaotow din. Kada aedow ogdinaehon sikandin aw ibotang duon to dani to sikan yawanganan agun makapalimus sikandin to mgo otow no ogsed duon. ³Na, pagkita din ki Pedro dow ki Juan no ogsed duon to Bayoy to Diyus, namuju sikandin to limus. ⁴Pigyongyongan sikandin ni Pedro dow ni Juan, aw ikagi si Pedro, “Yagi, aha ka dini kanami.” ⁵Migyanghag dajun sikan limusan su nailing to boot din no meyduon iglimus kandin.

⁶“Eh,” kagi ni Pedro, “wada yagboy saepi ku, di meyduon yain no igkabogoy ku ikow. Tongod to gahom to ngadan ni Jesu-Cristo no

¹ 2:44 To Surigao no Minanubu: *og-inihapay*

taga-Nazaret ogsuguon ku ikow, panow ka!”⁷ Dajun tagoni ni Pedro to kalintuu no boyad to sikan pulid aw patindoga. Duon-dajun migdoson to mgo kobong dow yoyoatan din. ⁸Hinggawan sikandin patitindog dow panow-panow aw duma ongki Pedro diya to sed to Bayoy to Diyus. Nakapanow-panow sikandin aw linaksu no migsaja to Diyus. ⁹Pagkita to tibo mgo otow to pagpakapanow din no migsaja to Diyus, ¹⁰nadomdoman dan no sikandin naan to diya limusan no kanunoy og-ingkud duon to sikan Yawanganan no Madojow Og-ahaon. Kaling hilabi sikandan natingaya.

To Pagwali ni Pedro diya to Bayoy to Diyus

¹¹Na, duon to pawa to sikan Bayoy to Diyus meyduon sikan og-ilingon to Hoyunganan ni Salomon. Duon titindog si Pedro dow si Juan hasta sikan bag-u kaulii no otow no aboy nanagon kandan. Mahan-in to mgo otow no namanlinaguy pailing diya kandan su nangkatingaya to pagkaulii to sikan pulid. ¹²Pagkita ni Pedro to sikan mahan-in no mgo otow no nahimun, pig-ikagihan din sikandan, “Mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel, nokoy no naboyong kow man to seini otow? Nokoy no pigyongyongan koy now man? Unu kay ko mailing to ginhawa now no sikami to nakauli to seini no otow tongod to kaugalingon noy no gahom ubin pagkadiyusnon. ¹³Di kona, su iyan nakauli kandin to Diyus to mgo kaaw-apuan ta no si Abraham, si Isaac dow si Jacob. Pig-iling din to seini agun mapasidonggan sikan Suguonon din no si Jesu-Cristo. Di sikiyu, impadakop now sikandin, aw wada now tuguti si Gubernadur Pilato to pagsabuk kandin. ¹⁴Balaan si Jesus. Wada yagboy maligsom duon to ginhawa din, di pigsupak now aw hangyu kow no iyan nasi sabukan to kriminal. ¹⁵Anoy su si Jesus to ogpakabogoy to kinabuhi, iyan nasi pigpahimatajan now. Di pigbanhaw on sikandin to Diyus. Sikami to kistigus to sikan. ¹⁶Na, nokoy man to nakauli to seini kiyaya now no pulid? Iyan da nakauli to gahom to ngadan ni Jesus dow to pagtuu kandin. Oho, aha kow. Madoson on yagboy sikandin.

¹⁷“Mgo suun ku, sikiyu dow to mgo panguyu now migpahimatoy ki Jesus su wada now kamaani dow hintawa yagboy sikandin. ¹⁸Di nailing to sikan agun matuman to Diyus to diya tahan din impatag-an. To diya tibo kibali mgo ba-ba din mig-iling no ogpaantuson sikan Insaad no Manyuyuwas.”^m ¹⁹Na kuntoon sosey kow. Talikudi to mgo sae now aw iyan on atubangon now to Diyus agun mapapas to mgo sae now. ²⁰Ko tumanon now sikan, og-abut to panahon no ogbogajan kow to Ginuu to malinow no kinabuhi, su ogpabalikon din si Jesus no iyan ogpaharion

^m 3:18 To Grigu no inikagihan: *Cristo*. To kahuyugan to Cristo, Insaad no Manyuyuwas no ogpaharion to Diyus to kaotawan din.

din ita, su sikan man to tahan no planu din. ²¹Di ogpakamonang pad si Jesus diya to yangit kotob no bag-uhon on to Diyus to tibo agun ogpakaangod to kadojow to diya sinugdanan. Sikan to kagi to Diyus ita no impabaja to diya mgo otow no kibali ba-ba din. ²²Su meyduon intagan ni Moises bahin ki Jesus no pig-iling, ‘Diya to umaabut no panahon, meyduon angod kanay no ogpaandinihon iyu to Ginuu no Diyus now no kibali ba-ba din. Sikan no otow angod tanow da no Hibru. Kinahangyan no suguton now to tibo igsugu din iyu, ²³su tibo to kona ogpaminog kandin oggawangon duon to ginsakupan to Diyus aw ogpuuhon.’ⁿ ”

²⁴Kagi manda ni Pedro, “Mgo suun, kona no si Moises da to migtag-an to seini nangkahitabu kuntoon. Su migtag-an isab to tibo kibali ba-ba to Diyus yakip si Samuel dow to diya namakasunu kandin. ²⁵Sikita to ogpaka-erinsya to sikan intagan dan hasta isab to diya kasabutan to Diyus diya to mgo kaaw-apuan ta. Su pig-ikagihan din si Abraham no minuna ta no pig-iling, ‘Pinaagi to kaliwatan^o nu ogkamadojawan to tibo kaotawan kani to babow to kalibutan.’ ²⁶Kaling sikita no mgo Hibru iyan una no ogmadojawan to Diyus, su pigpaandini din si Jesus no Suguonon din agun no musosey ki aw ogpatalikudon ki din to mgo sae ta.”

To Pag-imbistiga ki Pedro dow ki Juan

4 ¹No migwali pad si Pedro dow si Juan, meyduon migduguk kandan no mgo Saduseo dow mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru hasta to panguyu to mgo magbantajay duon to Bayoy to Diyus. ²Naboyu sikandan ki Pedro dow ki Juan su nang-anad sikandan no nabanhaw on si Jesus, kaling meyduon isab aedow no ogbanhawon to tibo mgo patoy. ³Pigdakop dan si Pedro dow si Juan, di wada dajun imbistigaha su ogkadukilom on. Puli sikandan pigpakabukasan diya to prisuhan. ⁴Di inggad pad to sikan, mahan-in gihapun to diya namakadinog to wali dan no namanuu on. Na, to kahan-inan to mgo otow no migpasakup ki Jesu-Cristo mig-abut on to mgo lima no libu.

⁵Pagkabukas, mighihimun duon to Jerusalem to mgo panguyu to mgo Hibru dow to mgo inila hasta to mgo mastru to tinuuhan. ⁶Nakayakip duon si Anas no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dow to mgo sakup to panimayoy din yakip si Caifas, si Juan, hasta si Alejandro. ⁷Dajun dan paatubanga si Pedro dow si Juan aw usipa, “Hintawa man gahom dow katongod to piggamit now to pagpapanow to seini pulid?”

⁸Si Pedro no piggahoman to Ispiritu Santu migtabak, “Tinahun no mgo panguyu dow mgo inila noy no mgo kaliwat ni Israel, ⁹ko iyan ing-imbistigaha kanami kuntoon tongod to diya madojow no nahinang noy

^o 3:25 To yain no igpasabut to seini: *liwat*

n 3:23 Deuteronomio 18:15,18,19

to seini otow no tahan pulid, na, ognangonan ku sikiyu dow naamonu to pagkaulii din. ¹⁰Kinahangyan no mamaan kow dow to tibo mgo kaliwat ni Israel no naulian seini otow no migtindog kani to atubangan now tongod to gahom ni Jesu-Cristo no taga-Nazaret. Impayansang now sikandin duon to krus aw kamatoy, di pigbanhaw to Diyus. ¹¹Sikandin to diya ognangonan duon to Kasuyatan to Diyus no pig-iling,

‘Sikan batu no pig-ojowan now no mgo pandoy
su nailing to boot now no wada pues
iyan nasi indigon to bayoy.’^p

¹²Si Jesus da to ogpakayuwat ita, su wada yain dini to babow to kalibutan no imbogoy to Diyus ita agun mayuwat ki.”

¹³Pagkita to sikan mgo panguyu dow mgo inila no masaligon onsi Pedro to pag-ikagi, natingaya hilabi sikandan su namaanan dan no kona sikandan no idukadu, su yanu puli to pagkaotow dan. Di nadomdoman dan no gin-anow nailing to sikan su nakaduma-duma man naan sikandan ki Jesus. ¹⁴Sikan mgo maghusajay wada makatabak to pig-ikagi ni Pedro dow ni Juan. Wada kalidung sikan milagru no nahinang dan, su pigkita dan man yagboy sikan otow no naulian no migtindog duon to topad onni Pedro. ¹⁵Kaling pigpayuwat dan naa onsi Pedro to sikan husajan. Dajun sikandan hihimanu no mig-iling, ¹⁶“Og-amonuhon tad man sikan no mgo otawa? Su to tibo mig-ugpa dini to Jerusalem namaan to sikan kabeynganan yagboy no milagru no nahinang dan. Konad sikan ogkalidung. ¹⁷Di kinahangyan no konad on ogtangkap sikan igpang-anad dan. Kaling ogpinahan ta sikandan to konad paglituk to ngadan ni Jesus diya to inggad hintawa.” ¹⁸Dajun dan manda paseda si Pedro dow si Juan aw pinahi no konad yagboy ogpang-anad ubin og-ikagi bahin ki Jesus.

¹⁹Di mig-ikagi onsi Pedro, “Nokoy man to hona-hona now? Sikiyu to’g tumanon ko Diyus? ²⁰Di sikami, kona ogkahimu no kona noy ikanawnganon sikan pigdinog aw pigkita noy no mgo hinang dow kagi ni Jesus.” ²¹Dajun dan manda pak pinahi aw sabuki su wada man napasikadan to pagkastigu kandan. Nahaedok isab sikandan to kaotawan, su to tibo mgo otow migsaja to Diyus tongod to pagkaulii to sikan pulid. ²²Migdugang yagboy to kabantug to sikan no milagru su subra on to kapatan no tuig to pagkapulid din.

To Pag-ampu to mgo Magtutuu no Buyutan Sikandan to Pagnawnnganon

²³No sabukan on si Pedro dow si Juan, migpadajun sikandan diya to mgo kadumahan dan aw nangoni to pig-ikagi to sikan mgo maghusajay. ²⁴Pagkadinog to mgo magtutuu to sikan, mighihimun sikandan aw ampu, “Ginuu no Magboboot to tibo, sikuna to mighinang to yangit, to pasak,

to dagat dow to tibo namakabotang duon. ²⁵Sikuna to mig-ikagi no impabaja ki David no suguonon nu. Minanduan to Ispiritu Santu, mig-iling sikandin,

‘Nokoy no naboyu man sikan kona no mgo Hibru?

Nokoy no migyangub man to mgo Hibru to pagsupak to Ginuu?
Wada buwa sikandan kamaan no wada pues to sikan?

²⁶ Mighihimun to mgo hari dow duma no namanmandu kani to kalibutan

su ogsupakon dan to Ginuu no Diyus dow sikan ogpaharion din.²⁷ “Na Ginuu,” kagi dan, “namaan koy no bag-u pad sikan katuman kani to Jerusalem. Su si Hari Herodes dow si Gubernadur Poncio Pilato migpagsaboka to sikan mgo Hibru hasta to diya kona no mgo Hibru su ogsupakon dan sikan Balaan no Suguonon nu no si Jesus no iyan ogpaharion nu. ²⁸Di sikuna Ginuu iyan migboot to sikan pighinang dan agun matuman sikan tahan nud pigplanu pinaagi to gahom nu. ²⁹Na, aha ka Ginuu, su pigpatahanan koy dan. Bogaji koy no mgo sakup nu to buyut agun kona koy mahaedok to pagnawnangon to kagi nu. ³⁰Ipakita to kaotawan to gahom nu. Maulian podom to mgo masakiton. Mahinang isab podom to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan pinaagi to gahom to ngadan ni Jesus no Balaan no Suguonon nu.”

³¹ Pagkatapus to pag-ampu dan, nahojong sikan pighihimunan dan. Dajun sikandan tibo piggahoman to Ispiritu Santu aw wadad haedok no mignawnangon to kagi to Diyus.

To Pagtinabangay to mgo Magtutuu

³² Nasaboka to tibo mgo magtutuu. Wada og-iling, “Kanay da seini,” ko kona no ogsinagapay sikandan. ³³ Piggahoman kanunoy to Diyus to mgo apustulis to pagnawnangon to pagkabanhaw ni Jesus no Ginuu, aw pigtabangan din yagboy to tibo magtutuu. ³⁴ Wada sobuuk kandan no pigkabusan to kinahangyanon su ko meyduon ogkalisodan, sikan mey pasak dow bayoy ogpamaligja, ³⁵ aw to halin igsalig dan diya to mgo apustulis agun iyan ogbahin-bahin sibu to kinahangyanon to kada sobuuk.

³⁶ Na, si Jose no taga-Cipre sobuuk to sikan mgo magtutuu. Hibru isab sikandin no kaliwat ni Levi. Pigdagnajan sikandin to mgo apustulis ki Bernabe, no ko ita pa, Magdasigay. ³⁷ Migbaligja sikandin to pasak aw to halin insalig din diya to mgo apustulis agun ipamogoy.

Si Ananias dow si Safira

5 ¹ Meyduon isab otow no migbaligja to pasak no iyan ngadan si Ananias, aw sikan asawa din si Safira. ² Pagkahalin to sikan pasak dan, pig-

uujunan dan no mag-asawa no ogsalinan sikan halin ayha ighatod diya to mgo apustulis. Na, pagbogoy ni Ananias to sikan saepi diya to mgo apustulis, ³pig-ikagihan sikandin ni Pedro, “Eh, nokoy no migpatintal ka man ki Satanas? Nokoy no pigginayuan nu man to Ispiritu Santu? Su namaan a no pighipidan nu to duma no halin to diya pasak nu. ⁴No wada nu pad ibaligja sikan pasak, ikow man sikan. Aw pagbaligja nud, to halin ikow man to ogpakaboot. Nokoy no mig-iling ka man no imbogoy nu kanami to tibo halin? Sikami da podom to pigginayuan nu, di yabow no nakaginayu ka to Diyus.” ⁵⁻⁶Pagkadinog ni Ananias to sikan, dajun sikandin natuad aw kabigtawi. Sikan yawa din pigtongos to mgo batan-on no yukos aw daeha diya to yuwas su igyobong. Nangkahaedok to tibo no namakadinog to sikan nahitabu.

⁷Anoy man no pigtatoyuhan on no uras, migyupug sikan asawa ni Ananias, di wada pad sikandin kamaan to nahitabu to sikan bana din. ⁸Dajun ipakita kandin ni Pedro sikan saepi no imbogoy to diya bana din aw usipa, “Seini da iyan to tibo halin to sikan pasak no imbaligja now?”

Migtabak si Safira, “Hoo, sikan da iyan.”

⁹Kaling mig-iling si Pedro, “Nokoy no mig-uujun kow man to pag-anti to Ispiritu to Ginuu? Oho, sujad on to mgo otow no migyobong to bana nu. Sikuna isab ogyayahungan dan diya to yuwas su igyobong. ¹⁰Dajun natuad si Safira duon to atubangan ni Pedro aw kamatoy. Pagtidow to sikan mgo batan-on, pigkita dan no patoy on si Safira. Dajun dan yayahungi padeg diya to yuwas aw iyobong duon to topad to bana din. ¹¹Hilabi nangkahaedok to tibo mgo magtutuu to sikan nahitabu hasta inggad hintawa no nakadinog.

To mgo Milagru no Nahinang to mgo Apustulis

¹²Mahan-in to nahinang to sikan mgo apustulis no mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no pigkita to kaotawan. Sikandan dow to tibo duma no mgo magtutuu oghihimun duon to sikan Hoyunganan ni Salomon no duon to pawa to Bayoy to Diyus. ¹³Pigtahud sikandan to mgo otow no wada tuu ki Jesus, di wada sikandan yangub to pag-agpot. ¹⁴Inggad pad sikan on, kanunoy gihapun mahan-in to mgo yukos dow bohi no migpasakup to Ginuu aw nakadugang to sikan mgo magtutuu. ¹⁵Tongod to mgo milagru no nahinang to mgo apustulis, mahan-in to mgo masakiton no pigdaya duon kandan. To mgo hibatanan dan duon igbotang to kilid to sikan ogbajaan ni Pedro, su basi da man matopadan sikandan to yambung din ko muyaboy sikandin. ¹⁶Mahan-in isab to namantidow likat to kayunsudan duon to nakalibong to Jerusalem no migdaya to mgo masakiton hasta to diya pigpansamuk to madoot no ispiritu. Nangkaulian sikandan tibo.

To Pagpaantus to mgo Apustulis

¹⁷Na, sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to tibo duma din no mgo Saduseo migsilag hilabi to mgo apustulis.

¹⁸Kaling pigdakop dan aw prisuha. ¹⁹Di sikan no kadukiloman, pigyogwa sikan mgo apustulis to anghil to Ginuu. Pig-abri din to mgo pertahan to sikan prisuhan aw payuwasa sikandan. Kagi to sikan anghil, ²⁰“Andiya kow to Bayoy to Diyus aw itibo i-anad to mgo otow sikan bag-u no kinabuhi no igbogoy ni Jesu-Cristo.” ²¹Kaling pagkabukas, saju to kamasemon, mig-andiya sikandan to Bayoy to Diyus aw pang-anada to kaotawan.

Duon to iyan da no kamasemon, sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dow to mgo duma din mighimun to tibo maghusajay to mgo kaliwat ni Israel. Impadokat dan to mgo apustulis duon to prisuhan su ogpaatubangon dan. ²²Di pagtidow to sikan mgo sinugu, puli migjopot to pilok dan su wadad on sikan mgo apustulis duon to prisuhan. Dajun sikandan pauli diya to husajan aw ikagi, ²³“Aday Sir, wadad on to diya mgo otow! Madigon man to pagkasira to pertahan, aw to mgo magbantajay tibo man duon. Di pag-abri noy, wadad on sikan mgo prisu duon.” ²⁴Pagdinog to mgo magbantajay to Bayoy to Diyus dow sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan, nalibod hilabi sikandan aw nakapauisipay dow nokoy on to ogkadeygan to sikan.^r ²⁵Na, meyduon migtidow no mig-iling, “Oho, sikan mgo otow no pigprisu now gabii, dutun on to pawa to Bayoy to Diyus no nang-anad to mgo otow!” ²⁶Dajun panow sikan panguyu to mgo magbantajay duma to mgo sakup din aw daeha sikan mgo apustulis. Di wada dan amonuha su nahaedok ko batuhon sikandan to kaotawan.

²⁷Pigpaatubang sikan mgo apustulis duon to mgo maghusajay aw pangabey-i to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan. ²⁸Kagi din, “Pigpinahan noy on sikiyu no kona now on igpang-anad sikan no otawa. Di nasi now on impatangkap sikan impang-anad now kani to Jerusalem. Impasabut now man ngani no sikami to angajan no ogbasuyon to kamatajon din.”

²⁹Dajun tabak si Pedro dow to duma din no mgo apustulis. Kagi din, “Kinahangyan no iyan ogtumanon noy to sugu to Diyus, kona no otow. ³⁰To Diyus to mgo kaaw-apuan ta iyan migbanhaw ki Jesus no impayansang now duon to krus. ³¹Na, kuntoon pigpasoing on sikandin duon to kalintuu no takidingan to Diyus agun mapasidonggan. Pigbogajan sikandin to Diyus to katongod to pagka-Agayon dow pagka-Manyuyuwag agun no musosey ki aw patalikudan din ita no mgo kaliwat ni Israel to mgo sae ta, agun isab mapasaylu ki din. ³²Sikami to ogmatuud to sikan hasta to Ispiritu Santu no igbogoy to Diyus to diya ogtuman to mgo sugu din.”

³³Pagdinog to sikan mgo maghusajay to kagi ni Pedro, pigyangotan hilabi sikandan. Kaling oghimatajan dan podom sikan mgo apustulis.

^r 5:24 To yain no igpasabut to seini: *dow andei man sikandan makadeg*

³⁴Di si Gamaliel migtindog su og-ikagi. Songo Pariseo sikandin no maistru to tinuuhan no tinahud to tibo mgo otow. Dajun sikandin sugu no payuwason naa sikan mgo apustulis ³⁵aw ikagi, “Mgo suun ku no mgo kaliwat ni Israel, kona ki puli ogyagmak to paghukum to sikan mgo otow. ³⁶Basi kay nalingawan now on si Teudas no kunungkun inila. Meyduon nasakup din no mgo upat no gatus no ka otow. Di pighimatajan da sikandin aw to mgo sakup din nasusuwoy-suwoy. Na, nokoy man to nahimu dan? Wada! ³⁷To diya isab pagsugu to gubernu to pagpalista to mgo otow, meyduon taga-Galilea no iyan ngadan si Judas. Mahan-in to nasakup din, di pighimatajan isab sikandin aw kasusuwoy-suwoy to tibo mgo sakup din. ³⁸Kaling mgo suun ku, kona ta oghilabotan sikan no mgo otow, su ko pig-otawan puli to mgo planu dow hinang dan, ogkagawang da. ³⁹Di ko Diyus to napuunan, kona now yagboy sikandan ogkadaog. Unu ko mailing nasi no Diyus naan to og-atuhan now!” Pagdinog to sikan mgo maghusajay to sambag ni Gamaliel, mig-ujun sikandan. ⁴⁰Di pigpased dan manda to mgo apustulis aw palinapdosi. Pagkatapus, pigpinahan dan manda no kona dan on yagboy igpang-anad si Jesus. Dajun sikandan sabuki. ⁴¹Na, migpanow sikan mgo apustulis no malipajon, su pig-isip dan no dongog to pag-antus to kasikawan su sakup man sikandan ni Jesus. ⁴²Migpadajun sikandan to pagnawnangon no si Jesus to diya Insaad no Manyuyuwas.^s Kada aedow ogpang-anad aw ogpangwali sikandan diya to Bayoy to Diyus hasta diya to kabaejan to mgo magtutuu.

To Pitu no Ogbulig to mgo Apustulis

6 ¹To diya no panahon, meyduon daduwa no grupu no mgo magtutuu: mgo Hibru no Grigu to inikagihan, dow nitibu no mgo Hibru. Na, paghan-in on to mgo otow no migpasakup ki Jesus, migbagutbut sikan mgo Hibru no Grigu to inikagihan, su to bayu dan no mgo bujag ogyabay-yabajan to nitibu no mgo Hibru ko ogpamogoy to inaedow-aedow no ogkabuhian. ²Pagkadinog to sikan sampuyu-tag-duwa no mgo apustulis to sikan pagbagutbut, pighimun dan to tibo magtutuu aw ikagihi, “Mgo suun, kona no angajan ko sikami to ogdumaya to pagpamogoy to ogkabuhian to mgo bayu. Iyan ogpayabihon noy to pagwali to kagi to Diyus. ³Kaling madojow ko mupili kow to pitu no ka yukos duon iyu no maalamon dow togob to Ispiritu Santu. Sikandan to ogsaligan noy to sikan no trabahu ⁴agun ogkatibuyus to kanami no hinangonon no pag-ampu dow pagwali.”

⁵Nasajaan to mgo magtutuu to sikan planu to mgo apustulis. Sobuuk no pigpili dan si Esteban no madigon yagboy to pagtuu to Diyus aw

^s 5:42 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

togob to Ispiritu Santu. Piggpili dan isab si Felipe, si Procoro, si Nicanor, si Timon, si Parmenas, dow si Nicolas no taga-Antioquia. Si Nicolas kona no Hibu, di migpasakup on tahan to tinuuhan dan. ⁶Pagkatapus to sikan, pigdaya diya to mgo apustulis sikan mgo otow no nangkapili. Dajun ampu sikan mgo apustulis aw bogaji sikan pitu no mgo pinili to katongod pinaagi to pagsampoyong kandan.

⁷To mgo magtutuu migpadajun to pagnawnangon to kagi to Diyus. Mahan-in to mgo otow diya to Jerusalem no migpasakup ki Jesus yakip to mahan-in no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu.

To Pagdakop ki Esteban

⁸Na, si Esteban natogob to panalangin to Diyus aw maaslag^t to gahom no imbogoy kandin. Mahan-in to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang din no pigkita to mgo otow. ⁹Di meyduon migsupak kandin no mgo sakup to simbahan to mgo Hibu no og-ilingon to Simbahan to mgo Udipon no Sinabukan. Mgo Hibu sikandan no taga-Cirene, taga-Alejandria, taga-Cilicia dow taga-Asia. Migpagdibati sikandan ki Esteban, ¹⁰di wada dan kadaog tongod to kaalam no imbogoy kandin to Ispiritu Santu. ¹¹Kaling meyduon mgo otow no pigsabut dan to paghapey ki Esteban. Kagi dan, “Iling kow, nadinog noy si Esteban no migpasipaya ki Moises dow to Diyus.” ¹²Pigpabuyutan dan to kaotawan dow to mgo maistru to tinuuhan hasta to duma no mgo inila. Dajun dan dakopa si Esteban aw paatubanga diya to husajan. ¹³Meyduon manda pigsabut dan no pila no ka otow to pagkistigus to gayu. Mig-iling sikandan, “Si Esteban aboy ogpasipaya to seini Bayoy to Diyus hasta to mgo balaod to tinuuhan ta. ¹⁴Su pigdinog noy to kagi din no oggobaon kun ni Jesus no taga-Nazaret seini Bayoy to Diyus. Hasta og-isabon din kun to mgo tumanon no imbilin ita ni Moises.” ¹⁵Pagdinog to sikan mgo maghusajay to sikan ginayu no pagkistigus, pigyongyongan dan si Esteban. Naaha dan no naisab to bayhu^u din aw naangod on to bayhu to anghil.

To Diskursu ni Esteban

7 ¹Na, mig-usip ki Esteban sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu, “Tutuu iyan sikan inriklamu dan kuntra ikow?”

²Migtabak si Esteban, “Talahudon no mgo inila dow mgo suun ku, paminog kow. Namaan kow no si Abraham no minuna ta pigyogwa to gamhanan no Diyus. Duon pad sikandin ugpa to Mesopotamia, wada pad makabalhin diya to Haran. ³Mig-ikagi to Diyus kandin, ‘Ojowi sikan

^t 6:8 To Surigao no Minanubu: *madogi* ^u 6:15 To Surigao no Minanubu: *goja*

banwa nu dow mgo kasuunan nu aw balhin ka diya to banwa no ighindu ku ikow.’

⁴“Dajun ojowi ni Abraham sikan banwa din no Caldea aw balhin diya to Haran. Pagkamatoy on to amoy din, pigpabalhin manda sikandin to Diyus kani to seini pig-ugpaan ta kuntoon. ⁵Pagtidow din kani, wada imbogoy kandin to Diyus no pasak, inggad mae-payad da. Di migsaad da sikandin no og-abut to panahon no igbogoy din seini pasak ki Abraham agun ogka-erinsya to mgo kaliwat din, inggad wada pad isab anak din to diya no panahon. ⁶Meyduon pad pig-ikagi to Diyus kandin no pig-iling, ‘Diya to umaabut no panahon, to mgo kaliwat nu ogkahinang no yampot’ diya to yain no banwa. Ogkaudipon sikandan duon aw ogdaog-daogon sed to upat no gatus no tuig. ⁷Di ogkastiguhon ku sikan nasyun no og-udipon kandan. Pagkatapus to sikan, ogyagujan dan sikan no nasyun aw ogpauli dini, aw kani a dan da ogsimbahon.’^w ”

⁸Migpadajun si Esteban to pag-ikagi, “Insugu to Diyus ki Abraham no tulion to tibo mgo yukos no sakup din yakip to mgo kaliwat din pagpakiyaya no nayakip sikandan to sikan kasabutan to Diyus ki Abraham. Kaling pigtuli ni Abraham si Isaac no anak din no nawayuhan on no aedow. Angod da to pagtuman ni Isaac to sikan no tumanon no maotow si Jacob no anak din. Pigtuman isab ni Jacob sikan duon to sikan mgo anak din no sampuyu-tag-duwa no mgo kaaw-apuan ta.

⁹“Na, si Jose no sobuuk no anak ni Jacob pigsilagan to mgo kakoy din. Kaling imbaligja dan sikandin aw kaudipon diya to nasyun to Ehipto. Di pigdumahan sikandin to Diyus. ¹⁰Pigyuwas din si Jose to tibo mgo kalisod. Su pag-aha to sikan hari to Ehipto to sikan kaalam no imbogoy kandin to Diyus, pigsaja din si Jose aw bogaji to katongdanan to pagka-gubernadur to tibuuk gingharian din. Insalig isab ki Jose to tibuuk panimayoy din. ¹¹Anoy man no nayugoy-yugoy on, mig-abut to maagbot no bontas duon to tibuuk nasyun to Ehipto hasta diya to banwa to Canaan. Hilabi nalisodan to tibo mgo otow, aw sikan mgo kaaw-apuan ta wadad on mgo pagkoon. ¹²Kaling, no makadinog si Jacob no amoy dan no meyduon pagkoon diya to Ehipto, pigsugu din sikan mgo anak din to pag-andiya. Sikan to una no pag-andiya dan to Ehipto to pagboli to pagkoon. ¹³Duon to ikaduwa no pag-andiya dan to Ehipto, migpakiyaya si Jose to sikan mgo suun din aw nakiyayahan isab to mgo suun din to sikan hari. ¹⁴Dajun tuguni ni Jose sikan amoy din no si Jacob to pagbalhin diya to Ehipto hasta tibo to panimayoy din. Kapituan-mey-lima sikandan tibo. ¹⁵Dajun andiya si Jacob to Ehipto duma to tibo mgo sakup din. Duon sikandin kamatoy hasta sikan mgo anak din no mgo kaaw-

v 7:6 Ubin *dayu*

w 7:7 Genesis 15:13-14

apuan ta ¹⁶aw daeha kani to seini banwa dan. Duon sikandan iyobong to sikan yobonganan no kuyba diya to Siquem no naboli ni Abraham likat to mgo kaliwat ni Hamor.

¹⁷“Na,” kagi isab ni Esteban diya to mgo maghusajay, “no madani on ogtumanon to Diyus to diya insaad din ki Abraham no ogpabalikon to mgo kaliwat din dini to banwa dan, mighan-in on hilabi sikandan diya to Ehipto. ¹⁸Duon to sikan no panahon, meyduon bag-u no mig-ingkud to paghari duon to Ehipto no wadad on kamaan ki Jose. ¹⁹Pigtuntu to sikan hari to mgo kaaw-apuan ta aw daog-daoga dow paojowi to mangkaintok no mgo bata dan agun mangkamatoy.

²⁰“To diya no panahon meyduon ing-anak no kona no puli-puli no bata no iyan ngadan si Moises. Sed to tatoyu no buyan pig-atiman sikandin duon to bayoy to ginikanan din. ²¹Di mig-abut to panahon no konad on sikandin igkahobong duon to bayoy. Na, iyan ingkadojow su no ikayuwas on sikandin, pigsagop to bohi no anak to hari aw buhi-a din no angod to tinood din no anak. ²²Pig-anad sikandin to tibo namaanan to mgo Ehiptuhanon hangtod no nabantug sikandin tongod to pagpang-ikagi din dow mgo hinang.

²³“Anoy man no kap-atan on no tuig to idad ni Moises, migyoyu sikandin to sikan angod din no mgo kaliwat ni Israel. ²⁴Pagtidow din, pigkita din to sobuuk kandan no pigdaog-daog to songo Ehiptuhanon. Piggapian din sikan angod din no Hibu aw himataji sikan Ehiptuhanon. ²⁵Nailing to boot ni Moises dow ogpakasabut sikan angod din no mgo Hibu no sikandin to pigpili to Diyus to pagyuwas kandan to sikan madoot no kinogdan dan. Di wada man sikandan makasabut. ²⁶Pagkasunu no aedow, pigkita ni Moises to daduwa no mgo Hibu no migbubuyow. Oghusajon din podom, kaling mig-ikagi sikandin, ‘Yagi, ajaw kow og-uunoy ogbubuyow su migsusuun kow da.’

²⁷“Di ingwakli si Moises to sikan otow no migyupig to sikan sobuuk aw ikagi, ‘Eh, hintawa ka man no ogmandu dow oghusoy kanami? ²⁸Basi kay ig-angod a nu to paghimatoy nu to diya Ehiptuhanon gabii.’ ²⁹Pagkataga ni Moises no namaanan on to paghimatoy din to diya Ehiptuhanon, migyaguy sikandin aw yampot diya to Midian. Duon to sikan no banwa, naotow sikan daduwa no anak din no mgo yukos.

³⁰“Anoy man no migyaboy on manda to kap-atan no tuig, meyduon migyogwa ki Moises no angod to anghil duon to masagkop no kaju no migyogdog duon to sikan matahay no banwa no madani to bubungan to Sinai. ³¹Pagkita ni Moises to sikan, naboyong sikandin kaling migpadani su ogdeyjawon din og-ahaon. Di no madanihan din on, nadinog din to tingog to Ginuu no mig-iling, ³²‘Siak to Diyus to mgo minuna nu no si Abraham dow si Isaac hasta si Jacob.’ Pagkadinog ni Moises to tingog to Ginuu, migpidpid sikandin tongod to haedok no wadad makayangub to

pag-aha. ³³Dajun ikagi to Ginuu, 'Hukasa to sapatu nu su balaan seini pigtindogan nu no pasak, su kani ka yogwaa to Diyus. ³⁴Oho, naaha ku to mapoit no pagpaantus to kaotawan ku diya to Ehipto. Nadinog ku to mgo pag-agoyo dan, kaling migkonsad a su ogyuwason ku sikandan. Na Moises, ogsugon ku sikuna diya to Ehipto.'

³⁵"Na," kagi manda ni Esteban, "to diya una, si Moises wada iyan dawata to mgo Hibu su mig-iling sikandan, 'Hintawa ka man no ogmandu dow oghusoy kanami?' Di sikandin naan to pigsugu to Diyus to pagmandu dow pagyuwas kandan. Pigbuligan sikandin to Diyus no migpabayuy no anghil no migyogwa kandin duon to sikan masagkop no kaju. ³⁶Si Moises to migdae to sikan mgo Hibu no muyaguy sikandan likat to Ehipto. Sikandin isab to mighinang to mgo milagru dow kabeynganan diya to Ehipto aw duon to sikan og-ilingon to Mayogdog no Dagat hasta diya isab to matahay no banwa no makapanow-panow to diya mgo Hibu sed to kap-atan no tuig. ³⁷Si Moises iyan mig-ikagi diya to angod din no mgo kaliwat ni Israel no mig-iling, 'Diya to umaabut no panahon, meyduon angod kanay no ogpaandinihon iyu to Diyus no kibali ba-ba din. Sikan no otow angod tanow da no kaliwat ni Israel.'^x ³⁸Paghihimun to diya mgo kaaw-apuan ta diya to matahay no banwa no duon to Bubungan to Sinai, si Moises to pig-ikagihan to Diyus no migpabayuy no anghil. Duon din isab kadawat sikan kagi to Diyus no ogpakabogoy to kinabuhi, aw ibilin din isab dini ita.

³⁹Di sikan mgo kaaw-apuan ta wada yagboy kaliyag ki Moises. Wada dan suguta to sugu din. Su iyan pighandom dan to kinabuhi diya to Ehipto. ⁴⁰Kaling no nayugoy on si Moises duon to sikan bubungan, pig-ikagihan dan si Aaron, 'Hinangi koy on to mgo diyus-diyus no iyan ogdae ita. Su indoy dow nokoy on to nadeygan to kani otow no migdaya ita likat to Ehipto.' ⁴¹Kaling mighinang sikandan to diyus-diyus no impaaw-angod to nati no baka. Dajun dan haladi to pigtutung dan no mananap aw migkinalipay to pagpahinogod to sikan pighinang dan no diyus-diyus. ⁴²Kaling pigtalikudan sikandan to Diyus aw pabay-ani no iyan simbahon dan to mgo sumisilat diya to yangit. Sikan to ognangonon to Diyus no impasuyat din to songo otow no kibali ba-ba din no pig-iling,

'Sikiyu no mgo kaliwat ni Israel, kagi to Diyus, meyduon ig-usip ku iyu.

No duon kow pad ugpa to matahay no banwa sed to kap-atan no tuig, siakon buwa to pighaladan now to ogtutungon no mgo mananap? Siakon to pigtuman now?

⁴³Kona, su pigdaya-daya now sikan bayoy-bayoy no og-ampuan now ki Moloc.

Pigdaya-daya now isab si Repan no impaaw-angod to bituon. Sikan kan mgo diyus-diyus no pighinang now no iyan pigtuman now.

Kaling ogbootan ku no bihagon kow
aw daeha diya to kaylu pad to Babilonia.^y ”

⁴⁴Na, migpadajun si Esteban to pag-ikagi no mig-iling, “No diya pad to mgo kaaw-apuan ta to sikan matahay no banwa, meyduon tulda no simbahan no pigdaya-daya dan no ogpakiyaya no migduma-duma to Diys kandan. Paghinang dan to sikan, pigsunud dan sikan impakita to Diys ki Moises. ⁴⁵Na, pagkamatoy ni Moises, si Josue to mig-ilis kandin to pagdaya kandan kani to seini no banwa. Sikan tulda no na-erinsya dan, pigdaya dan no mailog dan seini pasak to diya una no naman-ugpa kani no pig-abug to Diys. Duon sikandan simba to sikan tulda kotob to panahon ni Hari David. ⁴⁶Nasajaan to Diys ki David. Mighangyu sikandin to Diys no pahinangon sikandin to Bayoy to Diys no iyan pigsimba ni Jacob no minuna din. ⁴⁷Di si Salomon no anak ni David iyan nasi nakahinang.

⁴⁸“Di,” kagi ni Esteban, “to Diys no Yabow to Tibo kona yagboy og-ugpa duon to bayoy no hininang to otow. Su meyduon kibali ba-ba to Diys no mig-iling,

⁴⁹‘To yangit iyan trunu ku, kagi to Ginuu,
aw to pasak iyan untudanan to kobong ku.

Na, man-u da man to bayoy no oghinangon now kanay!

⁵⁰Su siak to mighinang to tibo yangit dow pasak.^z

⁵¹“Na mgo suun ku,” kagi ni Esteban, “angod kow da to mgo otow no wada Diys, su mangkadoson to uyu now. Migmaojow kow to pagpaminog dow pagtuu. Masinupakon kow to Ispiritu Santu angod to diya mgo kaaw-apuan now. ⁵²Hintawa man to igkahindu now no songo otow no kibali ba-ba to Diys to diya una no wada dan paantusa? Pigpanghimatajan dan man ngani to diya namanag-an to pagtidow to sikan matarong no Suguonon to Diys no si Jesus. Na, pagtidow din on, pigsunud now to batasan dan su pigyuiban now aw pahimataji. ⁵³Anoy su sikiyu to nakadawat to diya mgo balaod to Diys no impabaja to mgo anghil, wada now hinuun tumana.”

To Pagbatu ki Esteban

⁵⁴Pagkadinog to sikan mgo maghusajay to kagi ni Esteban, migpangagot to mgo ngipon dan su hilabi pigyangotan. ⁵⁵Di si Esteban no togob to Ispiritu Santu migyanghag diya to yangit, aw pigkita din to kasiga to Diys hasta si Jesus no nakatindog duon to kalintuu no

takidingan to Diyus. ⁵⁶Kagi ni Esteban, “Oho! Aha kow to suja yangit no naabri! Ogkaaha ku si Jesus no og-ilingon no Anak to Otow no migtindog on duon to kalintuu no takidingan to Diyus.”

⁵⁷Dajun sikandan namangiyak aw sampongi to mgo talinga dan. Migdodongan sikandan migdagha diya ki Esteban ⁵⁸aw gugujuda diya to yuwas to siyudad dow tatabangi dan to pagbatu. To kabo to sikan namanbatu kandin imbilin to songo otow no iyan ngadan si Saulo. ^a ⁵⁹No batuhon dan pad si Esteban, mig-ampu sikandin no mig-iling, “Jesus no Ginuu, dawata to umagad ku.” ⁶⁰Dajun sikandin yuhud aw pangiyak, “Ginuu, ajaw sikandan ogsukuti to seini pighinang dan.” Dajun sikandin kabigtawi.

8 ¹⁻²Inyobong si Esteban to diyusnon no mgo otow, aw maagbot to pagdegmatoy dan tongod to pag-oyog dan kandin.

To Pagpaantus ni Saulo to mgo Magtutuu

Sugud to diya paghimataji ki Esteban, mapoit yagboy to pagpaantus to mgo magtutuu diya to Jerusalem. Kaling namanyaguy sikandan aw kangkakanat-kanat diya to mgo prubinsya to Judea dow Samaria. Iyan da migpakamonang to mgo apustulis diya to Jerusalem.

Na, si Saulo mig-ujun to diya paghimataji ki Esteban. ³Sugud to diya no panahon migpaningkamot sikandin to pagdoot to punduk to mgo magtutuu agun magawang. Pigyogob-yogob din to pagsed to mgo kabaejan aw pandakopa to mgo yukos dow bohi aw ipaprisu.

To Pagwali to Kagi to Diyus diya to Samaria

⁴Na, sikan mgo magtutuu no nangkakanat-kanat diya to yain-yain no mgo banwa mignawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. ⁵Si Felipe no sobuuk kandan mig-andiya to sikan mayow-ag no siyudad duon to Samaria su igwali din si Jesus no Insaad no Manyuyuwas. ^b ⁶Pagdinog to mgo taga-Samaria to kagi ni Felipe aw pagkita dan to mgo milagru no nahinang din, tibo yagboy sikandan naminog kandin. ⁷Mahan-in to mgo otow duon no pigsamuk to mangkadoot no ispiritu. Ogpamakapangiyak sikan mgo ispiritu ko og-abugon ni Felipe. Mahan-in isab to nangkaulian no mgo piang dow nangkaparalays. ⁸Kaling migtukhow hilabi to mgo otow duon.

⁹Na, duon to sikan no siyudad meyduon salamangkuru no iyan ngadan si Simon. Nayugoy da no nabeyngan to mgo taga-Samaria sikan mgo hinang din. Pigpatuu din sikandan no gamhanan sikandin. ¹⁰⁻¹¹To tibo taga-Samaria, bantugan ko obos, naminog yagboy ki Simon su nayugoy-yugoy on man to diya pagkaboyong dan to sikan salamangka din. Og-angkon no

^a 7:58 Si Saulo pigngadanan isab ki Pablo. ^b 8:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

gamhanan sikandin no napuun to Diyus. ¹²Di no pasabuton ni Felipe sikan mgo otow to sikan Madojow no Nawnangonon bahin to paghari to Diyus dow bahin ki Jesu-Cristo, migtuu sikandan aw pabawtismu, mgo yukos dow bohi. ¹³Ngani man si Simon di migtuu aw pabawtismu. Pagkatapus, migduma-duma sikandin ki Felipe. Hilabi naboyong si Simon no kitaon din sikan mgo milagru dow duma no gamhanan no mgo hinang ni Felipe.

¹⁴Pagkadinog to mgo apustulis diya to Jerusalem no mahan-in on to taga-Samaria no migtuu to kagi to Diyus, pigpaandiya dan si Pedro dow si Juan. ¹⁵Pagtidow dan, mig-ampu sikandan no mabogajan podom sikan mgo taga-Samaria to Ispiritu Santu, ¹⁶su wada pad man inggad sobuuk duon kandan no pigkonsadan to Ispiritu Santu. Su to pagpabawtismu dan, ngadan da man ni Jesus no Ginuu to piggamit. ¹⁷Pagsampoyong ni Pedro dow ni Juan to sikan mgo magtutuu, dajun sikandan nakadawat to Ispiritu Santu.

¹⁸Pagkita ni Simon no nakadawat to Ispiritu Santu sikan pigsampoyongan to mgo apustulis, pigbogajan din podom si Pedro dow si Juan to saepi. ¹⁹Kagi din, “Bogaji a to sikan no gahom agun no inggad hintawa no ogsampoyongan ku ogpakadawat isab to Ispiritu Santu.”

²⁰Di mig-iling si Pedro, “Mayagyag ka podom duma to sikan saepi nu! Su nailing to boot nu no ogkaboli sikan igbogoy puli to Diyus. ²¹Wada yabot nu to seini, su maligsom to ginhawa nu duon to atubangan to Diyus. ²²Na, sosey ka aw talikudi sikan madoot no hona-hona nu aw pangamuju ka to Diyus, su basi da man pasayluhon ka. ²³Su namaan a no ponu ka to pagsilag, angod ka to piggapus to sae.”

²⁴Kagi ni Simon, “Sadangay i-ampu a now to Ginuu agun no sikan kastigu no ognangonon now kona ogkodog kanay.”

²⁵Tapus to sikan, migpang-anad pad si Pedro dow si Juan to kagi to Ginuu aw pang-ikagi to diya nangkaaha dan no mgo hinang ni Jesus. Pagpauli dan diya to Jerusalem, pigpanghapitan dan pad to mgo kabaryuhan no sakup to Samaria aw inawnangon dan sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo.

Si Felipe dow sikan Upisyal no Taga-Etiopia

²⁶Songo aedow mey anghil to Ginuu no migsugu ki Felipe no mig-iling, “Andiya ka to baebagan^c aw unug ka to sikan dayan no oglikat to Jerusalem pailing diya to Gasa no wada bayoy no ogkabajaan.” ²⁷Dajun panow si Felipe.

Na, meyduon otow no taga-Etiopia no mig-andiya to Jerusalem su ogsimba to Diyus. Impurtanti sikandin no upisyal^d ni Candace^e no rayna

^c 8:26 To yain no igpasabut to seini: *gaja maugtu* ^d 8:27a To Grigu no inikagihan: *yunuku*

^e 8:27b Candace kona no ngadan di igtawag sikan to rayna dan diya to Etiopia.

din su sinaligan sikandin to tibo katigajunan to sikan rayna. ²⁸Pag-uli to sikan upisyal no migsakoy to sakajan din, pigbasa-basa din to sinuyat ni Isaias no kibali ba-ba to Diyus. ²⁹Pagkita ni Felipe to sikan otow, pig-ikagihan si Felipe to Ispiritu Santu, “Andiya ka aw padanihi sikan sakajan.” ³⁰Dajun linaguy si Felipe. No madani on sikandin to sikan sakajan, pigdinog din no migbasa sikan upisyal to sikan sinuyat ni Isaias. Dajun din usipa sikan upisyal, “Sir, nasabutan nu sikan pigbasa nu?”

³¹Kagi to sikan upisyal, “Eh, og-amonuhon ku man to pagsabut no wada man ogpasabut kanay?” Dajun din pasakaja si Felipe. ³²To pigbasa to sikan upisyal pig-iling,

“Sikan no otow angod to karneru no ogdaehon diya to matansahanan.

Angod isab sikandin to nati no karneru no kona ogsamuk ko
og-upawan,

su mahagtong puli sikandin.

³³Pigpakasikawan sikandin su pigkastigu inggad wada sae.

Wada ogpakapamatbat to kaliwatan din

su majopot da man to kinabuhi din kani to babow to kalibutan.”^f

³⁴Sikan upisyal mig-usip ki Felipe, “Hintawa man buwa sikan ognangonon kani? Sikan migsuyat, ko yain no otow?” ³⁵Dajun pasabuta ni Felipe sikan upisyal sugud duon to sikan pigbasa din pailing duon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo. ³⁶Anoy man no migpadajun pad, nakatidow sikandan duon to sikan meyduon wohig. Kagi to sikan upisyal, “Oho, meyduon suja wohig. Nokoy no kona a nu pad man ogbawtismuhan?” ^{37g}

³⁸Dajun pasigkona to sikan upisyal sikan sakajan aw pon-ug sikandan no daduwa aw togbang diya to wohig. Na, pigbawtismuhan ni Felipe sikan upisyal. ³⁹Paghaw-as dan, puli on pigboyong to sikan upisyal si Felipe su pigdaya to Ispiritu to Ginuu. Na, migpadajun sikan upisyal to pagpanow no malipajon. ⁴⁰Hinuun kamaan si Felipe, diyad on naan sikandin to Asoto. Dajun sikandin panow pailing diya to Cesarea, aw kada yunsud no ogkabajaan din, igwali din sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesu-Cristo.

To Pagkakabig ni Saulo (Hinang 22:2-13; 26:9-18)

9 ¹To diya no panahon, si Saulo migpadajun to sikan maagbot no pagpaantus din to mgo magtutuu to Ginuu. Kanunoy sikandin

^g 8:37 Bersikulu 37 ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Migtabak si Felipe, “Ogkahimu ko bug-us to pagtuu nu.” Sikan upisyal mig-iling, “Migtuu ad no si Jesu-Cristo, Anak to Diyus.”*

^f 8:32-33 Isaias 53:7,8

nanglinaum to paghimatoy kandan. Songo aedow mig-andiya si Saulo to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan dan no mgo Hibu. ²Mighangyu no bogajan sikandin to mgo suyat no igkapakita din duon to mgo simbahan to mgo Hibu diya to siyudad to Damasco. Sikan to ogmatuud no meyduon katongod din to pagdakop to inggad hintawa no ogtuu ki Jesus, bohi ko yukos. Aw sikan ogpandakopon din ogdaehon din no ginapus diya to Jerusalem. Na, pagkadawat ni Saulo to sikan mgo suyat, dajun sikandin panow.

³No madani on sikandin duon to Damasco, meyduon masiga hilabi no hinggawan migsimag duon kandin likat to yangit. ⁴Natuad dajun si Saulo aw makadinog to migtagaw no mig-iling, “O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man?”

⁵Nangusip si Saulo, “Hintawa ka man?”^h

Pigtabak sikandin no pig-iling, “Siak si Jesus no ogpaantuson nu. ⁶Na, tindog ka. Padajun ka diya to Damasco su ogpaikagihan ku sikuna to oghinangon nu.”

⁷Natonongan to mgo duma ni Saulo. Nadinog dan sikan tingog, di wada pigkita dan no otow. ⁸Dajun tindog si Saulo aw buyata to mata din, di konad sikandin ogkita. Kaling man pigpikit sikandin to mgo duma din pailing diya to Damasco. ⁹Sed to tatoyu no aedow wada sikandin kita. Wada isab koon aw inggad pag-inom.

¹⁰Na, duon to Damasco meyduon magtutuu ki Jesus no iyan ngadan si Ananias. Nasailow din no pigtagaw kun sikandin to Ginuu no mig-iling, “Ananias!”

Dajun tabak si Ananias, “Seini a Ginuu.”

¹¹Kagi to Ginuu, “Ananias, andiya ka to sikan karsada no og-ilingon to Matul-id aw pamanghaa to bayoy to songo otow no iyan ngadan si Judas. Pagtidow nu diya, i-usip to otow no taga-Tarso no iyan ngadan si Saulo. Mig-ampu sikandin duon, ¹²aw meyduon impakita ku kandin. Nakasailow sikandin to otow no iyan ngadan si Ananias no migduguk kandin aw sampoyongi agun makakita manda.”

¹³Di si Ananias migtabak, “Aday Ginuu, mahan-in da man to nadinog ku bahin to sikan no otow! Pigpaantus din kun to mgo sakup nu diya to Jerusalem. ¹⁴Aw iyan ing-andini din su pigbogajan kun sikandin to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to katongod to pagdakop to mgo sakup nu.”

¹⁵Di to Ginuu mig-ikagi kandin, “Inggad on. Andiyaid su sikandin to pigpili ku no ognawnangon bahin kanay diya to mgo Hibu hasta isab diya to kona no mgo Hibu, yakip sikan ogpamangmandu kandan.

^h 9:5 To Grigu no inikagihan: “*Hintawa ka man Ginuu?*” Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

¹⁶Igpasabut ku kandin no mahan-in to ogkangkabajaan din no mgo antusonon tongod to pagtuman din kanay.”

¹⁷Na, pigtuman ni Ananias sikan insugu to Ginuu. Pig-andiya din sikan pigpaabutan ni Saulo. Dajun sikandin sed aw sampoyongi si Saulo. Kagi din, “Suun Saulo, pigsugu a ni Jesus no Ginuu no migpakita ikow duon to dayan no ogpadeg ka pad dini. Pigpaandini a din agun makakita ka manda aw agun magahoman ka to Ispiritu Santu.” ¹⁸Duon-dajun meyduon angod to mgo hun-ap no nangkatanak likat to mata ni Saulo aw nakakita manda. Migtindog sikandin aw pabawtismu. ¹⁹Tapus to sikan, migkoon on aw migdoson.

To Pagwali ni Saulo diya to Damasco

Pagkaulii to mata ni Saulo, diya pad sikandin ugpa to Damasco sed to pila no aedow duma to mgo sakup ni Jesus. ²⁰Dajun sikandin andiya to mgo simbahan to mgo Hibu su igwali din no si Jesus Anak yagboy to Diyus. ²¹To tibo nakadinog kandin nangkaboyong aw naman-usip, “Kona no sikandin man to diya migpaantus to mgo sakup ni Jesus diya to Jerusalem? Kona no iyan man tuud din dini to pagdakop kandan aw paatubanga to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan ta?” ²²Di tongod to gahom to Diyus, nasi on naosoyanⁱ si Saulo. Madigon to mgo kamatuudan din no si Jesus iyan to diya Insaad no Manyuyuwat,^j kaling wada ingkatabak to sikan mgo Hibu duon to Damasco.

²³Di pagkayugoy-yugoy, meyduon mgo Hibu no migplanu no oghimatajan dan si Saulo. ²⁴Aedow dow madukilom migbangan sikandan duon to mgo yawanganan to sikan siyudad, di namaanan ni Saulo sikan planu dan. ²⁵Kaling songo kadukiloman, inyuwan sikandin to mgo inanad din duon to baeknan aw tuntuna dan duon to songo bintana to matikang no padir^k to sikan siyudad. Na, nakalikoy si Saulo.

To Pag-andiya ni Saulo to Jerusalem

²⁶Pagtidow ni Saulo diya to Jerusalem, migduguk sikandin to mgo magtutuu ki Jesus su og-agpot podom, di tibo nangkahaedok kandin. Wada sikandan tuu no migpasakup on si Saulo ki Jesus. ²⁷Di meyduon sobuuk no sakup ni Jesus duon to Jerusalem no iyan ngadan si Bernabe. Impakiyaya din si Saulo duon to mgo apustulis aw nangoni to diya pagpakita dow pag-ikagihi to Ginuu ki Saulo duon to dayan. Pignangonan din isab sikandan to kabuyut ni Saulo to pagwali bahin ki Jesus diya to Damasco. ²⁸Kaling nakaagpot si Saulo kandan. Wada pagkahaedok din to pagyogob-yogob to Jerusalem to pagwali to sikan Madojow no Nawnangonon bahin ki Jesus no Ginuu. ²⁹Kanunoy sikandin

ⁱ 9:22a Ubin *nasugu* ^j 9:22b To Grigu no inikagihan: *Cristo* ^k 9:25 Ubin *dingding*

ogpaggilaung¹ dow ogpagtabak to mgo Hibru no Grigu to inikagihan. Di wada kayugoy, sikan no mgo otow namangha to paagi to paghimatoy kandin. ³⁰Di pagkamaan to mgo magtutuu to sikan planu dan, inghatod dan si Saulo diya to Cesarea aw paandiyaa to siyudad to Tarso.

³¹Duon to sikan no panahon, miglinow to kaugpa to mgo magtutuu duon to Judea dow Galilea hasta Samaria. Migdugang to kahan-in dan dongan to pagdigon to pagtuu dan tongod to pagtahud dan to Ginuu hasta to tabang to Ispiritu Santu.

To Pagdojow ki Eneas

³²Na, migyouy si Pedro to mgo magtutuu diya to yain-yain no mgo banwa. Songo aedow mig-andiya sikandin to yunsud to Lida. ³³Meyduon otow duon no iyan ngadan si Eneas. Wayu on no tuig no kona sikandin ogpakabangun su naparalays. Pagkita ni Pedro kandin, ³⁴pig-ikagihan din, “Yagi, naulian kad on ni Jesu-Cristo. Na, bangun kad on aw yukuta sikan pighibatan nu.” Duon-dajun migbangun si Eneas. ³⁵Pagkita to mgo taga-Lida dow to naman-ugpa duon to kapatagan to Saron no naulian on sikan otow, tibo sikandan migpasakup ki Jesus no Ginuu.

To Pagbanhaw ki Dorcas

³⁶Na, meyduon yunsud duon to dani to Lida no og-ilingon to Jope. Duon to sikan no yunsud meyduon bohi no magtutuu no kanunoy ogtabang to mgo otow yabi to mgo pubri. Si Tabita to ngadan din, aw to yain no ngadan din si Dorcas. ³⁷To diya no panahon, nasakit sikandin aw kamatoy. Sikan patoy no yawa din pigdigus aw kotanga duon to sinabong diya to diatas to bayoy. ³⁸Pagkadinog to mgo magtutuu no duon si Pedro to Lida no kona da no madiyu duon to Jope,^m pigsugu dan to daduwa no ka otow dow paikagihi si Pedro, “Sadangay duma ka dajun kanami.”

³⁹Na, migduma si Pedro kandan. Pagtidow din, pigpaponhik sikandin diya to diatas no pigkotangan ki Tabita. Piglilibongan si Pedro to bayu no mgo bohi no namaniyahu. Impakita dan kandin to mgo kabo no tinohi ni Dorcas no buhi pad sikandin.

⁴⁰Pigpayuwas sikandan tibo ni Pedro aw yuhud sikandin dow ampu. Dajun din atubanga sikan minatoy aw ikagihi, “Tabita, bangun ka!” Nakabuyat dajun si Tabita. Pagkita din ki Pedro, migbangun sikandin. ⁴¹Dajun tagoni ni Pedro to boyad din aw patindoga. Pigtawag din sikan mgo bayu no bohi hasta to duma no mgo magtutuu aw ipakita din kandan si Tabita no nabuhi. ⁴²Sikan pagkabuhi ni Tabita nabantug duon to tibuuk Jope, kaling mahan-in to migpasakup ki Jesus no Ginuu. ⁴³Si

¹ 9:29 To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung* ^m 9:38 Sampuyu-tag-lima no kilumitru to Lida likat to Jope.

Pedro duon paabut to bayoy ni Simon no mag-andamay to mgo kindae to mananap. Nayugoy to pag-ugpa din duon.

Si Pedro dow si Cornelio

10 ¹Meyduon kapitan to mgo sundayu diya to siyudad to Cesarea no iyan ngadan si Cornelio. Sakup sikandin to panon no og-ilingon to Kasundayuhan no taga-Italia. ²Si Cornelio dow to tibuuk no panimayoy din matinahudon dow matinumanon to Diyus inggad kona sikandan no mgo Hibu. Makawkae-aton si Cornelio to mgo pubri aw mainampuon. ³Songo aedow no alas tres on to kahapunon, meyduon nasailow din. Mapajag hilabi to pag-aha din to sikan anghil no migyogwa kandin aw ikagi, “Cornelio!”

⁴Pigdaitan si Cornelio no migyongyong to sikan anghil. Kagi din, “Nokoy man Sir?”

Migtabak sikan anghil, “Wada kalingawi to Diyus to mgo pag-ampu nu dow to pagtabang nu to mgo pubri. ⁵Na, ipadokat to songo otow diya to Jope no iyan ngadan si Simon no ogngadanan isab ki Pedro. ⁶Duon sikandin paabut ki Simon no mag-andamay to mgo kindae to mananap. To bayoy din nakapahigad to dagat.”

⁷No boyongon on ni Cornelio sikan anghil, pigtawag din dajun to daduwa no mgo suguonon din dow sobuuk to sundayu no diyusnon no pangabaga din. ⁸Pignangonan din sikandan to tibo no nasailow din aw sugu-a din diya to Jope. ⁹Pagkaugtu to sikan migsunu no aedow, madani on sikandan ogtidow diya to Jope.

Na, duon to iyan da no uras, migponhik si Pedro diya to atopⁿ to bayoy su og-ampu. Wada sikandin kamaan no meyduon namangha kandin.

¹⁰Pagkahina-hina, pigbontas sikandin. Di no oghikajon pad to paniugtu, meyduon impakita to Diyus kandin. ¹¹Naabri kun to yangit, aw meyduon pigkita din no angod to mayow-ag no sabanas no pighikotan to upat no ka suyuk. Pigtuntun sikan likat to yangit pailing dini to pasak. ¹²Pigkita din to tibo klasi no mgo mananap duon yakip sikan ogpamangunapan^o hasta mgo manuk-manuk. ¹³Nadinog ni Pedro to kagi no mig-iling, “Pedro, tindog ka. Himatoy ka to seini aw koon.”

¹⁴Di migtabak si Pedro, “Eh, og-ojow a Ginuu, su wada a pad disti makakoon to inggad nokoy no ig-ojow to tinuuhan noy.”

¹⁵Pigdinog din manda to kagi no mig-iling, “Kona ka og-iling no ig-ojow sikan intugut on to Diyus.” ¹⁶Katatoyu igdaha si Pedro aw katatoyu isab sikandin balibad. Dajun kabatun sikan pigkita din padeg diya to yangit.

ⁿ **10:9** To atop to bayoy to diya no panahon angod to saog aw oghagdanan isab su oghinangon sikan no diskansuhanan. ^o **10:12** To Surigao no Minanubu: *ogpananap*

¹⁷Nalibod si Pedro to diya pigkita din. No mighona-hona pad sikandin dow nokoy buwa to kahuyugan to diya, migtidow duon to yunsud sikan mgo sinugu ni Cornelio aw usip dow andei to bayoy ni Simon. No duon on sikandan to yawanganan, ¹⁸nanabi sikandan aw pangusip, “Meyduon migpaabut kani no iyan ngadan si Simon no ogngadanan isab ki Pedro?”

¹⁹No diya pad si Pedro to diatas no mighona-hona to kahuyugan to diya pigkita din, pig-ikagihan sikandin to Ispiritu Santu, “Oho, meyduon bag-u tidow no tatoyu no ka otow no namangha ikow. ²⁰Pon-ug ka dajun aw kona kad ogduwa-duwa to pagduma, su siak to migpaandini kandan.” ²¹Dajun pon-ug si Pedro aw ikagihi din sikan mgo otow, “Siakon to ogpamanghaon now. Nokoy man to tuud now kanay?”

²²Kagi dan, “Pigsugu koy ni Cornelio no kapitan to mgo sundayu. Matarong sikandin, matinahudon to Diyus aw tinahud yagboy to tibo mgo Hibru. Meyduon anghil to Diyus no migyogwa kandin aw ikagihi no ipadokat ka agun makadinog sikandin to og-ikagihon nu.” ²³Dajun paseda ni Pedro sikan mgo sinugu ni Cornelio aw duon din pahibata to sikan no kadukiloman.

Pagkabukas, migduma si Pedro kandan, aw meyduon isab migduma no pila no ka magtutuu no taga-Jope. ²⁴Pagkasunu no aedow, migtidow sikandan diya to Cesarea. Pigpaabut sikandan ni Cornelio dow sikan mgo kasuunan din hasta mgo amigu no pighimun din. ²⁵No ogsed on si Pedro duon to bayoy, pigtagbu sikandin ni Cornelio aw yuhud duon to atubangan din. ²⁶Di pigpatindog sikandin ni Pedro aw ikagihi, “Eh, kona ka ogyuhud su otow a da.” ²⁷Na, pagsed ni Pedro dow ni Cornelio no miggigilaung,^p naaha ni Pedro sikan mahan-in no mgo otow no nahimun. ²⁸Kagi din, “Namaan kow on no supak to tinuuhan noy no mgo Hibru to pagduma-duma to otow no kona no Hibru, inggad to pagbisita. Di pigpasabut ad to Diyus no wada naan otow no ogpalikajan kanay. ²⁹Kaling no ipadokat a ni Cornelio, wada a duwa-duwa to pag-andini. Na kuntoon, nangoni a dow nokoy to impaandini now kanay.”

³⁰Si Cornelio to migtabak, “Ikaupat on kuntoon no aedow no mig-ampu a to alas tres to kahapunon angod to seini no uras kuntoon. Puli nakatokow nakayogwa to otow no nangabo to makinlow ³¹no mig-iling, ‘Cornelio! Pigdinog to Diyus to mgo pag-ampu nu. Wada din kalingawi to mgo pagtabang nu to mgo pubri. ³²Na, ipadokat nu to songo otow no diya to yunsud to Jope no iyan ngadan si Simon no ogngadanan isab ki Pedro. Duon sikandin paabut ki Simon no mag-andamay to mgo kindae to mananap. To bayoy din nakapahigad to dagat. ³³Kaling impadokat ku dajun sikuna, aw salamat su mig-andini ka. Iyan ingkahimun noy kani to atubangan to Diyus su ogpaminog koy to tibo no igpaikagi ikow to Ginuu.”

p 10:27 To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung*

To Pagwali ni Pedro ongi Cornelio

³⁴Kagi ni Pedro, “Bali no nasabutan kud no wada ogkinawaehon to Diyus. ³⁵Su ogdawaton din to otow no ogtahud kandin dow oghinang to matarong, inggad nokoy to tribu din. ³⁶Sikan Madojow no Nawnangonon ingmaan to Diyus kanami no mgo kaliwat ni Israel agun mamaanan no si Jesus no Magboboot to tibo mgo otow iyan inghusoy ita dow to Diyus agun no ogkahiuli kinow dow to Diyus. ³⁷Nadinogan now on buwa to mangkadojow no nahitabu diya to banwa noy no mgo Hibru. Migsugud sikan duon to Galilea tapus makapang-anad aw makapamawtismu si Juan. ³⁸Su to Ispiritu Santu pigpakonsad to Diyus duon ki Jesus no taga-Nazaret aw bogaji sikandin to gahom. Tapus to sikan, piglibut ni Jesus to banwa noy. Nanghinang sikandin to madojow aw pinang-ulian din to pigsamuk to mangkadoot no ispiritu. Nahinang din sikan su pigdumahan man to Diyus.

³⁹“Kistigus koy no mgo apustulis to tibo pigpanghinang ni Jesus duon to banwa noy no mgo Hibru yakip to siyudad to Jerusalem. To katapusan, pigpahimatajan si Jesus to mgo Hibru pinaagi to pagyansang duon to krus. ⁴⁰Di pigbanhaw da sikandin to Diyus duon to ikatoyu no aedow aw payogwaa. ⁴¹Wada yain no pigyogwa din gawas kanami no pigpili to Diyus to pagkistigus. Nakapagsayu pad man ngani sikandin kanami to pagkoon dow pag-inom. ⁴²Pigsugu koy ni Jesus to pagwali dow to pagmatuud no sikandin to ogpahukumon to Diyus to mgo patoy dow mgo buhi. ⁴³Sikandin to pighisgutan to diya tibo mgo otow no kibali ba-ba to Diyus. Mig-iling sikandan no pinaagi kandin, ogkapasaylu to sae to tibo ogtuu dow ogsalig kandin.”

To Pagkonsad to Ispiritu Santu ongi Cornelio

⁴⁴Dugaja pad mig-ikagi si Pedro, migkonsad on to Ispiritu Santu duon to tibo naminog to kagi din. ⁴⁵Nangkaboyong sikan magtutuu no mgo Hibru no duma ni Pedro, su sikan kona no mgo Hibru pigkonsadan isab to Ispiritu Santu. ⁴⁶Su pigdinog dan man no namakalituk sikandan to yain no mgo inikagihan no wada dan kasabuti, aw migsaja sikandan to Diyus.

Dajun ikagihi ni Pedro sikan Hibru no mgo duma din, ⁴⁷“Seini no mgo otow pigkonsadan to Ispiritu Santu angod to pagkonsadi ita no mgo Hibru. Na, wada yagboy ogpakapogong ko bawtismuhan sikandan.” ⁴⁸Dajun sugu si Pedro ongi Cornelio no mupabawtismu sikandan to ngadan ni Jesu-Cristo. Tapus sikandan kabawtismuhi, pighangyu si Pedro onni Cornelio no mupakamonang naa sikandan duon sed to pila no aedow.

To Pagbatbat ni Pedro to Pag-andiya Din ki Cornelio

11 ¹Na, to duma no mgo apustulis dow mgo magtutuu diya to prubinsya to Judea nakadinog no meyduon kona no mgo Hibru no

migtuu isab to kagi to Diyus. ²Kaling, pagpauli ni Pedro diya to Jerusalem, meyduon mgo Hibru no migsawoy kandin. Sikandan to namogos no to diya ogkahinang no mgo sakup ni Jesus kinahangyan mutuman to mgo tumanon to mgo Hibru.³ ³Mig-iling sikandan ki Pedro, “Nokoy no migsed ka man duon to bayoy to sikan wada tuman to mgo tumanon ta? Migpagsayu ka man ngani kandan no supak man sikan to tinuuhan ta!”

⁴Pagdinog ni Pedro to kagi dan, pignangonan din sikandan to tibo nahitabu sugud to sinugdanan. ⁵Kagi din, “No diya a to yunsud to Joje, mig-ampu a aw meyduon nasailow ku. Pigkita ku to angod to mayow-ag no sabanas no pighikotan to upat no ka suyuk. Pigtuntun kun sikan likat diya to yangit pailing dini to pasak aw sigkon duon to topad ku. ⁶Paghiling-hiling ku to sed to sikan, iyan naaha ku to mgo kadlaganon dow binuhi no mgo mananap dow sikan ogpamangunapanap’ hasta mgo manuk-manuk. ⁷Dajun ku dinoga to kagi no pig-iling, ‘Pedro, tindog ka. Himatoy ka to seini aw koona.’ ⁸Di migtabak a, ‘Eh, og-ojow a Ginuu, su wada a pad disti makakoon to inggad nokoy no ig-ojow to tinuuhan noy.’ ⁹Pigdinog ku manda to kagi likat to yangit no mig-iling, ‘Kona ka og-iling no ig-ojow sikan intugut on to Diyus.’ ¹⁰Katatoyu a igdaha, aw dajun kabatun sikan pigkita ku padeg diya to yangit.

¹¹“To diya yagboy no uras, meyduon migtidow no tatoyu no ka otow duon to sikan pigpaabutan ku. Diya sikandan kapuun to Cesarea, aw iyan ing-andiya dan to Joje to pagdokat kanay. ¹²Kona iyan sikandan no mgo Hibru, di pigmanduan a to Ispiritu Santu to pagduma kandan no wada pagpihig. Seini onom no mgo suun ta no taga-Joje migduma kanay diya to Cesarea. Pagtidow noy diya, migsed koy duon to bayoy ni Cornelio. ¹³Duon koy din nangoni bahin to diya anghil no migyogwa kandin duon to sed to bayoy din aw ikagihi sikandin, ‘Ipadokat nu to songo otow diya to Joje no iyan ngadan si Simon no oghingadanan isab ki Pedro. ¹⁴Sikuna dow to panimayoy nu ogpasabuton din dow og-amonuhon no mayuwas kow.’ Sikan to pig-ikagi to sikan anghil ki Cornelio.

¹⁵“Na, no puli a pad migsugud to pag-ikagi, migkonsad to Ispiritu Santu duon kandan angod da to diya una no pagkonsad din dini ita. ¹⁶Dajun ku nadomdoman to diya kagi ni Jesus no Ginuu no pig-iling, ‘Si Juan iyan imbawtismu to wohig, di Ispiritu Santu to igbawtismu iyu.’ ¹⁷Na,” kagi ni Pedro, “ko gustu to Diyus no ibogoy to Ispiritu Santu to sikan kona no mgo Hibru angod to diya pagbogoy din ita no mutuu kid ki Jesu-Cristo no Ginuu, hintawa a man no ogpogong kandin?”

¹⁸No makadinog sikandan to kagi ni Pedro, migsigkon sikandan to pagsawoy. Nasi no pigsaja dan to Diyus. Kagi dan, “Piggahaman naan to

¶ 11:2 To pagpatuli sobuuk no tumanon to mgo Hibru. Oskabasa seini duon to Genesis 17:9-14. ¶ 11:6 To Surigao no Minanubu: *ogpananap*

Diyus sikan kona no mgo Hibu agun musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan. Na, ogbogajan sikandan to kinabuhi no wada katapusan.”

To mgo Magtutuu diya to Antioquia

¹⁹To diya panahon no himatajan si Esteban, maagbot yagboy to pagpaantus to mgo magtutuu. Kaling nasusuwoy-suwoy sikandan diya to yain-yain no mgo banwa. To duma diya makadeg to sikan madiyu no banwa to Fenicia, diya to Cipre no puyu to dagat, hasta diya to siyudad to Antioquia. Inggad andei sikandan makadoyog, ingnawnangon dan si Jesus, di mgo Hibu da to pignangon dan. ²⁰Di meyduon isab mgo magtutuu no taga-Cipre dow taga-Cirene no naman-andiya to Antioquia, aw iyan pigwalihan dan to kona no mgo Hibu bahin ki Jesus no Ginuu. ²¹Piggahoman yagboy sikandan to Ginuu, kaling mahan-in hilabi to migtuu dow migpasakup kandin.

²²Namakadinog to mgo magtutuu diya to Jerusalem no meyduon migpasakup ki Jesu-Cristo diya to Antioquia no kona no mgo Hibu. Kaling pigpaandiya dan si Bernabe agun digonon din sikan bag-u no namanuu. ²³⁻²⁴Na, si Bernabe madojow no otow. Togob sikandin to Ispiritu Santu aw madigon to pagtuu din. Pagtidow din diya to Antioquia, naaha din dow man-u to pagtabang kandan to Diyu, kaling nalipay sikandin. Pignongnong din sikandan no digonon to pagtuu dan aw mupabilin to bug-us no pagtuman to pagboot to Ginuu. Pag-ugpa ni Bernabe duon, migdugang pad to kahan-in to mgo sakup to Ginuu.

²⁵Likat duon to Antioquia, mig-andiya si Bernabe to Tarso su ogpamangaon din si Saulo. ²⁶No makitaan din on, pigduma din diya to Antioquia. Sed to songo tuig, kanunoy sikandan migpaghimun to sikan mgo magtutuu, aw pigpang-anad dan to mahan-in yagboy no mgo otow. To mgo magtutuu diya to Antioquia iyan una no piggadanan no Cristuhanon.

²⁷To diya no panahon, meyduon mgo taga-Jerusalem no kibali ba-ba to Diyu no mig-andiya to Antioquia. ²⁸To sobuuk kandan no iyan ngadan si Agabo migtindog duon to atubangan to nahimun no mgo magtutuu su ogtag-an. Pigpaikagi sikandin to Ispiritu Santu no meyduon maagbot no bontas no og-abut kani to tibuuk kalibutan. (Natuman to diya no bontas no si Claudio iyan mighari diya to Roma.) ²⁹Kaling naujunan to sikan mgo magtutuu no ogpadaehan to hinabang to angod dan no mgo magtutuu diya to prubinsya to Judea. Kada sobuuk migbogoy kotob to nahimu din. ³⁰Pagkahimun to sikan igtabang dan, impahatod dan ki Bernabe dow ki Saulo diya to mgo panguyu to mgo magtutuu duon to Judea.

To Pagdugang to Pag-antus to mgo Magtutuu

12 ¹To diya no panahon, migsugud si Hari Herodes to pagpaantus to pila no mgo magtutuu. ²Pigpatampodan din to liog si

Santiago no suun ni Juan. ³Pagsabut din no ingkalipay to mgo Hibru sikan pagpahimataji din ki Santiago, impadakop din isab si Pedro. Nakatapu sikan to diya pista to mgo Hibru no og-ilingon to Pista to Pan no Wada Patubu. ⁴Pagkadakop ki Pedro, impaprisu sikandin aw pabantaji to upat no ka grupu no mgo sundayu no ogsinokoli. Kada grupu tag-upat no ka sundayu. Mighona-hona si Herodes no ko tapus on to pista, ogpaatubangon din si Pedro to kaotawan agun hukuman. ⁵Kaling pigpabantajan din si Pedro diya to prisuhan. Di migpangamuju yagboy to mgo magtutuu no tabangan sikandin to Diyus.

To Pagyuwaw ki Pedro to Pagkaprisu

⁶Mae-kasem pad oghukuman si Pedro, sikan no kadukiloman nalipodong sikandin no pigpusasan aw ipusas isab duon to boyad to mgo sundayu. Meyduon isab mgo sundayu no migbantoy duon to pertahan to sikan prisuhan. ⁷Na, puli nakatokow nakayogwa to anghil to Ginuu, aw katang-awi sikan sinabong to kasiga din. Dajun din dagpi-a si Pedro aw ikagihi, “Bangun ka. Dali ka!” Duon-dajun natangtang to mgo pusas no inggapus to mgo boyad din. ⁸Kagi to sikan anghil, “Pamagkos ka aw panapatus.” Dajun migtuman si Pedro. Kagi manda to sikan anghil, “Na, aapid ka to kabo aw duma ka kanay.” ⁹Dajun sunud si Pedro to sikan anghil pailing diya to yuwas. Di wada sikandin kamaan no tinood to pighinang to sikan anghil. Nailing to boot din no puli din nasailow. ¹⁰Na, pigyabajan dan sikan una no bantoy, dajun duon to ikaduwa hangtod migtidow sikandan duon to yawanganan no pigsirahan to puthow no ogpailing diya to siyudad. Kabeynganan su puli naabri sikan sira no wada mig-abri, dajun sikandan yuwas. Wada pad sikandan makapanow to madiyu, pigboyong on ni Pedro sikan anghil. ¹¹Bali no nasabutan din no kona naan no nasailow din puli. Ginhawa din, “Tinood naan no pigpaandinihan a to Diyus to anghil din! Pigyuwas a din to sikan pig-iman ni Herodes hasta to mgo Hibru no ogkahitabu kanay.”

¹²Tapus makapaantoyo si Pedro, migpadajun sikandin diya to bayoy ni Maria no inoy ni Juan no pigngadanan isab ki Marcos. Duon to sikan no bayoy nahimun to mahan-in no mgo magtutuu no naman-ampu. ¹³Pagtidow ni Pedro duon to bayoy, migtuktuk sikandin. Na, meyduon bohi no suguonon duon no iyan ngadan si Roda. Mig-andiya sikandin aw ahaa dow hintawa to migtidow. ¹⁴Pagkiyaya din to tingog ni Pedro, migtukhow yagboy sikandin. Dajun sikandin balikid aw linaguy diya to sed, di wada din pad kaabrihi si Pedro. Kagi din, “Duon si Pedro!”

¹⁵Di wada tuu sikan mgo duma din. Nasi no mig-iling sikandan, “Eh, nabuang ka kay buwa!”

Kagi ni Roda, “Eh, si Pedro iyan.”

Di wada gihapun sikandan tuu. Kagi dan, “Anghil din buwa sikan.” ¹⁶Di si Pedro wada sigkon to pagtuktuk. No maabri on to sira aw no

maaha dan no si Pedro iyan, hilabi sikandan natingaya. ¹⁷Di pigsingyasan din sikandan no mupahonok. Imbatbat din dow pig-amonu to Diyus to pagpayuwas kandin to prisuhan. Kagi din, “Nangoni si Santiago^s dow to duma no mgo suun ta to pagtuu.” Dajun panow si Pedro aw andiya to yain no banwa.

¹⁸No mabukas on, nalibod hilabi aw nahaedok sikan mgo magbantajay su wada dan katagahi dow nakaandei si Pedro. ¹⁹Impapamangha sikandin ni Herodes di wada kakita-i. Kaling pig-imbistiga ni Herodes sikan mgo magbantajay aw pagkatapus, pigpahimatajan.

Pagkatapus to sikan, miglikat si Herodes to Judea pailing diya to Cesarea, aw nayugoy-yugoy to pag-ugpa din duon.

To Pagkamatoy ni Herodes

²⁰Duon to sikan no panahon, naboyu yagboy si Hari Herodes to mgo taga-Tiro dow taga-Sidon. Kaling naujunan to sikan mgo otow no og-ajum-ajumon^f dan si Herodes, su diya man sikandan ogpudut to pagkoon to sikan banwa no pigmanduan din. Una dan pigkumbinyu si Blasto no tabangan sikandan su iyan man sinaligan duon to palasyu.

²¹Na, pag-abut to sikan aedow no nasabutan no og-atubang kandin sikan mgo otow, migpangabo si Herodes to kabo din no kaning hari aw ingkud duon to trunu aw diskursu. ²²Tapus to diskursu din, migkinuliya sikan mgo otow no mig-iling, “Diyus kay sikan mig-ikagi, kona no otow puli!” ²³Duon-dajun pigkastigu si Herodes to anghil to Ginuu, su wada din sikandan pasabuta no iyan da man og-angodon to sikan to pagsaja ko Diyus. Kaling pig-iyasan to ginhawahan din aw kamatoy.

²⁴To kagi to Diyus migpadajun to pagtangkap, aw migdugang to kahan-in to mgo otow no migtuu. ²⁵Na, pagkatuman to tuud ni Bernabe dow ni Saulo diya to Jerusalem, migpauli sikandan diya to Antioquia. Migduma kandan si Juan no pigngadanan isab ki Marcos.

To Pagsugu ki Bernabe dow ki Saulo to Ispiritu Santu

13 ¹Diya to Antioquia, meyduon pigpanghinang to Diyus no kibali ba-ba din dow mgo mag-anaday. Iyan mgo ngadan dan si Bernabe, si Simon no pigdagnajan ki Negro, si Lucio no taga-Cirene, si Manain no sakup to panimayoy ni Gubernadur Herodes^u to diya una, hasta si Saulo. ²Songo aedow no migsimba sikandan to Ginuu aw migpuasa, pig-ikagihan sikandan to Ispiritu Santu, “Ibahin now kanay si Bernabe dow si Saulo su meyduon igpahinang ku kandan.” ³Tapus

^s **12:17** Seini no Santiago, suun ni Jesus no nahinang no yabow no panguyu to mgo magtutuu diya to Jerusalem. ^f **12:20** To Surigao no Minanubu: *og-aju-ajun*

^u **13:1** Amoy seini to diya Herodes no pigkastigu to Ginuu.

sikandan puasa aw ampu, pigsampoyongan^v dan si Bernabe dow si Saulo aw palikata ⁴agun mutuman to insugu to Ispiritu Santu.

Si Bernabe dow si Saulo diya to Cipre

Paglikat ni Bernabe dow si Saulo duon to Antioquia, migtogbang sikandan to Seleucia. Pagtidow dan, migsakoy sikandan to barku no linayagan su og-andiya to sikan maaslag^w no puyu to dagat no og-ilingon to Cipre. ⁵Duma dan si Juan no pigngadanan isab ki Marcos no pangabaga dan. Pagtidow dan diya to Cipre, duon sikandan duung to yunsud to Salamina. Dajun dan iwali to kagi to Diyus duon to mgo simbahan to mgo Hibru.

⁶Likat to Salamina, pigbajaan dan sikan puyu to Cipre kotob no migtidow sikandan diya to yunsud to Papos. Duon dan kabaeki to songo Hibru no salamangkiru no iyan ngadan si Bar-Jesus. Pigpatuu din to mgo otow no kibali ba-ba sikandin to Diyus. ⁷Songo upisyal sikandin to sikan gubernadur no iyan ngadan si Sergio Paulo no utokan no otow. Impatawag to sikan gubernadur si Bernabe dow si Saulo su gustu din no ogpaminog to kagi to Diyus. ⁸Di migsupak sikan salamangkiru no pigngadanan isab ki Elimas. Migpaningkamot sikandin to pagbaebag agun kona makatuu ki Jesus sikan gubernadur. ⁹Di si Saulo no pigngadanan isab ki Pablo, togob to Ispiritu Santu. Pigyongyongan din sikan salamangkiru ¹⁰aw ikagihi, “Sikuna no sakup ni Satanas, malimbungon ka aw mapagustuhon. Kuntra ka to tibo mangkadojow, su og-ilingon nu no gayu sikan matuud no kaning Ginuu. ¹¹Na,” kagi ni Pablo, “ogkastiguhon ka to Ginuu. Ogkabuta ka kotob no padojawan ka din.” Dajun miggagabun to pag-aha ni Elimas hangtod no migdigyom on yagboy. Nakapandamdandam sikandin su ogpamangha to otow no ogpikit kandin. ¹²Pagkita to sikan gubernadur to nahitabu, migtuu sikandin ki Jesus no Ginuu. Hilabi sikandin natingaya to sikan ing-anad onni Pablo bahin kandin.

Onsi Pablo diya to Antioquia no Sakup to Pisidia

¹³Miglikat onsi Pablo duon to Papos aw sakoy to sakajan diya to dagat pailing diya to Perga no sakup to Pampilia. Di pig-ojowan sikandan ni Juan no pigngadanan isab ki Marcos aw uli diya to Jerusalem. ¹⁴Likat duon to Perga, migpadajun onsi Pablo diya to Antioquia no sakup to Pisidia. Anoy man no Aedow on no Tigpahuway, mig-anduon sikandan to simbahan to mgo Hibru aw paman-ingkud. ¹⁵Meyduon migbasa to sinuyat ni Moises dow sinuyat to diya duma no kibali ba-ba to Diyus.

^v 13:3 To pagsampoyong iyan pagpakita no pigbogajan sikandan to katongdanan.

^w 13:4 To Surigao no Minanubu: *madogi*

Tapus to pagbasa, impausip to mgo panguyu to sikan simbahan si Pablo dow si Bernabe dow meyduon igkawali dan no ogpakadigon to mgo otow duon. ¹⁶Kaling migtindog si Pablo aw singyasi sikandan agun mupahonok. Kagi din, “Mgo suun ku no mgo Hibru dow sikiyu no kona no mgo Hibru no migtahud isab to Diyus, paminog kow. ¹⁷To Diyus ta no mgo Hibru iyan migpili to diya mgo minuna ta. Aw no muyampot^x to kaliwatan dan diya to Ehipto, pigpahan-in sikandan to Diyus aw digona. Pinaagi to gahom din, pigpayuwas din sikandan to Ehipto. ¹⁸Sed to kap-atan no tuig no makapanow-panow sikandan diya to matahay no banwa, migpadajun to kadojow to Diyus kandan sahian ka da to pag-atiman to ginikanan. ¹⁹Pagtidow dan duon to banwa to Canaan, impayagyag to Diyus sikan tahan no naman-ugpa duon no pitu no ka tribu aw ibogoy din kandan sikan pasak. ²⁰Upat on no gatus mey kalim-an no tuig to migyaboy.

“Tapus to sikan, meyduon mgo datu no pigpamandu to Diyus kandan kotob to panahon ni Samuel no pighinang din isab no kibali ba-ba din. ²¹Di sikan mgo Hibru nangamuju to Diyus no bogajan sikandan to hari. Kaling pigpahari to Diyus si Saulo no anak ni Kis no sakup to kaliwatan ni Benjamin. Mighari sikandin sed to kap-atan no tuig. ²²Tapus to sikan, pighukasan to Diyus si Saulo to pagkahari aw ilisi ki David no anak ni Isai. Kagi to Diyus, ‘Si David ogpakaduyug to ginhawa ku, su ogtumanon din to tibo pagboot ku.’ ²³Na,” kagi isab ni Pablo, “si David meyduon liwat no Manyuyuwas no imbogoy ita no mgo kaliwat ni Israel. Si Jesus sikan no iyan katumanan to diya insaad to Diyus to mgo kaaw-apuan ta. ²⁴Di no wada pad sugud si Jesus to trabahu din, pigwalihan on ni Juan no Magbawtismuhay to tibo mgo kaliwat ni Israel. Mig-iling sikandin no kinahangyan mupabawtismu sikandan pagpakiyaya no migsosey on sikandan aw migtalikud to mgo sae dan. ²⁵No madani on ogkatapus sikan impahinang to Diyus ki Juan, pig-ikagihan ni Juan to kaotawan, ‘Basi mailing to boot now no siakon to diya Insaad no Manyuyuwas.’ Di kona no siakon, su sikan Manyuyuwas ogpakasunu kanay. Obos a da hilabi kandin su ngani man to paghukas ku to sapatus din, di kona a og-angajan.’

²⁶Migpadajun si Pablo to pag-ikagi, “Mgo suun no angod ku no mgo kaliwat ni Abraham hasta sikiyu no kona no mgo Hibru no migtahud isab to Diyus, kuntoon pigpadaehan ki to Diyus to Madojow no Nawnangonon agun mayuwas ki. ²⁷Sikan mgo Hibru diya to Jerusalem yakip to mgo panguyu dan wada kamaan no si Jesus to ogpakayuwas ita. Ogpakaminogan dan no ogbasahon kada Aedow no Tigpahuway^z sikan

^x 13:17 Ubin *mudayu* ^y 13:25 To Grigu no inikagihan: *Cristo* ^z 13:27 To mgo Hibru kona ogtrabahu to Sabadu su iyan man aedow to pagsimba dan.

sinuyat to diya mgo otow no kibali ba-ba to Diyus. Di wada dan gihapun kasabuti no sikandan naan to diya ognangonon no ogpahimatoy ki Jesus. ²⁸Su inggad wada sae no angay igkahimatoy kandin, pighangyu dan si Pilato no pahimatajan sikandin. ²⁹Tapus dan katuman sikan tibo nasuyat no oghinangon dan ki Jesus, pigpudut sikan yawa din duon to krus aw iyobong. ³⁰Di pigbanhaw da sikandin to Diyus. ³¹Sed to mahan-in no mgo aedow piglinogwa din to diya mgo otow no migduma-duma kandin likat to Galilea pailing diya to Jerusalem. Sikandan kuntoon to ogkistigus bahin ki Jesus diya to mgo Hibru.

³²“Na, sikami kuntoon,” kagi isab ni Pablo, “mig-andini koy su meyduon madojow no ignawnangon noy iyu. Su to diya insaad to Diyus to mgo kaaw-apuan ta no mgo Hibru ³³natuman on dini ita pinaagi ki Jesus no pigpaandini din on. Su meyduon pig-ikagi to Diyus ki Jesus duon to ikaduwa no Salmu no pig-iling,

‘Anak ku sikuna,

aw kuntoon igmaan ku no siakon to Amoy nu.’^a

³⁴Namaan ki isab no pigmatuud to Diyus to pagbanhaw din ki Jesus no konad on ogkamatoy su nasuyat on no pig-iling,

‘Ogtumanon ku yagboy duon iyu sikan insaad ku ki David no mgo kadojawan.’^b

³⁵Meyduon isab intag-an ni David no nasuyat duon to libru to mgo Salmu no pig-iling,

‘Kona nu igtugut no madunut to yawa ku no pinadajag nu.’^c

³⁶“Na,” kagi ni Pablo, “hintawa man naan sikan ognangonon no wada kadunut to yawa? Ki David? Kona, su namaan ki no tapus din katuman to diya impahinang kandin to Diyus, namatoy sikandin. To yawa din inyobong duon to topad to mgo kaaw-apuan din aw kadunut. ³⁷Di sikan pigbanhaw to Diyus no si Jesus, wada kadunut to yawa din.

³⁸“Mgo suun ku, ognangonan ku sikiyu to sikan agun mamaanan now no ogkapasaylu to mgo sae now tongod to diya pighinang ni Jesus. ³⁹Kona no iyan igdawata to Diyus to otow tongod to pagtuman to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises, di tongod da to pagtuu dow pagsalig ki Jesus. ⁴⁰Kaling bantoy kow no kona ogkahitabu iyu sikan intag-an no insuyat to otow no kibali ba-ba to Diyus no pig-iling,

⁴¹‘Sikiyu no kona ogtuu, paminog kow, kagi to Diyus.

Meyduon igpakita ku iyu no oghinangon ku no hilabi now ogkatingaehan.

Di ogkamatoy kow gihapun su kona kow man ogtuu no ogkahitabu sikan

inggad meyduon ogpasabut iyu.’^d”

a 13:33 Salmo 2:7 b 13:34 Isaias 55:3 c 13:35 Salmo 16:10 d 13:41 Habacuc 1:5

⁴²No ogpamanyuwas on onsi Pablo, mighangyu sikan namanimba no mupauli da sikandan to sunu no Aedow no Tigpahuway su ogpaanad manda sikandan. ⁴³No diyad on sikandan to yuwas to simbahan, namanduma ki Pablo dow ki Bernabe to mahan-in no mgo Hibrú hasta sikan puli namanpasakup to tinuuhan to mgo Hibrú. Migpaggilaung^e onsi Pedro kandan aw nongnonga to pagsalig kanunoy to kadojow dow kayuuy to Diyus.

⁴⁴Anoy man no Aedow manda no Tigpahuway, halus tibo taga-Antioquia nahimun duon to simbahan su ogpaminog to kagi to Diyus. ⁴⁵Di pagkita to mgo Hibrú to sikan mahan-in no mgo otow no nahimun duon, migsilag sikandan. Kaling pigtamay dan si Pablo. Pigtalabad dan isab aw yalisa yagboy sikan ingwali din. ⁴⁶Di nasi on nahinogotan si Pablo dow si Bernabe to pag-ikagi no wada pagkahaedok. Mig-iling sikandan, “Kinahangyan podom no sikiyu no mgo Hibrú iyan og-unahan noy ognangonan to kagi to Diyus. Di manno pig-ojowan now, migpasabut sikan no kona kow og-angajan no ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan. Kaling diya koy on ogwali to kona no mgo Hibrú. ⁴⁷Su ogtumanon noy to sugu to Diyus no pig-iling, ‘Pighinang ku sikuna no sogá diya to kona no mgo Hibrú.

Sikuna to ogtang-ow to mgo otow
inggad diya to kinasangkoan to kalibutan
agun makakita sikandan to dayan to kayuwasan.’^f”

⁴⁸Na, pagdinog to kona no mgo Hibrú to sikan kagi ni Pablo, migtukhow hilabi sikandan aw nakaikagi, “Pagkadojow on man to sikan kagi to Diyus!” Dajun migpasakup ki Jesus to tibo mgo otow duon no tahan pigpili to Diyus no ogbogajan to kinabuhi no wada katapusan.

⁴⁹To kagi to Diyus migtangkap diya to tibo mgo kabaryuhan no sakup to Antioquia. ⁵⁰Di sikan mgo Hibrú duon to Antioquia, pigpabuyutan dan to inila no mgo bohi no kona no mgo Hibrú di migsimba to Diyus. Pigpabuyutan dan isab to inila no mgo yukos. Pigpaantus dan si Pablo dow si Bernabe aw abuga duon to banwa dan. ⁵¹Kaling pig-ojowan onni Pablo sikan no banwa. Pagyuwas dan on to sikan yunsud, pigpadpad dan to abug to sapatus dan pagpakiyaya no konad on sikandan ogkasukutan ko kastiguhon sikan no mgo otow. Dajun sikandan panow padeg diya to yunsud to Iconio. ⁵²Di namanukhow sikan naliusan dan no namanuu on ki Jesus, aw natogob sikandan to Ispiritu Santu.

Onsi Pablo diya to Iconio

14 ¹Pagtidow ni Pablo dow ni Bernabe diya to Iconio, mig-andiia sikandan to simbahan to mgo Hibrú no iyan nabatasan dan

^e 13:43 To Surigao no Minanubu: *migpagaung-yaung*

^f 13:47 Isaias 49:6

aw wali. To mgo kagi dan mig-utong yagboy duon to ginhawa to sikan naminog, kaling mahan-in to migpasakup ki Jesu-Cristo no mgo Hibru hasta kona no mgo Hibru. ²Di to mgo Hibru no wada tuu, pigpabuyutan dan to diya kona no mgo Hibru no wada isab tuu agun ogkuntrahon dan to diya namanuu ki Jesus. ³Di wada haedok onni Pablo to pagkistigus bahin to kadojow dow kayuuy to Ginuu. Nayugoy gihapun to pag-ugpa dan duon to Iconio. To impang-anad dan pigmatuud to Diyus pinaagi to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang dan. ⁴To mgo taga-Iconio nabahin. Meyduon miggapi to sikan mgo Hibru no wada tuu ki Jesus, aw meyduon isab miggapi to sikan mgo apustulis. ⁵Na, meyduon mgo Hibru dow kona no mgo Hibru, yakip to mgo panguyu dan, no migplanu no oghimatajan si Pablo dow si Bernabe. Ogsulungan dan podom aw ogbatuhon kotob no mamatoy. ⁶Di pagkamaan onni Pablo to sikan oghinangon dan, migyaguy sikandan aw paaput diya to Listra dow Derbe no sakup to Licaonia. ⁷Diya dan iwali sikan Madojow no Nawnganonon hasta diya isab to mgo kabaryuhan no madani duon.

Onsi Pablo diya to Listra

⁸Diya to Listra meyduon natae-an dan no pulid no wada yagboy makapanow sugud to pagkaotow din. ⁹Mig-ingkud sikandin duon su ogpaminog ki Pablo. Na, pagyongyong ni Pablo to sikan otow, nasabutan din no migtuu sikan otow no ogkaulian sikandin. ¹⁰Kaling mig-ikagi si Pablo to maagbot, “Tindog ka!” Duon-dajun nakayaksu sikan pulid aw makapanow.

¹¹Pagkita to mgo otow to sikan nahinang ni Pablo, namangiyak sikandan aw ikagi to inikagihan dan no pig-iling, “Aduy, migkonsad kay dini ita to mgo diyus no nabayuy no otow!” ¹²Dajun dan hingadani si Bernabe ki Seus no yabow no diyus dan, aw si Pablo pighingadanan dan ki Herme no songo diyus dan isab, su sikandin man to migwali.[§] ¹³Na, duon to gawas to sikan yunsud meyduon ampuanan dan ki Seus. Sikan baylan no mig-ugpa duon mig-andiya to yawanganan to sikan ampuanan. Migdaya sikandin to mgo baka no pigpaliotan to buyak su sikandin dow to mgo taga-yunsud ogtuman podom ongki Pablo.

¹⁴Di pagsabut onni Pablo to tuud to sikan mgo otow, pighigbit dan to kabo dan pagpakiyaya no nadootan sikandan. Dajun sikandan linaguy diya to kaotawan aw sapadi, ¹⁵“Hoy, nokoy man sikan oghinangon now? Ajaw now ogpadajuna su angod koy da iyu no mgo otow. Iyan ing-andini noy su meyduon madojow no ignawnangon noy iyu agun talikudan now to mgo hinang no wada pues aw atubangon now sikan buhi no Diyus. Sikandin to mighinang to yangit, to pasak, to dagat, dow to tibo namakabotang duon.

§ 14:12 Migtuu sikan mgo otow no si Herme iyan ba-ba ni Seus no yabow no diyus dan.

¹⁶To diya una pigpabay-anan din to mgo otow no wada dalimaggaman to Diyus agun matuman dan to inggad nokoy no ogtuuhon dan inggad wada mgo pues. ¹⁷Di migpakita gihapun to pagka-Diyus din, su meyduon mgo kadojawan no igpamogoy din ita. Su ogpaudanon din agun abútan ki to panghinanom ta agun ogkaabundahan ki to pagkoon aw ogkalipay ki.” ¹⁸Di inggad pad to sikan no mgo kagi onni Pablo, halus kona ogkapogongan sikan mgo otow to paghalad kandan to mananap.

¹⁹Na, meyduon migtidow no mgo Hibu no napuun diya to naliusan onni Pablo no Antioquia dow Iconio. Pigkumbinyu dan to mgo taga-Listra to pagkuntra ki Pablo. Dajun dan batuha aw gugujuda diya to yuwas to yunsud su nailing to boot dan no patoy on. ²⁰Di sikan namanuu on ki Jesus nahimun aw lilibongi dan si Pablo. Dajun sikandin bangun aw pauli duon to yunsud. Pagkabukas, mig-andiya si Pablo dow si Bernabe to yunsud to Derbe.

To Pagpauli diya to Antioquia no Sakup to Siria

²¹Pagtidow onni Pablo diya to Derbe, ingwali dan sikan Madojow no Nawnangonon. Mahan-in to mgo otow duon no migpasakup ki Jesu-Cristo. Pagkatapus to sikan, pigbalikan dan to diya nangkabajaan dan no mgo yunsud to Listra dow Iconio hasta Antioquia no sakup to Pisidia. ²²Duon to kada yunsud, pigdigon dan to mgo magtutuu aw sambagi no padajunon dan to pagsalig ki Jesus. Kagi dan, “Sikita no mgo magtutuu ogpakabaja to mahan-in no mgo kakulian ayha ki ogtidow duon to sikan gingharian to Diyus diya to yangit.” ²³Duon to kada grupu to mgo magtutuu, migpili si Pablo dow si Bernabe to mgo panguyu. Dongan to pag-ampu dow pagpuasa, insalig sikandan onni Pablo diya to Ginuu no iyan isab pigsaligan dan.

²⁴Tapus to sikan, migpauli si Pablo dow si Bernabe to sikan imbaja dan duon to mgo prubinsya to Pisidia dow Pampilia. ²⁵Pagtidow dan duon to yunsud to Perga, ingwali dan to kagi to Diyus. Tapus to pagwali dan duon, migpadajun sikandan diya to yunsud to Atalia ²⁶aw nanakajan diya to dagat padeg diya to Antioquia no sakup to Siria. Duon sikandan likat to diya una no mig-ampu to mgo magtutuu no tabangan sikandan to Diyus to diya igpahinang din kandan. Na, manno natuman on sikan tibo, mig-uli on sikandan. ²⁷Pagtidow dan diya to Antioquia, pighimun dan to mgo magtutuu aw nangoni to tibo impahinang to Diyus kandan. Ingnangon dan isab no mahan-in to kona no mgo Hibu no pigbogajan on to Diyus to lugar no makatuu on ki Jesu-Cristo. ²⁸Nayugoy to pag-ugpa ni Pablo dow ni Bernabe duon duma to mgo magtutuu.

To Miting to mgo Panguyu diya to Jerusalem

15 ¹Na, meyduon magtutuu no mgo Hibu no taga-Judea no migtidow duon to Antioquia su ogpang-anadon dan to mgo

magtutuu duon. Mig-iling sikandan, “Ko kona now tumanon to pagtuli no insugu duon to sikan mgo balaod no imbilin ni Moises, kona kow ogkayuwas.” ²Di si Pablo dow si Bernabe hilabi supak to sikan, kaling pigyalis dan yagboy sikan mgo otow. Na, naujunan no umandiya to Jerusalem si Pablo dow si Bernabe hasta pila no taga-Antioquia no mgo magtutuu. Ogpagmiting sikandan to mgo apustulis dow duma no mgo panguyu to mgo magtutuu su oghusoy to sikan nayayalisan.

³Kaling pigpalikat sikandan to taga-Antioquia no mgo magtutuu padeg diya to Jerusalem. Di nanghapit-hapit sikandan diya to mgo kayunsudan no sakup to Fenicia dow Samaria. Iyan tuud dan to pagnawnangon duon bahin to sikan kona no mgo Hibru no migpasakup on to Ginuu. Kaling migtukhow to mgo magtutuu no namakadinog to sikan. ⁴Na, pagtidow onni Pablo diya to Jerusalem, madojow to pag-abi-abi kandan to mgo magtutuu yakip to mgo panguyu dan hasta to mgo apustulis. Dajun ibatbat onni Pablo to tibo pighinang to Diyus no impabaja kandan. ⁵Di meyduon mgo magtutuu no sakup to Pariseo no migpagyalis. Migtindog sikandan aw ikagi, “Sikan mgo magtutuu no kona no Hibru, kinahangyan no tumanon dan sikan tumanon no imbilin ni Moises.”

⁶Kaling nahimun manda to mgo apustulis dow duma no mgo panguyu to mgo magtutuu su oghusoy to sikan nayayalisan. ⁷Tapus to mahaba no paghisgut, migtindog si Pedro aw ikagi, “Mgo suun ku, namaan kow no pigpili a to Diyus duon iyu agun ikawali ku sikan Madojow no Nawnangonon diya to kona no mgo Hibru agun makadinog sikandan aw pasakup ki Jesu-Cristo. ⁸Na, to Diyus no namaan to sed to ginhawa to tibo mgo otow migpakiyaya no pigdawat din on sikan namanuu no kona no mgo Hibru. Su pigpakonsad din to Ispiritu Santu duon kandan angod to pighinang din ita to diya una. ⁹Sikan pighinang din kandan wada kayainan ita, su to paggawang din to mgo sae dan tongod da man isab to pagtuu dow pagsalig ki Jesu-Cristo. ¹⁰Kaling mgo suun, ko pabog-atan now sikandan to pagtuman to mgo tumanon no nabatasan ta, ogpakasupak kow to Diyus. Su ngani man sikita dow to mgo kaaw-apuan ta, di wada makatuman to sikan tibo. ¹¹Na, ko migtuu ki no mgo Hibru no ogkayuwas ki tongod da to kadojow dow kayuuy ita to Ginuu no si Jesus, kinahangyan isab no tuuhan ta no ogkayuwas sikandan to angod da no paagi.”

¹²Migpahagtong to tibo nahimun. Naminog yagboy sikandan ki Bernabe dow ki Pablo no mig-ikagi to mgo milagru dow duma no mgo kabeynganan no nahinang to Diyus diya to kona no mgo Hibru no impabaja kandan. ¹³Tapus to pag-ikagi dan, mig-iling si Santiago, “Mgo suun, paminog kow kanay. ¹⁴Pignangonan kow on ni Simon Pedro to una no pagpakita to Diyus to kayuuy din diya to kona no mgo Hibru agun meyduon ogkasakup din. ¹⁵Katumanan yagboy sikan to pigsuyat to diya kibali mgo ba-ba to Diyus no pig-iling,

16 ‘Og-abut to panahon no ogbootan ku, kagi to Ginuu, no ogpauli a aw og-isabon ku ogtukudon to diya nawasa no gingharian ni David.^h

Ogkaangod to ogtul-id a to bayoy no nayugoy da kagoba.

17 Og-ilingon ku to sikan

agun mamangha kanay to diya kona no mgo Hibru,
su meyduon to diya oghinangon ku no mgo sakup.

18 Sikan to kagi to Ginuu no imaan din to planu din to diya una.ⁱ”

19 Migpadajun si Santiago to pag-ikagi, “Kaling seini to planu ku.

Kona ta ogsamukon to kona no mgo Hibru no ogpasakup to Diyus.

20 Di madojow ko pasuyatan ta no meyduon ogpalikajan kandan. Kona sikandan ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus. Kona isab sikandan ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap, su kona ogpakaawas to yangosa. Hasta kona sikandan oghinang to kayaw-ajan.

21 Seini no mgo balaod igpatuman ta to sikan kona no mgo Hibru agun to angod ta no mgo Hibru kona ogkadootan kandan. Su namaan ki no sugud pad to diya una, impang-anad on sikan mgo balaod ni Moises duon to kada yunsud. Aw hangtod kuntoon ogbasahon sikan duon to simbahan ta no mgo Hibru kada Aedow no Tigpahuway.”

To Suyat diya to mgo Magtutuu no Kona no Hibru

22 Kaling to mgo apustulis dow to duma no mgo magtutuu diya to Jerusalem yakip to mgo panguyu dan nahuijun no ogpili sikandan to pila no mgo duma dan no oghatod to suyat diya to Antioquia. Ogduma sikandan ki Pablo dow ki Bernabe. Iyan pigpili dan to daduwa no mgo panguyu dan no si Silas dow si Judas no pigdagnajan ki Barsabas.

23 Sikan suyat no impadae kandan pig-iling,

“Kumusta kow no kona no mgo Hibru diya to Antioquia dow Siria hasta diya to Silicia no naangod on kanami no magtutuu? Sikami no mgo apustulis dow panguyu to mgo magtutuu, ²⁴nakadinog koy no meyduon kun duma noy no namansamuk iyu no kona no mgo Hibru aw nalibod kow su yahi sikan impang-anad dan. Di wada noy sikandan sugu-a.

²⁵Kaling pig-uujunan noy no ogpili koy to mgo otow no ogsuguon noy diyan iyu. Ogpadamahon noy sikandan ki Bernabe dow ki Pablo no mgo hinilabi ta. ²⁶Maunungon sikandan ki Jesu-Cristo no Ginuu ta inggad nakabaja sikandan to mgo kamuyahanan tongod kandin. ²⁷Na, si Judas dow si Silas no ogpadumahon noy ongki Pablo iyan ognangon iyu to seini suyat noy. ²⁸Paghihimun noy, migmandu to Ispiritu Santu no kona

^h 15:16 To diya gingharian ni David mayow-ag dow mauswagon. Si Jesus no kaliwat ni Hari David iyan ognangonon kani no ogpaharion to Ginuu.

ⁱ 15:18 Amos 9:11,12

kow ogpabog-atan to mgo tumanon. Sikami isab mig-ujun to sikan. Di meyduon sikan ogpalikajan iyu. ²⁹Kona kow ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus. Kona kow isab ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap, su kona ogpakaawas to yangosa. Hasta kona kow oghinang to kayaw-ajan. Kadojawan now ko likajan now sikan tibo. Sikan da.”

³⁰Dajun palikata sikan upat no ka otow aw panow sikandan padeg diya to Antioquia. Pagtidow dan, pighimun dan to tibo mgo magtutuu aw ibogoy kandan sikan suyat. ³¹No mabasa dan on sikan, migtukhow hilabi sikandan aw migdigon to ginhawa dan. ³²Na, si Judas dow si Silas no kibali mgo ba-ba to Diyus nayuyugajan to pagnongnong to sikan mgo magtutuu agun mahogot to pagtuu dan. ³³Tapus to pila no simana no pag-ugpa dan duon, pigpalikat sikandan to taga-Antioquia no mgo magtutuu duma to panghinaut no malinow to panow dan. Dajun sikandan pauli duon to sikan migsugu kandan. ^{34j} ³⁵Nayugoy pad si Pablo dow si Bernabe duon to Antioquia. Ing-anad dan aw iwali to kagi to Ginuu no pigbuligan to mgo duma dan.

To Pagsusuwoy ni Pablo dow ni Bernabe

³⁶Songo aedow pig-ikagihan ni Pablo si Bernabe, “Madojow ko youjon ta to mgo suun ta diya to mgo yunsud no pigwalihan ta to kagi to Diyus.” ³⁷Mig-ujun si Bernabe, di gustu din no ogpadumahon si Juan no pigngadanan isab ki Marcos. ³⁸Di nayogda si Pablo su to diya una no panow dan diya to Pampilia, pig-ojowan sikandan ni Marcos. Wada sikandin padajun to pagbulig. ³⁹Sikandin to nakaamung to maagbot no pagyayalis ni Pablo dow ni Bernabe hangtod migsusuwoy sikandan. Si Bernabe migpaduma ki Marcos aw sakoy to barku no linayagan padeg diya to Cipre. ⁴⁰Si Pablo migpaduma ki Silas. Tapus to pag-ampu to mgo magtutuu no tabangan sikandan to Ginuu, migpanow sikandan ⁴¹no duon baja to mgo prubinsya to Siria dow Cilicia, aw hogota dan to pagtuu to mgo magtutuu no oghihimun diya to yain-yain no mgo banwa.

To Pagduma ni Timoteo ongki Pablo

16 ¹Na, migpadajun si Pablo dow si Silas diya to mgo yunsud to Derbe dow Listra. Duon to Listra meyduon magtutuu no iyan ngadan si Timoteo. Hibru to inoy din no sakup ni Jesus, di to amoy din Grigu. ²Nasaja si Timoteo to tibo mgo taga-Listra dow taga-Iconio no mgo magtutuu. ³Pagkabaeki ni Pablo ki Timoteo, pigduma din. Di no wada pad sikandan likat, impatuli sikandin ni Pablo agun kona madootan to mgo Hibru, su namaan sikandan no Grigu to amoy ni Timoteo aw kona

J 15:34 Bersikulu ³⁴ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Di si Silas migpabilin diya to Antioquia.*

ogtuman to sikan no tumanon to mgo Hibu. ⁴Na, pigyogob-yogob dan to mgo kayunsudan aw inawnangon dan sikan ogpalikajan to kona no Hibu no migtuu on. Sikan to naujunan to mgo apustulis hasta to mgo panguyu to mgo magtutuu diya to Jerusalem. ⁵Na, migdigon to pagtuu to mgo sakup to Ginuu, aw kada aedow migdugang to kahan-in dan.

To Pagsugu ki Pablo diya to Macedonia

⁶Og-andiya podom onsi Pablo to prubinsya to Asia su ogwali to kagi to Diyus, di wada tugut to Ispiritu Santu. Kaling duon sikandan baja to mgo prubinsya to Frigia dow Galacia. ⁷No madani on sikandan to prubinsya to Misia, ogsuwoy podom pailing to prubinsya to Bitinia, di wada isab tugut to Ispiritu ni Jesus, no ko ita pa, Ispiritu Santu. ⁸Kaling migbaja sikandan duon to Misia aw togbang diya to yunsud to Troas. ⁹To diya no kadukiloman, meyduon taga-Macedonia no otow no nasailow ni Pablo. Migtindog kun sikandin aw pakiyuuy no migiling, “Sadangay payahus ka dini to Macedonia aw tabangi koy.” ¹⁰Dajun koy^k panghimos su nakasabut koy no ogsuguon koy to Diyus to pagwali to sikan Madojow no Nawnangonon diya to prubinsya to Macedonia.

To Pagpasakup ni Lydia ki Jesu-Cristo

¹¹Na, migsakoy koy to barku no linayagan likat to Troas pailing diya to Macedonia. To una no aedow migpayohus koy diya to sikan puyu to dagat no og-ilingon to Samotracia, aw pagkabukas migpadajun koy diya to yunsud to Neapolis. ¹²Pagduung noy, mighaw-as koy aw panow pailing diya to Filipos no mayow-ag no siyudad duon to sikan distritu to Macedonia. Mahan-in to mgo taga-Roma no mig-ugpa duon, aw migtuman sikandan to mgo balaod dow batasan to Roma. Nayugoy-yugoy koy duon to sikan no siyudad.

¹³Duon to Aedow no Tigpahuway, migyuwas koy to siyudad aw togbang diya to higad to wohig su basi meyduon oghihimun no mgo Hibu no og-ampu duon. Pagtidow noy, meyduon iyan pigkita noy no mgo bohi no mighihimun. Dajun koy ingkud aw walihi noy sikandan. ¹⁴Songo magsisimba to Diyus no naminog to mgo kagi noy iyan ngadan si Lydia. Taga-Tiatira sikandin no mamaligjaay to mahalon no panapton no bayulit to kulur. Pagdinog din to sikan kagi ni Pablo, pigdugangan to Diyus to pagsabut din hangtod migtuu sikandin ki Jesus. ¹⁵Dajun sikandin pabawtismu dow to tibo panimayoy din. Tapus to sikan, pigpak hinggat koy din. Kagi din, “Ko naaha now no matuud to pagtuu ku to Ginuu, dini kow paabut to bayoy ku.” Na, wada koy makabalibad to hangyu din.

To Pagprisu ki Pablo dow ki Silas

¹⁶Songo aedow no ogpadodoyog koy duon to sikan ampuanan noy, nakatagbu koy to udipon no daega no meyduon diwata no ogpanag-an.

^k 16:10 Nakaduma on si Lucas no tag-suyat to seini.

Sikan mgo tag-udipon nangkasapian tongod to pagpanag-an din. ¹⁷Sikan daega migyupug-yupug kanami dow ongi Pablo aw kinuligsik, “Seini no mgo otawa mgo suguonon to Diyus no Yabow to Tibo! Ognangonan kow dan dow og-amonuhon agun mayuwas kow.” ¹⁸Sed to mahan-in no mgo aedow migkinuligsik sikan daega hangtod no naingey on yagboy si Pablo. No wada din on kaantus sikan no kasamuk, piglingi din sikan bohi aw ikagihi sikan migyona kandin, “Tongod to gahom to ngadan ni Jesu-Cristo ogsuguon ku sikuna, yaguji sikan daega!” Duon-dajun migyaguy sikan migyona kandin.

¹⁹Pagkamaan to sikan mgo tag-udipon no natampod to panaepi dan, pigdakop dan dajun si Pablo dow si Silas aw gujuda diya to husajan su ogpaatubangon to mgo huwis. ²⁰Pagtidow dan duon to atubangan to mgo huwis, sikan mgo tag-udipon mig-iling, “Seini no mgo Hibru ogsamuk-samuk dini to siyudad ta. ²¹Gustu dan no ogdawat aw ogtuman ki to sikan batasan dan no supak to balaod ta no mgo sakup to Roma.” ²²Dajun masigsikad to mgo otow no nahimun duon aw hinang to kagubut. Dajun sugu sikan mgo huwis no hukasan si Pablo dow si Silas aw palinapdosi. ²³Tapus dan linapdosi to maagbot, pigprisu sikandan. Pigsugu to sikan mgo huwis sikan sinaligan to prisuhan no deyjawon yagboy to pagbantoy kandan. ²⁴Kaling imbotang sikandan diya to kinasoyodan no sinabong aw ipandog to mgo kobong dan.

²⁵Na, duon to sikan prisuhan, si Pablo dow si Silas mig-ampu aw kanta to pagsaja to Diyus, aw to duma no mgo prisu naminog kandan. Anoy man no tonga on to kadukiloman, ²⁶hingawan migtiyog to maagbot no migkusu-kusu to sikan pigpasikadan to prisuhan. Dajun kangkaabri to tibo mgo pertahan aw kangkatangtang to gapus to tibo mgo prisu. ²⁷Pagkapukawi to sikan sinaligan to prisuhan, pigkita din no nangkaabri on to mgo pertahan. Nailing to boot din no namanyaguy on to tibo mgo prisu, kaling pighuyabut to ispada din su og-ogot podom. ²⁸Di migbansagon si Pablo, “Hoy! Kona ka’g ogot! Seini koy da tibo!” ²⁹Dajun pasoga-i to sikan sinaligan to sed to prisuhan. Dajun sikandin migpatised aw yuhud no namidpid duon to atubangan ni Pablo dow ni Silas. ³⁰Pigpayogwa din sikandan aw pangusip, “Og-amonu a man agun mayuwas a?”

³¹Migtabak sikandan, “Tuu aw salig ka ki Jesus no Ginuu agun mayuwas ka yakip to mgo sakup to panimayoy nu.” ³²Dajun sikandin walihi onni Pablo to kagi to Ginuu hasta to mgo sakup to panimayoy din.

³³To diya no uras to kadukiloman, pighunadan to sikan sinaligan to prisuhan to mgo pali dan. Dajun sikandin pabawtismu yakip sikan mgo sakup din. ³⁴Tapus to sikan, pigdae din si Pablo dow si Silas diya to bayoy din aw pakoona. Malipajon sikan sinaligan to prisuhan hasta to mgo sakup din su migtuu on sikandan to Diyus. ³⁵Pagkabukas, sikan mgo

huwis migsugu to mgo pulis no pasabukan si Pablo dow si Silas. ³⁶Kaling pignangonan to sikan sinaligan si Pablo, “Ogpasabukan kow to mgo huwis. Na, ogpakayuwas kow on, wadad ogsamuk iyu.”

³⁷Di pig-ikagihan ni Pablo sikan mgo pulis, “Eh, sikami no mgo sakup to Roma,⁴ impayatus koy dan gabii duon to atubangan to kaotawan aw ipaprisu no wada imbigtigaha. Kaling nakayapas sikandan to balaod to Roma! Na, pagkakuntoon, ighinobong dan to pagpayuwas kanami. Kona sikan ogkahimu! Kinahangyan no sikandan mismu to umandini aw iyan mupayuwas kanami.”

³⁸Dajun panow sikan mgo pulis aw nangoni to mgo huwis to pig-ikagi ni Pablo. Pagkadinog dan no sakup naan to Roma si Pablo dow si Silas, nangkaheedok sikandan. ³⁹Kaling mig-andiya to prisuhan aw pamuju to pasaylu ongki Pablo. Dajun dan payuwasa onsi Pablo aw hangyu-a no yagujan sikan siyudad dan. ⁴⁰No makayuwas on si Pablo dow si Silas, mig-andiya sikandan to bayoy ni Lydia aw sambagi dan sikan mgo suun dan duon ki Jesu-Cristo no digonon to pagtuu dan. Dajun sikandan panow.

Onsi Pablo diya to Tesalonica

17 ¹Nakabaja si Pablo dow si Silas to mgo yunsud to Ampipolis dow Apolonia ayha sikandan tidow diya to Tesalonica. Duon to sikan no siyudad, meyduon simbahan to mgo Hibru. ²Migsimba si Pablo duon su sikan man to nabatasan din. Sed to tatoyu no Kasabaduhan no iyan Aedow no Tigpahuway to mgo Hibru, migwali sikandin pinasikad to Kasuyatan to Diyus. ³Impasabut din kandan to diya Insaad no Manyuyuwas,^m aw pigmatuud din no kinahangyan og-antus sikandin aw ogkamatoy aw tapus to sikan, ogkabanhaw da. Kagi ni Pablo, “Si Jesus sikan ognangonon ku no Insaad no Manyuyuwas.” ⁴Pagkadinog to mgo otow to kagi ni Pablo, meyduon mgo Hibru no migtuu ki Jesus aw migpasakup ongki Pablo. Mahan-in isab to mgo Grigu no tahan migsimba to Diyus no migtuu on ki Jesus yakip to inila no mgo bohi.

⁵Di to duma no mgo Hibru migsilag ongki Pablo. Kaling pighimun dan to buguy no mgo otow no duon da og-ugpa to kadayanan aw ipagubut dan to siyudad. Pigsulung dan to bayoy ni Jason su ogpamangaon dan si Pablo dow si Silas su ogpaatubangon to kaotawan. ⁶Di manno wada dan katae-i, piggujud dan si Jason dow duma no mgo magtutuu diya to mgo upisyalis to sikan siyudad aw pamanbansagon, “Nakayogob onsi Pablo to paghinang to kasamuk, aw kuntoon nakatidow on dini ita! ⁷Duon

¹ **16:37** To mgo uminugpa duon to pila no mgo siyudad no nakagawas to siyudad to Roma og-iligon isab no sakup to Roma. Kona sikandan ogkakastigu gawas ko maimbistiga aw makitaan no sae-an. ^m **17:3** To Grigu no inikagihan: *Cristo*

sikandan papaabuta ni Jason to bayoy din. Tibo sikandan migyapas to balaod to sikan yabow no hari diya to Roma, su og-iling no iyan on yabow no hari sikan og-ilingon to Jesus.”⁸ Pagkadinog to kaotawan dow mgo panguyu dan to sikan riklamu to mgo Hibu, nagubut sikandan.⁹ Di si Jason dow to mgo duma din pigsabukan tapus dan papiyansahi.

Onsi Pablo diya to Berea

¹⁰ Pagkadukilom on, si Pablo dow si Silas pigpalikat to sikan mgo suun to pagtuu pailing diya to Berea. Pagtidow dan, migpadajun sikandan diya to simbahan to mgo Hibu.¹¹ Na, to taga-Tesalonica ogyupigon to taga-Berea su to mgo taga-Berea nahinangop to pagdawat to sikan ing-anad ni Pablo. Aw kada aedow ogsusihon dan to Kasuyatan to Diyus agun maaha dan dow matuud iyan sikan impang-anad ni Pablo.¹² Mahan-in duon kandan to migpasakup ki Jesus yakip to Grigu no mgo yukos dow inila no mgo bohi no Grigu isab.

¹³ Di sikan pagwali ni Pablo to kagi to Diyus diya to Berea pigdinog to diya taga-Tesalonica no mgo Hibu no migsilag ki Pablo, kaling mig-andiya sikandan aw samuka to kaotawan.¹⁴ Duon-dajun pigpalikat si Pablo to mgo magtutuu pailing diya to higad to dagat. Di si Silas dow si Timoteo migpakamonang da duon to Berea.¹⁵ Si Pablo imbue-us to pila no ka otow kotob to siyudad to Atenas. Pagtidow dan duon, migpauli sikan mgo duma din diya to Berea no migdaya to tugun ni Pablo ki Silas dow ki Timoteo no padalion da sikandan payupugon.

Si Pablo diya to Atenas

¹⁶ No migtatagad pad si Pablo to pagtidow onni Silas diya to Atenas, hilabi migdoot to ginhawa din su pigkita din no mahan-in hilabi to mgo diyus-diyus no pig-ampuan to mgo taga-duon.¹⁷ Duon to simbahan to mgo Hibu, pigwalihan ni Pablo sikan mgo Hibu hasta sikan kona no mgo Hibu no migtahud isab to Diyus. Duon isab to kabaknaan to siyudad ogpaghisgut sikandin kada aedow to mgo otow no ogpakaanduon.¹⁸ Meyduon mgo maistru no sakup to Epikurio dow Estoikoⁿ no nakapaggilaung^o ki Pablo. Pagkadinog dan to kagi din, to duma kandan mig-iling, “Nokoy man buwa to igpasabut to sikan kagi din no wada sibli?” Mig-iling isab to duma, “Sikan pighisgutan din angod

ⁿ **17:18a** To sakup to Epikurio mighona-hona no to kalibutan natubu puli, wada mighinang. Mighona-hona isab sikandan no ko mamatoy to otow, iyan da kinotoban din. Kaling iyan da tuud to otow to pagpatujang to inggad nokoy no igkalipay din. To sakup to Estoiko isab mighona-hona no to umagad to otow kotob da duon to kamatajon. Ogpabay-anan dan puli to kahayahay dow to kalisod su ogpayabihon dan to ogkahona-honaan dan. Su to hona-hona iyan kun ogmandu to yawa. ^o **17:18b** To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung*

man to yahi no mgo diyus.” Pig-ikagi dan sikan su iyan ing-anad ni Pablo si Jesus dow to pagkabanhaw.^p 19 Dajun dan daeha si Pablo duon to bubungan no og-ilingon to Areopago no mitinganon to mgo inila to sikan siyudad. Dajun dan sikandin ikagihi, “Ogkaliyag koy ogpaminog to sikan bag-u no igpang-anad nu. 20 Su bag-u sikan dini kanami, aw gustu noy no makasabut koy to sikan.” 21 Pigpaikagi dan si Pablo su sikandan no mgo taga-Atenas dow to mgo yampot^q duon, hilabi ogganahan ogpaminog dow oghisgut-hisgut to inggad nokoy no bag-u no igpang-anad inggad magkahapun.

22 Kaling migtindog si Pablo duon to atubangan dan aw ikagi, “Mgo taga-Atenas, nakapaniid a no matinumanon kow yagboy to tinuuhan now. 23 Su to paghihipanow ku kani to seini siyudad now, pigkita ku to mgo ampuonon now. Meyduon ngani pigkita ku no haladanan no meyduon sinuyat no pig-iling, ‘Og-ampuon kani sikan diyus no wada noy kamaani.’ Na kuntoon, ignangon ku iyu sikan pigsimba now no wada now kamaani. 24 Sikandin to Diyus no mighinang to seini pasak dow to tibo namakabotang kani. Sikandin to ogboot to tibuuk yangit dow pasak. Kaling kona sikandin og-ugpa duon to ampunanon no hininang to otow. 25 To Diyus kona no kinahangyan no og-atimanon, su wada man kuyang kandin. Sikandin man nasi to ogbogoy to tibo kaotawan to kinabuhi hasta to duma no mgo kadojawan. 26 Likat to songo otow, pighinang din to tibo mgo tribu aw ipatangkap kani to tibuuk kalibutan. Tahan din on pigbootan to kada nasyun dow kagan-u din ogtukudon dow kagan-u oggawangon. Pigbootan din isab to ogkangkapanggadan to mgo banwa no og-ugpaan dan. 27 Pig-iling din to sikan agun pamanghaon dan podom sikandin kotob no madamdaman dan aw matae-an. Di to tinood, kona no madiyu ita to Diyus. 28 Su meyduon pig-iling,

‘Tongod to gahom din, buhi ki aw ogpakalihok ki.’

Meyduon isab mgo duma now no magbabalak no mig-iling,

‘Sikita mgo anak to Diyus.’

29 “Na, manno mgo anak ki to Diyus, kona ki oghona-hona no to Diyus angod to buyawan dow plata hasta batu no nahinang no diyus-diyus tongod to pagboot dow kapandoy to otow. 30 Hinuun, wada pad kamaan to otow bahin to Diyus, wada din sikandan kastiguha to angay kandan. Di kuntoon igsugu din on to tibo mgo otow diya to inggad andei no banwa no musosey sikandan aw talikudan dan to mgo sae dan. 31 Su meyduon aedow no pigbootan din no oghukuman to tibo kaotawan. Meyduon isab otow no pigpili din to paghukum kandan to minatarong.

P 17:18c To pagkabanhaw og-ilingon to *anastasis* to Grigu no inikagihan. Nailing buwa to boot to mgo taga-Atenas no si Jesus dow si Anastasis mgo ngadan to daduwa no mgo diyus. **q 17:21** Ubin *dayu*

Pigbanhaw on to Diyus sikan ogpahukumon din pagmatuud no sikandin iyan to oghukum.”

³²Pagdinog dan to sikan kagi ni Pablo bahin to pagkabanhaw, pigngingisihan sikandin to duma. Di to duma mig-iling, “Og-isab koy da ogpaminog to sikan ognangonon nu.” ³³Dajun panow si Pablo. ³⁴Na, mey mgo otow duon no migpasakup ki Pablo su migtuu on ki Jesu-Cristo yakip si Dionisio no kunsihal to sikan no banwa dow songo bohi no iyan ngadan si Damaris.

Onsi Pablo diya to Corinto

18 ¹Miglikat si Pablo to Atenas padeg diya to siyudad to Corinto. ²Duon din ipaghibayak to songo Hibru no taga-Ponto no iyan ngadan si Aquila. Bag-u pad sikandin tidow likat to siyudad to Roma no sakup to Italia duma to asawa din no si Priscila. Nakayaguy sikandan su to tibo mgo Hibru pigpang-abug ni Hari Claudio likat to Roma. Wada kayugoy migpagkita si Pablo kandan diya to bayoy dan. ³Mig-aangod to pangita ni Pablo dow sikan mag-asawa, su tibo sikandan mgo maghinangay to tuldahonon. Kaling migsoyod si Pablo kandan to pag-ugpa agun ogkaduduma sikandan to pagtrabahu. ⁴Kada Aedow no Tigpahuway, og-andiya si Pablo to simbahan to mgo Hibru aw walihi din hasta to kona no mgo Hibru agun madae din sikandan.

⁵Pagtidow ni Silas dow ni Timoteo likat to Macedonia, wadad yain no pighinang ni Pablo gawas to pagwali to kagi to Diyus. Pigmatuud din diya to mgo Hibru no si Jesus yagboy to diya Insaad no Manyuyuwat.^r ⁶Di wada sikandan tuu, nasi dan on pigdoot-doot si Pablo. Tongod to sikan no pagsupak to mgo Hibru, pigpanghiyab ni Pablo to kabo din pagpakiyaya no wadad on yabot din kandan. Kagi din, “Sae now on ko kona kow mayuwat. Wadad yabot ku iyu. Sugud kuntoon, iyan ogwalihan ku to kona no mgo Hibru.” ⁷Kaling pig-ojowan din sikan mgo Hibru aw andiya to bayoy ni Tito Justo no kona no Hibru di migsimba to Diyus. Sikan bayoy din topad to sikan simbahan to mgo Hibru. ⁸Migpadajun si Pablo to pagpang-anad, aw mahan-in to mgo taga-Corinto no migtuu to Ginuu dow migpabawtismu yakip si Crispo no panguyu to sikan simbahan to mgo Hibru hasta to tibo pamilya din.

⁹Songo kadukiloman no malipodong si Pablo, nasailow din no mig-ikagi to Diyus kandin, “Kona ka ogkahaedok. Padajuna to pagwali to kagi ku ¹⁰su ogduma a ikow. Wada oghilabot ikow su mahan-in pad to mgo taga-kani no oghinangon ku no mgo sakup.” ¹¹Kaling sed to songo tuig tonga, mig-ugpa si Pablo duon aw pang-anad to kagi to Diyus.

¹²Di pag-ingkid ni Galio to pagka-gubernadur to Grecia, nauujun to mgo Hibru to pagsupak ki Pablo. Pigdakop dan sikandin aw paatubanga

^r 18:5 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

ki Gubernadur Galio. ¹³Inriklamu dan sikandin. Kagi dan, “Seini no otawa nangumbinyu to kaotawan to pagtuman to Diyus to paagi no supak to mgo balaod to tinuuhan noy.”

¹⁴Og-ikagi podom si Pablo, di naunahan sikandin ni Galio no mig-iling, “Sikiyu no mgo Hibru, ko nakayapas pa seini otow to balaod to gubernu, maagkap ko mabog-at, ogpaminogon ku to riklamu now. ¹⁵Di manno mig-uunoy kow to pagyayalis bahin to sikan iyu no mgo balaod dow to paghiluwas to sikan tinuuhan now, sikiyu to angajan no oghusoy to sikan kasamuk now. Kona a ogpanginyabot.” ¹⁶Dajun din sikandan abuga duon to husajan. ¹⁷Duon-dajun si Sostenes no panguyu to sikan simbahan to mgo Hibru pigdakop to kona no mgo Hibru aw kulataha duon to yuwas to husajan. Di wada lipara si Galio.

To Pagpauli onni Pablo diya to Antioquia

¹⁸No nayugoy on to pag-ugpa ni Pablo duon to Corinto duma to mgo magtutuu, migpanow sikandin pailing diya to Siria. Nahiduma si Pablo dow onsi Aquila. Mighapit sikandan duon to yunsud to Cencrea, aw paupow si Pablo pagpakiyaya no meyduon panaad din to Diyus. Dajun sikandan sakoy to barku no linayagan. ¹⁹Mighapit isab sikandan duon to siyudad to Efeso. Pagtidow dan duon, migpakamonang da sikan mag-asawa, di si Pablo migpadajun. No wada pad sikandin panow, mig-andiya to simbahan to mgo Hibru aw walihi sikandin. ²⁰No oglikat on si Pablo, meyduon mgo taga-Efeso no mighangyu pad podom kandin no mupakamonang naa, di wada sikandin patagon. ²¹Nasi no pig-ikagihan din sikandan no mig-iling, “Ko tugutan a to Diyus, ogpauli a dini iyu.” Dajun panakajan si Pablo duon to dagat likat to Efeso ²²padeg diya to Cesarea no sakup to Siria.

Pagduung to sikan pigsakajan din duon to Cesarea, mighaw-as sikandin aw andiya to Jerusalem. Tapus din pangumustaha to mgo magtutuu duon, migpadajun diya to Antioquia, ²³di wada yugoy duon. Migpanow manda sikandin aw duon baja to mgo prubinsya to Galacia dow Frigia aw digona din to mgo magtutuu duon.

Si Apolos diya to Efeso

²⁴Na, meyduon songo Hibru no taga-Alejandria no migtidow diya to siyudad to Efeso no iyan ngadan si Apolos. Mahan-in to namaanan din bahin to Kasuyatan to Diyus, aw angod to ogpanodosan to mgo otow no ogpaminog kandin. ²⁵Tahan sikandin pig-anad bahin to Ginuu no si Jesus, aw namaanan din on to pagpamawtismu ni Juan to diya una. Madasigon sikandin to pagpang-anad. Hustu sikan impang-anad din, di kuyang pad to namaanan din bahin ki Jesus. ²⁶Na, pagtidow ni Apolos duon to Efeso, migsugud sikandin to masaligon no pagpang-anad duon

to simbahan to mgo Hibu. Pagkadinog ni Priscila dow ni Aquila to sikan impang-anad din, pigduma dan diya to bayoy dan aw idedeyjow i-anad kandin sikan impasabut on to Diyus. ²⁷Na, mighona-hona si Apolos no og-andiya to prubinsya to Grecia. Pagkamaan to mgo taga-Efeso no mgo magtutuu to sikan planu ni Apolos, pigdasig dan sikandin to pagpadajun. Pigsuyatan dan man ngani to mgo magtutuu diya to Grecia no abi-abihon dan si Apolos. Dajun sikandin panow. Na, pagtidow din, pigtabangan yagboy sikandin to Ginuu, aw ingkatabang din isab to mgo magtutuu duon. ²⁸Tongod to madigon no mgo katarongan din pinasikad to Kasuyatan to Diyus, nayupig din to mgo Hibu duon to atubangan to kaotawan. Su pigmatuud din kandan no si Jesus to diya Insaad no Manyuyawas.^s

Si Pablo diya to Efeso

19 ¹No duon pad si Apolos to Corinto, migpadajun si Pablo to panow din no namaja-baja to mgo kayunsudan diya dapit to didaja to Efeso kotob no nakatogbang sikandin diya to siyudad to Efeso. Duon din ipaghibayak to pila no mgo magtutuu. ²Dajun din usipa sikandan, “Nadawat now on to Ispiritu Santu to diya pagtuu now?”

Migtabak sikandan, “Wada koy kamaan to sikan. Iyan pad pagdinog noy to sikan og-ilingon to Ispiritu Santu.”

³Mig-usip si Pablo, “Nokoy man naan to pigtuuhan now to diya pagbawtismuhi iyu?”

Migtabak sikandan, “Iyan pigtuuhan noy sikan impang-anad ni Juan no Magbawtismuhay to diya una.”

⁴Kagi ni Pablo, “To kaotawan pignangonan iyan ni Juan no kinahangyan mupabawtismu pagpakiyaya no migsosey on sikandan aw talikudi to mgo sae dan. Di pig-ikagihan din isab no mutuu sikandan dow musalig to sikan ogpakasunu kandin no si Jesus.”

⁵Na, pagkadinog to sikan mgo taga-Efeso to kagi ni Pablo, migpabawtismu sikandan to ngadan ni Jesus no Ginuu. ⁶Pagsampoyongi ni Pablo to uyu dan, dajun sikandan pigsedan to Ispiritu Santu aw nakaikagi to mgo inikagihan no wada dan kasabuti. Naikagi dan isab to igpaikagi to Diyus duon to kandan inikagihan. ⁷Mgo sampuyu-tag-duwa sikandan no ka otow.

⁸Na, sed to tatoyu no buyan mig-inandiya si Pablo to simbahan to mgo Hibu aw masaligon no migwali. Nankingamot sikandin to pagpangumbinyu kandan bahin to paghari to Diyus agun madae sikandan. ⁹Meyduon namanuu, di meyduon isab wada tuu su madoson to uyu dan. Duon to atubangan to mgo otow, pigdoot-doot dan sikan

^s 18:28 To Grigu no inikagihan: *Cristo*

pigtuuhan to mgo sakup ni Jesus. Kaling pig-*ojowan* sikandan ni Pablo. To diya namanuu migduma kandin, aw kada aedow pigwalihan din to mgo otow duon to mitinganan ni Tirano. ¹⁰Migpadajun sikan sed to daduwa no tuig. Kaling migtangkap sikan kagi to Ginuu hangtod no nakadinog to tibo mgo otow duon to prubinsya to Asia, mgo Hibru dow kona no mgo Hibru.

To mgo Anak ni Esceva

¹¹Duon to sikan no panahon, kabeynganan yagboy to mgo milagru no pighinang to Diyus no impabaja ki Pablo. ¹²Inggad panyu da ubin duma no panapton no ogpakadogkot to yawa din, ko ogdaehon diya to mgo masakiton, ogkangkaulian. Ogkangkaabug isab to mangkadoot no ispiritu no ogsamuk to otow.

¹³Na, meyduon mgo Hibru no ogyogob-yogob to mgo kabaryuhan su ogpang-abug to mangkadoot no ispiritu no ogsamuk to otow. Pig-anti dan piggamit to ngadan ni Jesus no Ginuu. Mig-iling sikandan, “Tongod to gahom to ngadan ni Jesus no ingwali ni Pablo, yogwa ka.” ¹⁴Sikan to pigsunud to pitu no mgo anak ni Esceva no songo yabow no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru. ¹⁵Di pagdinog to sikan ispiritu to kagi dan, mig-ikagi sikandin, “Eh, migkiyaya a kay ki Jesus dow ki Pablo. Di sikiyu, hintawa kow man?” ¹⁶Dajun sikandan yapugada to sikan otow no pigsedan to madoot no ispiritu. Nayupig sikandan to gahom, kaling nangkapalian aw namakalinaguy no nakapahawae-hawae.^t ¹⁷No makadinog to mgo taga-Efeso to sikan nahitabu, nangkahaedok sikandan tibo, mgo Hibru dow kona no mgo Hibru. Sikan on yagboy to panahon no migdugang to pagtahud to ngadan ni Jesus no Ginuu. ¹⁸Kaling mahan-in to mgo magtutuu no mig-angkon duon to atubangan to kaotawan to madoot no mgo hinang dan su og-*ojowan* dan on. ¹⁹Meyduon isab namanuu on no mgo urasyunan no nandaya to mgo libritu dan aw sangaba duon to atubangan to sikan nahimun no mgo otow. No bilangan to imboli to sikan mgo libritu, bali kalim-an no libu to sikan saepi dan. ²⁰Tongod to sikan tibo no nahitabu, migtangkap to kagi to Ginuu no madaogon yagboy duon to sikan no banwa.

To Kagubut diya to Efeso

²¹Tapus to sikan no mgo hitabu, migplanu si Pablo^u no ogbajaan din to mgo prubinsya to Macedonia dow Grecia aw ogpauli diya to Jerusalem. Migplanu isab sikandin no likat to Jerusalem, ogpadajun diya to Roma. ²²Dajun din paunaha diya to Macedonia si Timoteo dow si Erasto no

^t 19:16 Ubin no nangkahukasan to kabo ^u 19:21 To yain no igpasabut to seini: pigmanduan si Pablo to Ispiritu

daduwa to sikan mgo pangabaga din, di sikandin migpakamonang pad duon to prubinsya to Asia.

²³To diya panahon no mig-ugpa pad si Pablo diya to Efeso, meyduon maagbot hilabi no kagubut no nahitabu kuntra to sikan pigtuuhan to mgo sakup ni Jesus. ²⁴Mey otow duon no iyan ngadan si Demetrio no ogpanghinang to mangkaintok no bayoy-bayoy no plata no impaawangod to sikan ampuanan ki Diana no diyus dan. To mgo sinuhuyan din nangkasapian tongod to sikan no pangita. ²⁵Songo aedow pighimun ni Demetrio sikan mgo sinuhuyan din dow to duma no angod-angod din to pangita aw ikagihi, “Mgo suun ku, namaan ki no madojow to panginabuhì ta tongod da to seini no pangita. ²⁶Di kuntoon ogpamiligru seini pangita ta. Pigkita now on buwa sikan otow no iyan ngadan si Pablo, aw pigdinog now to oghinangon din. Og-iling sikandin no kona kun no matuud no Diyus sikan oghinangon to otow. Mahan-in on hilabi to mgo otow kani to Efeso hasta tibuuk prubinsya to Asia no nadaya din. ²⁷Na, to ogkadeygan to sikan, ogtamajon seini pangita ta aw konad on ogpues sikan ampuanan ta ki Diana. Aw kona no sikan da, su ogkaminusan sikan diyus ta no pigsimba inggad andei dini to Asia hasta to tibuuk kalibutan!”

²⁸Pagdinog to sikan mgo otow to kagi ni Demetrio, pigyangotan sikandan no namangiyak, “Gamhanan si Diana no diyus ta no mgo taga-Efeso!” ²⁹Nagubut dajun to tibuuk siyudad. Pigdakop dan si Gayus dow si Aristarco no mgo taga-Macedonia no duma ni Pablo to mgo panow din aw gujuda diya to mitinganan. ³⁰Ogsed podom si Pablo su og-ikagi duon to kaotawan, di pigpogongan sikandin to mgo magtutuu. ³¹Meyduon isab mgo upisyal to sikan prubinsya no mgo amigu ni Pablo no migtugun no kona sikandin ogpasedon duon to sikan pighihimunan to mgo otow. ³²Nagubut hilabi to mgo otow duon. Yain-yain to imbansagon dan, di to kahan-inan kandan wada kalibutan dow nokoy to ingkahimun dan. ³³Nahaedok yagboy to mgo Hibru duon su unu ko sikandan to oghapoyan to sikan no kagubut, su tinamay man sikandan. Kaling pig-ikagihan dan si Alejandro to igpaikagi dan kandin aw patindoga duon to kabaknaan to sikan nahimun no mgo otow agun magapian din to mgo Hibru. Anoy man no nakatindog on si Alejandro, pigsingyasan din sikan mgo otow no konad ogsasamuk su og-ikagi sikandin. ³⁴Di no mamaanan dan no Hibru sikandin, migkinuliya on nasi sikandan sed to daduwa no uras no mig-iling, “Gamhanan si Diana no diyus ta no mgo taga-Efeso!”

³⁵Bali no pigsapadan to songo upisyal to siyudad sikan mgo otow no nahimun. Kagi din, “Mgo suun ku no taga-Efeso, nataga to tibo no sikita iyan sinaligan to sikan ampuanan ki Diana no gamhanan no diyus ta. Insalig isab ita sikan balaan no batu no nauyug likat to yangit. ³⁶Wada ogpakalidung to sikan. Kaling sigkon kow to ogkinasamuk. Kona kow

puli ogyagmak. ³⁷Pigdaya now seini mgo otow dini, di wada man pigkawat dan duon to sikan ampuanan. Wada man isab mgo kagi dan no pagtamay to sikan diyus ta. ³⁸Na, ko meyduon igkariklamu ni Demetriadow mgo duma din kuntra to inggad hintawa, meyduon husajan ta dow mgo huwis no ogkariklamuhan dan. Pariklamuha sikandan duon. ³⁹Na, ko kona kow makaangay to hinusajan duon, ipahusoy now panahon to miting to mgo taga-yunsud. ⁴⁰Di kuntoon, pahonok kow. Su ko padajunon now to pagginubut, basi ikariklamu ki to gubernu to Roma. Na, og-amonu ki kay to pagpanalipod to kaugalingon ta su wada man katarongan ta.” ⁴¹Tapus din ikagiha sikan, pigpauli din sikan mgo otow.

To Pagyoyu ni Pablo diya to Macedonia dow Grecia

20 ¹Na, pagsigkon on to kagabut, pighimun ni Pablo to mgo magtutuu aw digona din. Tapus to sikan, migpanumaid sikandin su og-andiya to prubinsya to Macedonia. ²Pigpanghapitan din to mgo kayunsudan no sakup to Macedonia aw digona din yagboy to mgo magtutuu. Pagtidow din duon to prubinsya to Grecia, ³mig-ugpa sikandin duon sed to tatoyu no buyan. No ogsakoy on podom sikandin to barku no linayagan pailing diya to Siria, pigdinog din no meyduon mgo Hibru no oghimatoy kandin. Kaling mighona-hona sikandin no ogpauli nasi diya to Macedonia no piglikatan din su duon sikandin ogbaja. ⁴⁻⁵Meyduon mgo otow no migduma kanami” dow ki Pablo, di mig-una sikandan aw tagadi koy diya to Troas. Iyan namang-una si Sopater no anak ni Piro no taga-Berea, si Aristarco dow si Segundo no mgo taga-Tesalonica, si Gayus no taga-Derbe, si Tiquico dow si Trofimo no mgo taga-Asia hasta si Timoteo. ⁶Pagkaliwas to sikan pista to mgo Hibru no og-ilingon to Pista to Pan no Wada Patubu, migsakoy koy to barku no linayagan likat to Filipos. Pagyaboy to lima no aedow, natitibo koy diya to Troas, aw mig-ugpa koy duon sed to songo simana.

To Pagbanhaw ki Eutico diya to Troas

⁷Duon to una no aedow to simana, mighihimun koy su ogsasayu koy to pagkoon dow to paghandom to kamatajon ni Jesus. Manno ogpanow on si Pablo pagkabukas, pighaba din to panapus no wali din kotob to tonga to kadukiloman. ⁸Mahan-in to mgo mitsa duon to sikan pighihimunan noy ⁹diya to ikatoyu no andana to sikan bayoy. Na, meyduon batan-on no iyan ngadan si Eutico no mig-iingkud duon to bintana. Mahaba hilabi to wali ni Pablo, kaling nalilipodong sikandin. Aw pagkahikyup din, nauyug diya to pasak. Patoy on no tabangan sikandin to mgo otow. ¹⁰Duon-dajun

^v **20:4-5** Si Lucas no tag-suyat to seini migpakamonang diya to Filipos no paglikat ni Pablo to diya una. Di no pagpauli on ni Pablo, pigduma din manda si Lucas.

migpon-ug si Pablo aw yangkobi din dow gogoya si Eutico. Kagi din, “Kona kow ogkalimuut su nabuhi da sikandin!” ¹¹Dajun pauli si Pablo diya to diatas aw pagsayu to mgo magtutuu to pagkoon dow paghandom to kamatajon ni Jesu-Cristo. Na, tapus to sikan, migpaggilaung^w si Pablo kandan kotob no nabukas ayha sikandin panow. ¹²Di si Eutico inghatod diya to bayoy din, aw nalipay sikandan tibo su nabuhi da.

To Panow ni Pablo pailing diya to Melito

¹³Na, sikami no mgo duma ni Pablo, una koy no miglikat. Nanakajan koy diya to dagat pailing diya to yunsud to Asos. Ogbajaan noy si Pablo su iyan man sabut noy no ogbaktas sikandin. ¹⁴Pagtidow noy duon to Asos, pigpasakoy noy sikandin aw padajun koy tibo diya to yunsud to Mitilene. ¹⁵⁻¹⁶Pagkasunu no aedow, sikan pigsakajan noy migpadajun hangtod no nakatopad duon to puyu to Quio. Wada koy hapit duon to siyudad to Efeso no sakup to Asia su tahan man planu ni Pablo no kona koy ogyangan duon to sikan no prubinsya. Apuradu to panow ni Pablo su gustu din no makatidow diya to siyudad to Jerusalem no kona pad og-abut sikan pista no og-ilingon to Aedow to Pentecostes. Kaling man, puli da nabukas, migtidow koy on diya to puyu to Samo, aw to sunu no aedow, migduung koy duon to yunsud to Mileto.

To Pagpanumaid ni Pablo to mgo Taga-Efeso

¹⁷No duon on si Pablo to Mileto, impadokat din to taga-Efeso no mgo panguyu to magtutuu. ¹⁸Pagtidow dan, pig-ikagihan din sikandan, “Mgo suun ku, namaan kow yagboy to batasan ku sugud to diya pagtidow ku kani to prubinsya to Asia. ¹⁹Migtuman a to Ginuu no wada pagpayabi-yabi inggad kanunoy migtagdu to yuha ku, inggad mig-antus a to mgo kalisod tongod to mgo planu to mgo Hibru to pagdoot kanay. ²⁰Namaan kow isab no to pagpang-anad iyu, wada inghobong ku no ogpakadojow iyu. Di nasi no naningkamot a to pagpang-anad duon to mgo mitinganang hasta duon to mgo bayoy now. ²¹Pignongnong ku to mgo Hibru dow kona no mgo Hibru no musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan hasta mutuu ki Jesus no Ginuu ta.

²²“Na, kuntoon og-andiya a to Jerusalem su iyan mandu to Ispiritu Santu. Wada ku kamaani dow nokoy to ogkahitabu kanay diya. ²³Iyan da namaanan ku no inggad andei a ogdeg, ogpatahanan a to Ispiritu Santu no oglisod a aw ogkaprisu. ²⁴Di baeka on su wada ku oyoga seini kinabuhi ku kani to kalibutan. Nasi no ogpaningkamot a no matapus ku to pagnawnangon to sikan Madojow no Nawnangonon bahin to kadojow dow kayuuy to Diyus ita, su sikan to impahinang kanay ni Jesus no Ginuu.

^w 20:11 To Surigao no Minanubu: *migpagaung-yaung*

²⁵“Na, sikiyu tibo no nanangonan kud on bahin to paghari to Diyus, kuntoon ogtahomon ku no kona kinow on ogkakikita manda. ²⁶Kaling indani now yagboy seini. Sugud kuntoon, ko meyduon ogpakaimpernu duon iyu, konad no sae ku. ²⁷Su impang-anad ku man iyu to tibuuk no pagboot to Diyus. Wada inghobong ku. ²⁸Bantaji to pagkinabuhi now. Bantaji isab sikan tibo magtutuu no insalig iyu to Ispiritu Santu, su sikandin to migbogoy iyu to katongdanan to pag-atiman to mgo sakup to Diyus no naangkong din pinaagi to kamatajon ni Jesus no Anak din. ²⁹Namaanan ku no ko malius ad, meyduon mgo gayuon no ogpang-anad no ogtidow iyu. Ogkaangod sikandan to mgo mananap no wada kayuuy no ogpamood to mgo buhi su ogdooton dan to pagtuu to sikan mgo sakup now. ³⁰Ogkahitabu man ngani no meyduon mgo sakup now no ogpang-anad to gayu agun no maowowan to matuud, aw sikandan nasi to ogsunudon. ³¹Kaling bantoy kow. Kona kow ogkalingow no sed to tatoyu no tuig pignongnong ku sikiyu aedow dow madukilom. Migtagdu man ngani to yuha ku tongod iyu.

³²“Na kuntoon, mgo suun ku, igsalig ku sikiyu diya to Diyus, su pinaagi to kadojow dow kayuuy din, ogkahogot to pagtuu now. Ogpakadawat kow isab to mgo kadojawan no igbogoy din to diya mgo inabin din.

³³“No diyan a pad iyu, wada a silag to saepi, buyawan dow kabo to inggad hintawa. ³⁴Namaan kow man no siak yagboy to naunag to kanay no mgo kinahangyanon hasta to kinahangyanon to mgo duma ku. ³⁵Pighinang ku sikan agun no makasunud kow, agun no makatabang kow to diya nangkalisod-lisod. Su mig-iling si Jesus no Ginuu, ‘Madojow pad to diya ogbogoy kay to diya ogdawat.’”

³⁶Tapus to pag-ikagi ni Pablo, namanyuhud sikandan tibo aw naman-ampu. ³⁷Tibo sikandan migtiyahu no miggozey aw mighadok ki Pablo no migpanumaid kandan. ³⁸Iyan yagboy insakit to ginhawa dan sikan kagi ni Pablo no konad sikandan ogkababayak. Dajun dan ibue-us si Pablo duon to ogsakajan din.

To Pag-andiya ni Pablo to Jerusalem

21 ¹Masakit to ginhawa noy no nanumaid kandan. Migsakoy koy manda to barku no linayagan aw payohus koy diya to puyu to Cos. Pagkabukas, migtidow koy diya to puyu to Rodas aw padajun diya to yunsud to Patara. ²Duon koy makakita to yain no sakajan no ogpadey diya to banwa to Fenicia no sakup to prubinsya to Siria. Migsakoy koy duon aw likat manda. ³No kitaon noy on to puyu to Cipre, migpakalintuu koy to pagbaja pailing diya to Siria. Migduung koy duon to yunsud to Tiro su oghaw-ason to mgo yuwan to sikan sakajan. ⁴Mighaw-as koy aw pagbayak to mgo magtutuu duon, aw pigsimanahan koy duon kandan.

Pigmanduan sikandan to Ispiritu Santu to pagpatahan ki Pablo no konad ogpadajun diya to Jerusalem, ⁵di pag-abut to aedow no oglikat on manda sikan sakajan, migpadajun koy gihapun to panow noy. Paggawas noy to yunsud padeg diya to sakajan, to tibo mgo magtutuu migbue-us kanami, mgo yukos dow mgo bohi hasta to mgo anak dan. Pagtidow noy duon to higad to dagat, migyuhud koy aw ampu. ⁶Tapus koy makapanumaid, migsakoy koy manda, aw sikan migbue-us kanami naman-uli on.

⁷Paglikat noy to Tiro, migpadajun koy pailing diya to yunsud to Tolemaida. Duon noy ipagkita to mgo magtutuu, aw migpabilin koy diya kandan sed to songo aedow. ⁸Pagkabukas, miglikat koy pailing diya to siyudad to Cesarea. Pagtidow noy, duon koy paabut ki Felipe no magwawali. Sobuuk sikandin to diya pitu no ka otow no napili diya to Jerusalem to pagbulig to mgo apustulis. ⁹Meyduon upat no anak din no mgo daega no ogpang-ikagi ko nokoy to igpaikagi kandan to Diyus. ¹⁰No mapilaan koy on duon, meyduon otow no migtidow likat to Judea no iyan ngadan si Agabo. Kibali ba-ba isab sikandin to Diyus. ¹¹Dajun sikandin padani kanami aw dawata sikan bagkos ni Pablo aw gapusa to kaugalingon din no boyad dow kobong. Kagi din, “Mig-iling to Ispiritu Santu, to tag-bagkos to seini og-angodon to seini to paggapus kandin to mgo Hibru diya to Jerusalem aw igdata diya to mgo otow no kona no mgo Hibru.”

¹²Pagkadinog noy to sikan kagi ni Agabo, tibo koy mighangyu ki Pablo no konad on sikandin ogpadajun diya to Jerusalem. ¹³Di mig-iling sikandin, “Nokoy no ogpabahawan a now man pinaagi to pagtiyahu now? Inggad on maprisu a diya to Jerusalem, inggad diya a mamatoy, basta tongod ki Jesus no Ginuu.”

¹⁴Pagsabut noy no kona sikandin ogkapogongan, puli koy on mig-iling, “Na, matuman to pagboot to Ginuu.”

¹⁵No matapus on to pagbisita noy, migpanghimos koy aw panow padeg diya to Jerusalem. ¹⁶Meyduon pila no mgo magtutuu no taga-Cesarea no migduma kanami aw ihatod koy diya to bayoy ni Manason no iyan ogpaabutan noy diya to Jerusalem. Taga-Cipre sikandin dow tahan no sakup ni Jesus.

To Pagpagkita ni Pablo ki Santiago

¹⁷No diya koy on to Jerusalem, madojow to pag-abi-abi kanami to mgo magtutuu duon. ¹⁸Pagkabukas, migduduma koy onsi Pablo diya ki Santiago. Nahimun duon to tibo panguyoy to mgo magtutuu. ¹⁹Tapus makapangumusta si Pablo kandan, ingnangon din to tibo nahinang to Diyus duon to kona no mgo Hibru no impabaja kandin. ²⁰Pagkadinog dan to sikan, pigsaja dan to Diyus. Dajun dan ikagihi si Pablo, “Ogkaaha nu yagi, no linibu on to mgo kadumahan ta no mgo Hibru no migpasakup isab ki

Jesus. Tibo pad yagboy sikandan migtagon to sikan tahan no mgo tumanon no imbilin ita ni Moises. ²¹Nakadinog sikandan no ogpaojowan nud kun to sikan mgo Hibru diya to kadiyuan sikan nabatasan ta no mgo tumanon no imbilin ni Moises.^x ²²Ogkamaanan dan man yagboy no dini kad. Na, og-amonuhon tad kay kuntoon, su nalimuut sikandan to sikan nadinog dan no impang-anad nu kun. ²³Madojow ko tumanon nu seini igsembag noy ikow. Meyduon upat no ka otow kani no migpanaad^y to Diyus. ²⁴Agpot ka kandan to pagtuman to sikan tumanon to paghinlu. Bajadan nu isab to ogkagastu dan agun ogpakapatabungow on sikandan. Ko tumanon nu sikan, ogkamaanan to tibo mgo otow no kona no tinood sikan nadinog dan, su matinumanon ka man to sikan mgo balaod to tinuuhan ta. ²⁵Di sikan kona no mgo Hibru no namanuu on, pigpasuyatan noy on no kona iyan sikandan ogpatumanon to tibo mgo tumanon ta, di meyduon sikan ogpalikajan kandan. Kona sikandan ogkoon to igtuman to mgo diyus-diyus aw kona isab ogkoon to yangosa dow to ogpityokon no mgo mananap su kona ogpakaawas to yangosa. Kona isab sikandan oghinang to kayaw-ajan.”

²⁶Kaling pagkabukas, mig-agpot si Pablo to sikan upat no ka otow to pagtuman to sikan tumanon to paghinlu. Tapus to sikan, migsed si Pablo duon to Bayoy to Diyus su igmaan din to aedow no igkatapus to pagtuman dan to sikan no tumanon, su sikan to panahon no oghalad on to kada sobuuk kandan diya to Diyus.

To Pagdakopa ki Pablo

²⁷No madani on ogkatapus sikan pitu no aedow to pagtuman onni Pablo, meyduon mgo Hibru no taga-Asia no migkita kandin duon to Bayoy to Diyus. Dajun dan pabuyuti to mgo otow duon agun buligan sikandan to pagdakop ki Pablo. ²⁸Migbansagon sikandan no mig-iling, “Mgo angod noy no mgo kaliwat ni Israel, buligi koy! Seini to diya otow no ogyogob-yogob to kayunsudan su igpasupak ki din no mgo Hibru dow to mgo balaod ta hasta seini Bayoy to Diyus. Aw kuntoon pigpahilabihan to kadoot din, su piglgsoman din seini balaan no ampuanan ta. Su pigpaduma din kani to mgo otow no kona no mgo Hibru!” ²⁹Pig-iling dan to sikan su pigkita dan man si Trofimo no taga-Efeso no migpagduma ki Pablo duon to Jerusalem, aw nailing to boot dan no pigpased sikandin ni Pablo duon to Bayoy to Diyus.

^x **21:21** To pagtuli to mgo anak to mgo Hibru sobuuk no tumanon dan. ^y **21:23** Ko ogpanaad to songo Hibru to Diyus, seini to ogtumanon din. Sed to songo buyan ubin subra, kona sikandin og-inom to maisog no inomon. Kona isab ogparaspa aw kona ogpadani to patoy no yawa. Ko muabut to terminu to sikan panaad, oghalad sikandin to kanding dow karneru aw tutunga duma to kaugalingon din no bubue, su sikan to panahon no ogpatabungow sikandin. Ko meyduon pubri no ogpanaad to Diyus, ogpamanghaon din to ogtabang to gastu.

³⁰Sikan kasamuk migtangkap duon to tibuuk siyudad. Natingkag to tibo mgo otow aw dakopa dan si Pablo dow gujuda diya to yuwas to Bayoy to Diyus. Dajun dan sirahi sikan Bayoy. ³¹No oghimatajan dan on podom si Pablo, to kumandanti to mgo sundayu nanangonan no nagubut to tibuuk siyudad. ³²Dajun din padumaha to mgo kapitan dow mgo sundayu din aw linaguy pailing duon to sikan nahimun no mgo otow. Pagkita dan on to sikan kumandanti dow mgo sundayu din, migsigkon sikandan to pagkulata ki Pablo. ³³Dajun duguka to sikan kumandanti si Pablo aw dakopa dow ipusas to magdibayuy no boyad din duon to mgo sundayu no migbantoy kandin. Tapus to sikan, nangusip sikan kumandanti to sikan nahimun no mgo otow dow hintawa si Pablo dow nokoy to sae din. ³⁴Sikan mgo otow migbansagon no migtabak, di wada kaaangod to pagkatabak dan. Aw tongod to hilabi no kasamuk, wada kasabuti to sikan kumandanti dow nokoy yagboy to nahitabu. Kaling pigsugu to mgo sundayu din to paghatod ki Pablo duon to kampu dan no dakit to Bayoy to Diyus. ³⁵Pagtidow dan duon to hagdan, napogos to mgo sundayu to paghonat ki Pablo su mig-agbot to kagubut to sikan mgo otow no og-agow ki Pablo ³⁶aw aboy binansagon, “Himataji!”

To Pagpanagang ni Pablo

³⁷No igsed on podom si Pablo duon to kampu to mgo sundayu, pig-ikagihan din sikan kumandanti, “Meyduon podom ig-ikagi ku ikow ko mahimu.”

Mig-ikagi sikan kumandanti, “Ogkaamu ka man naan ogginirigu!
³⁸Nailing to boot ku no sikuna to diya Ehiptuhanon no mig-atu to gubernu aw migdaya-daya to upat no libu no ka ribeldi diya to matahay no banwa.”

³⁹Kagi ni Pablo, “Hibru a. Diya a i-anak to Tarso no bantugan no siyudad no sakup to prubinsya to Cilicia. Ko mahimu, paikagiha a duon to kaotawan.”

⁴⁰Pigtugutan sikandin to sikan kumandanti. Kaling migtindog si Pablo duon to hagdan aw singyasi to mgo otow agun ogpahonok. Dajun diskursu si Pablo no mighinibru no iyan inikagihan dan yagboy. Kagi din,
22 ¹“Talahudon no mgo inila dow mgo suun ku no mgo Hibru, paminogi a now kuntoon su og-ikagi a iyu no wada nahinang ku no angay a ogkastiguhon.” ²Pagkadinog to sikan mgo otow no mighinibru si Pablo, migpahonok yagboy sikandan. Migpadajun si Pablo to pag-ikagi no mig-iling,

³“Hibru a no naotow diya to Tarso no sakup to Cilicia, di kani a tulin to Jerusalem. Pig-anad a to sikan bantugan no maistru no si Gamaliel. Pigdedeyjow a din pig-anad to sikan mgo balaod no pigtuman to mgo kaaw-apuan ta. Angod a man iyu kuntoon su migpaningkamot a yagboy

to pagtuman to Diyus. ⁴Wada ku takasi to pagpaantus to mgo yukos dow bohi no migtuu ki Jesus. To duma impadakop ku aw ipaprisu, aw meyduon ngani nangkamatoy tongod to pagdoot ku kandan. ⁵Ogpakakistigus sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan ta dow tibo mgo maghusajay ta. Su sikandan to migbogoy kanay to katongod, su meyduon sikan suyat dan no ogdaehon ku diya to angod ta no mgo Hibu duon to Damasco. Dajun a panow su ogdakopon ku to diya namanuu ki Jesus su ogdaehon ku dini to Jerusalem no ginapus agun kastiguhon.

To Pagnangon ni Pablo to Pagkakabig Din

⁶“Maugtu on no madani ad ogtidow diya to siyudad to Damasco. Hinggawan migsimag to masiga hilabi kani kanay likat to yangit. ⁷Natuad a dajun aw makadinog to migtagaw no mig-iling, ‘O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man?’ ⁸Dajun a pangusip, ‘Hintawa ka man?’^z Migtabak sikandin, ‘Si Jesus a no taga-Nazaret no ogpaantuson nu.’ ⁹To mgo duma ku nakakita to diya masiga, di wada sikandan makasabut to diya pig-ikagi kanay. ¹⁰Dajun a pangusip, ‘Nokoy man to igpahinang nu kanay?’ Pigtapak a din, ‘Tindog ka. Padajun ka diya to Damasco su ogpaikagihan ku sikuna to tibo igpahinang ku.’ ¹¹Nabuta a tongod to sikan hilabi masiga, kaling pigpikit a to mgo duma ku pailing diya to Damasco.

¹²“Na, meyduon otow duon to Damasco no iyan ngadan si Ananias. Matinumanon sikandin to mgo balaod to tinuuhan ta aw tinahud yagboy to angod din no mgo Hibu duon to sikan no siyudad. ¹³Mig-andiya sikandin to sikan pigpaabutan ku aw padani kanay no mig-iling, ‘Suun Saulo, ogkita ka dal!’ Duon-dajun migkita a kandin. ¹⁴Kagi din kanay, ‘To Diyus to mgo kaaw-apuan ta migpili ikow agun mamaan ka to igpahinang din, agun isab makakita ka yagboy to sikan matarong no Suguonon din no si Jesus aw makadinog ka yagboy to tingog din. ¹⁵Su ogpanawnangonon ka diya to tibo kaotawan to diya pigkita dow pigdinog nu. ¹⁶Na, nokoy pad man to ogtagadon nu? Pasakup kad ki Jesu-Cristo aw pabawtismu on agun mahugas to mgo sae nu.’

To Pagpawali ki Pablo diya to Kona no mgo Hibu

¹⁷“Tapus to sikan, migpauli a dini to Jerusalem. Songo aedow no mig-ampu a kani to Bayoy to Diyus, meyduon nasailow ku. ¹⁸Pigkita ku to Ginuu no mig-ikagi kanay, ‘Yaguy ka dajun kani to Jerusalem, su to mgo taga-kani kona ogtuu to igwali nu bahin kanay.’ ¹⁹Di mig-iling a, ‘Ginuu, ko mamaanan dan pa dow man-u to pag-isaba nu to kinabuhi ku, basi

^z 22:8 Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

ogtuu sikandan. Su namaanan on no to diya una, pigsigid ku to pagsed to mgo simbahan noy no mgo Hibu. Pigdakop ku to diya namanuu ikow aw panaeposa. ²⁰Aw no himatajan si mina Esteban no mignawnangon bahin ikow, mig-ujun a. Siak pad ngani to migbantoy to kabo to diya mgo otow no mighimatoy kandin.’ ²¹Di to Ginuu mig-ikagi kanay, ‘Inggad on. Panow kad su ogsuguon ku sikuna diya to kadiyuan agun pang-anadon nu to kona no mgo Hibu.’”

²²Na, pagdinog to sikan mgo Hibu no pigpawali si Pablo diya to kona no mgo Hibu, dajun sikandan namangiyak no mig-iling, “Himataji! Kona no angay sikandin no mabuhi!” ²³Tongod to maagbot no kaboyu dan, migbinansagon sikandan aw ibeybos-beybos to mgo kabo dan dow panabud to abug. ²⁴Dajun paseda si Pablo to sikan kumandanti duon to kampu to mgo sundayu. Ogpalinapdosan din podom agun makanangon dow nokoy to sae din no ogpahimatajan man podom sikandin, ²⁵di dugaja dan pad on oggapuson su oglinapdosan, pig-usip ni Pablo sikan kapitan no migtitindog duon, “Kona no supak to balaod to gubernu ko linapdosan to otow no angod kanay no sakup to Roma ko kona pad og-imbistigahon?”

²⁶Pagdinog to kapitan to sikan, pig-andiyaan din sikan kumandanti aw ikagihi, “Sir, hona-honaa naa sikan igpahinang nu, su sakup man naan to Roma sikan otow!”

²⁷Dajun andiya sikan kumandanti ki Pablo aw usipa, “Sakup ka iyan to Roma?”

“Hoo,” migtabak si Pablo.

²⁸Kagi to kumandanti, “Madogi to saepi no nagastu ku agun masakup a to Roma.”

Kagi ni Pablo, “Di siak, ingkaotow ku to pagkasakup ku.”

²⁹Dajun sibog sikan mgo sundayu no oglinapdos podom ki Pablo. Nahaedok isab sikan kumandanti su ingkapagapus din to otow no sakup to Roma.

To Pagpaatubang ki Pablo diya to Husajan to mgo Hibu

³⁰Pagkasunu no aedow, pighimun to sikan kumandanti to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu dow to duma no mgo maghusajay su ogpangintaga dow nokoy yagboy to inriklamu to mgo Hibu kuntra ki Pablo. Pigpayuwas si Pablo to sikan kumandanti aw paatubanga kandan.

23 ¹Pigyongyongan ni Pablo sikan mgo maghusajay aw ikagi, “Mgo suun ku no mgo Hibu, sugud to pagkabata ku hangtod kuntoon, iyan da pighinang ku to nahona-honaan ku no madojow duon to atubangan to Diyus.” ²Tapus kaikagi ni Pablo sikan, si Ananias no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan migsugu no sampakon si

Pablo to sikan mgo otow no migtindog duon to dani din. ³Dajun nakaikagi si Pablo kandin, “Sikuna no puli ogpatitinood iyan nasi ogsampakon to Diyus. Oghukuman a nu pinasikad to sikan mgo balaod to tinuuhan ta, di to pagpasampak nu kanay, nayapas nu mismu sikan no balaod.”

⁴Kagi to sikan mgo otow no nakadani ki Pablo, “Nakayangub ka to pagdoot-doot to sikan kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan ta! Sikandin to sinaligan to Diyus dini ita!”

⁵Mig-ikagi si Pablo, “Mgo suun, wada a kamaan no sikandin naan to kinayabawan no magdudumaya. Meyduon iyan nasuyat no kagi to Diyus no pig-iling, ‘Kona kow ogdoot-doot to otow no ogmandu iyu.’^a”

⁶No makapaniid si Pablo no meyduon mgo Pariseo dow mgo Saduseo duon, mig-ikagi sikandin to maagbot, “Mgo suun, Pariseo a. Pariseo isab to amoy ku. Ingkariklamu a su migtuu a no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy.” ⁷No malituk ni Pablo sikan, nayayalis sikan mgo Pariseo dow mgo Saduseo, ⁸su to mgo Saduseo wada man tuu no ogbanhawon to mgo patoy. Wada isab sikandan tuu to mgo anghil dow ispiritu. Di to mgo Pariseo ogtuu to sikan tibo. ⁹Migdugang to pagyayalis hangtod meyduon mgo maistru to tinuuhan no sakup to Pariseo no migtindog aw supaka yagboy sikan mgo Saduseo. Kagi dan, “Wada pigkita noy no sae to seini no otow. Basi meyduon mig-ikagi kandin no anghil ubin ispiritu.”

¹⁰Na, manno migdugang on nasi to kaagbot to pagyayalis, nahaedok sikan kumandanti ko hihigbiton si Pablo to sikan mgo otow. Kaling pigsugu din to mgo sundayu to pag-agow ki Pablo aw daeha duon to kampu dan.

¹¹Pagkadukilom, migpakita to Ginuu ki Pablo aw ikagi, “Kona ka ogkahaedok. Ingnawnangon a nud dini to Jerusalem. Na kuntoon, ogpaandiyaon ku sikuna to siyudad to Roma agun ikanawnangon a nu isab diya.”

To Planu to mgo Hibu to Paghimatoy ki Pablo

¹²Pagkamasem, mighihimun to pila no ka Hibu aw planuha dan to paghimatoy ki Pablo. Migpanapa sikandan no kona ogkoon dow og-inom ko kona dan pad sikandin mahimatajan. ¹³Subra sikandan to kap-atan no naujun to paghimatoy kandin. ¹⁴Dajun sikandan andiya to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan dan hasta duma no mgo inila no mgo Hibu. Kagi dan, “Migpanapa koy no kona koy ogkoon ko kona noy pad mahimatajan si Pablo. ¹⁵Na, madojow ko sikiyu dow to duma no mgo maghusajay mangamuju to sikan kumandanti no ihatod din dini iyu si Pablo su kunungkun ogpanginklaru kow to sikan kasu din. Di konad ogtidow dini su oghimatajan noy on.”

a 23:5 Exodo 22:28

¹⁶Na, meyduon anakon ni Pablo^b no nakadinog to sikan planu to pagbangan kandin. Dajun andiya sikan batan-on to kampu to mgo sundayu aw nangoni si Pablo. ¹⁷Pagkadinog ni Pablo to sikan, pigtawag din to songo kapitan aw ikagihi, “Daeha seini batan-on diya to kumandanti su meyduon ignangon din.” ¹⁸Dajun daeha to sikan kapitan sikan batan-on diya to kumandanti aw ikagi, “Sikan prisu no si Pablo mighangyu kanay no daehon ku seini batan-on dini ikow su meyduon kun ig-ikagi din.”

¹⁹Dajun tagoni to sikan kumandanti to boyad to sikan batan-on aw daeha duon to wada ogdinog aw usipa, “Utu, nokoy man to tuud nu?”

²⁰Migtabak sikan batan-on, “Sir, meyduon mgo Hibru no migsasabut no oghangyuon ka dan no paatubangon nu si Pablo diya to husajan kasem. Kunungkun ogpanginklaru sikandan to kasu din. ²¹Di sadangay ajaw sikandan ogpaminoga, su subra to kap-atan no ka otow to ogbangan kandin. Nanapa sikandan no kona ogkoon dow og-inom ko kona dan pad mahimatajan si Pablo. Andam on sikandan, iyan nanda pigtagad to pag-ujun nu.”

²²Dajun sikandin pinahi to sikan kumandanti, “Kona ka’g nangon to inggad hintawa no pig-ikagihan a nu to sikan.” Dajun din paulia sikan batan-on.

To Paghatod ki Pablo diya ki Gubernadur Felix

²³Pagkalius to sikan batan-on, pigsabi to sikan kumandanti to daduwa no mgo kapitan din aw ikagihi, “Hinaata to daduwa no gatus no mgo sundayu su ogpaandiyaon ku sikiyu to siyudad to Cesarea. Padumaha to kapituan no mgo sundayu no ogsakoy to kabaju dow daduwa no gatus no yogob to tabae. Kinahangyan no maandam kow tibo su gaja alas nuybe to kadukiloman to iglikat now. ²⁴Hinaata now isab to mgo kabaju no ogsakajan ni Pablo, aw siguruha no makatidow sikandin diya ki Gubernadur Felix no wada ogkahitabu.” ²⁵Tapus din sugu-a to mgo kapitan din, migsuyat sikan kumandanti diya ki Felix no pig-iling din,

²⁶“Talahudon no Gubernadur Felix, siak si Claudio Lisias iyan migsuyat to seini diyan ikow. Kumusta ka man? ²⁷Seini otow no igpahatod ku diyan ikow pigdakop to mgo Hibru aw oghimatajan dan podom. Di pagkadinog ku to nahitabu, dajun ku pig-andiya duma to mgo sundayu ku. Pigyuwas ku su namaan ad no sakup sikandin to Roma. ²⁸Pigpaatubang ku sikandin to mgo maghusajay to mgo Hibru agun mamaanan ku dow nokoy to ingkariklamu dan kuntra kandin. ²⁹Duon ku kamaani no wada naan nahinang din no angajan sikandin no prisuhon ubin himatajan. Su iyan da man naamungan to pagriklamu dan sikan tinuuhan dan. ³⁰Na, kuntoon a pad makadinog no

^b 23:16 To Grigu no inikagihan: *anak to atoboy ni Pablo*

meyduon mgo Hibru no migplanu to paghimatoy kandin, kaling igpahatod ku dajun diyan ikow. Pig-ikagihan kud sikan namanriklamu no umandiya sikandan ikow, su sikuna to oghukum to sikan kasu dan. Sikan da.”

³¹Kaling namanlikat to mgo sundayu to sikan no kadukiloman su ogtuman to insugu kandan. Inghatod dan si Pablo diya to yunsud to Antipatris. ³²Pagkabukas, sikan mgo sundayu no wada sakoy to kabaju mig-uli diya to kampu dan, aw sikan namanakoy to kabaju iyan da mighatod ki Pablo diya to Cesarea. ³³Pagtidow dan, intadwoy sikan suyat diya to gubernadur aw idata si Pablo. ³⁴Tapus din basaha sikan suyat, pig-usip din si Pablo dow taga-andei sikandin. Pagtabak ni Pablo no sakup sikandin to prubinsya to Cilicia, ³⁵mig-ikagi si Felix, “Ogpaminogan ku sikan kasu nu ko mutidow on to diya namanriklamu kuntra ikow.” Dajun din pabantaji si Pablo duon to palasyu ni mina Herodes.

To Pagriklamu kuntra ki Pablo

24 ¹Pagyaboy to lima no aedow, mig-andiya to Cesarea si Ananias no kinayabawan no magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru. Duma din to pila no mgo inila no mgo Hibru dow sobuuk to abugadu no iyan ngadan si Tertulo. Mig-atubang sikandan ki Gubernadur Felix su igriklamu dan si Pablo. ²No makaatubang on si Pablo to sikan gubernadur, inriklamu sikandin ni Tertulo no mig-iling, “Talahudon no Gubernadur, tongod to maalamon no pagmandu nu kanami, nayugoy on no nakapahimuyus koy to kalinow. Kanunoy on mig-uswag to kabotang to mgo Hibru kani to seini banwa noy hasta to duma no mgo sakup nu ³inggad andei. Kaling ogpasalamat koy ikow tongod to madojow no nangkahinang nu. ⁴Na, kona kud oghabaon to kagi ku agun kona ka ogkayangan, di oghangyu a ikow no paminogan nu naa seini og-ikagihon noy. ⁵Bahin to seini otow no mig-atubang ikow kuntoon, napaniidan noy no kanunoy sikandin oghinang to kasamuk. Oggubuton din to mgo Hibru inggad andei sikandin ogdeg. Sobuuk isab sikandin no panguyu to sikan samukan no mgo otow no og-ilingon to Nazareno. ⁶Ogligsoman din man ngani podom sikan Bayoy to Diyus. Kaling pigdakop noy on sikandin. ^{7c} ⁸Ko imbistigahon nu sikandin, ogkamaanan nu no matuud yagboy to tibo inriklamu noy.” ⁹Migkistigus dajun to mgo Hibru no duma ni Tertulo no matuud iyan tibo sikan inriklamu.

To Tabak ni Pablo to Riklamu kuntra Kandin

¹⁰Tapus to sikan, migsingyas to gubernadur ki Pablo no ogpaikagihon sikandin. Dajun ikagi si Pablo,

^c **24:7** Bersikulu 6b-8a ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Ogkastiguhon noy podom suboy to balaod noy, di naagow da sikandin ni Lisias no kumandanti to mgo sundayu aw paatubanga koy tibo dini ikow agun iriklamu sikandin.*

“Talahudon no Gubernadur, namaan a no sed on to mahan-in no mgo tuig, sikuna to huwis noy no mgo Hibu. Kaling masaligon a no ogtabak to sikan inriklamu kuntra kanay. ¹¹Ko susihon nu, ogkamaanan nu no wada pad yapas to sampuyu-tag-duwa no aedow sugud to pag-andiya ku to Jerusalem su ogsimba a. ¹²Seini namanriklamu kuntra kanay, wada sikandan kita no migpagbuyow a diya to Bayoy to Diyus. Wada isab pigkita dan no nakaguli-guli a to mgo otow diya to mgo simbahan to mgo Hibu ubin inggad andei duon to siyudad. ¹³Wada isab igkamatuud dan to sikan mgo riklamu dan kuntra kanay kuntoon. ¹⁴Hinuun og-angkonon ku no sakup a to sikan og-ilingon to Cristuhanon. Og-iling iyan sikandan no sajop sikan ogtuuhan noy, di to Diyus no pigtuman to mgo minuna noy iyan man isab ogtumanon ku. Migtuu a to tibo mgo sinuyat ni Moises hasta to duma no kibali ba-ba to Diyus. ¹⁵Og-imanon ku to pagbanhaw to Diyus to mgo patoy, madojow ko madoot. Sikan isab to og-imanon to seini mgo otow no naboyu kanay. ¹⁶Manno pigtuuhan ku yagboy sikan, kanunoy ku ogpaningkamotan no wada igkasawoy kanay to Diyus dow otow.

¹⁷“Pila on no tuig no wada a makaandiya to Jerusalem. Na, nakaandiya ad su mighatod a to hinabang to angod ku no mgo Hibu dow mighalad a diya to Diyus. ¹⁸⁻¹⁹Duon a pad to Bayoy to Diyus no migtuman to sikan tumanon to paghinlu no matae-an a to pila no ka Hibu no taga-Asia. Wada a dumahi to mahan-in no mgo otow. Wada kasamuk no pighinang ku. Sikan mgo taga-Asia podom to angajan no og-atubang dini agun iriklam a ko meyduon pa ogkapasikadan to pagriklamu dan. Di wada. ²⁰Seini isab namanriklamu kuntra kanay kuntoon wada manda ogkapasikadan. Usipa sikandan dow nokoy to sae ku no pigkita dan to diya pag-atubang ku to mgo maghusajay diya to Jerusalem. ²¹Iyan da buwa igkariklamu dan to diya naagbotan ku to pag-ikagi duon to atubangan dan no pig-iling ku, ‘Naimbistiga a kuntoon su migtuu a no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy.’” Sikan da to pig-ikagi ni Pablo duon to atubangan to gubernadur.

²²Na, manno namaan si Gubernadur Felix to pigtuuhan to mgo sakup ni Jesu-Cristo, in-uswag din to husoy. Kagi din, “Oghukuman ku da seini kasu now ko makatidow on si Kumandanti Lisias.” ²³Dajun din sugu-a to songo kapitan no bantajan si Pablo di kona og-istriktuhan. Ko meyduon kadumahan din no ogyouy to pag-atiman kandin, kona ogpogongan.

Si Pablo duon to Atubangan ni Felix

²⁴Pagyaboy to pila no aedow, migtidow manda si Gubernadur Felix duma to asawa din no si Drusila no Hibu. Pagtidow din, impatawag din si Pablo su ogpaminog to kagi din bahin to pagtuu ki Cristo Jesus. ²⁵Di wada kayugoy, nahaedok on si Felix su naigu sikandin to diya pig-ikagi ni

Pablo bahin to madojow no pamatasan dow to pagpogong to kaugalingon hasta to aedow to paghukum. Kaling pig-ikagihan din si Pablo, “Na, igu on. Panow kad. Igpatawag ku da sikuna ko meyduon lugar ku.”

²⁶Masabid din impatawag si Pablo agun makapaggilaung^d kandin, di to tinood, ogtagadon din ko hiphipan^e sikandin ni Pablo.

²⁷Anoy man no pigdaduwahan on no tuig, pig-ilisan to pagka-gubernadur si Felix ki Porcio Festo. Di wada pasabuki ni Felix si Pablo su gustu din no makailing to mgo Hibru no ogmadojawan din sikandan.

To Pagdangop ni Pablo diya to Hari to Roma

25 ¹Pagtidow ni Festo duon to sikan prubinsya, tatoyu din da no aedow duon to Cesarea ayha payahus diya to Jerusalem. ²Pag-abut din, inriklamu si Pablo to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibru dow to inila no mgo duma dan. Pighangyu dan sikandin ³no ipauli si Pablo diya to Jerusalem. Di iyan matuud no ogbanganan dan si Pablo duon to dayan su oghimatajan. ⁴Migtabak si Festo, “Pakamonangon si Pablo diya to Cesarea su kona ogkayugoy, ogpauli a diya. ⁵Na, ko meyduon sae din, to duma iyu padumahon kanay aw pariklamuha diya to Cesarea.”

⁶Anoy man no subra on to simana to pag-ugpa ni Festo diya to Jerusalem, migpauli sikandin diya to Cesarea. Pagkabukas, mig-ingkud sikandin duon to husajan aw sugu no paatubangon si Pablo. ⁷No duon on si Pablo, piglilibongan sikandin to mgo Hibru no napuun diya to Jerusalem. Mabog-at hilabi to mgo riklamu dan kuntra kandin, di wada ingkapamatuud dan.

⁸Dajun ikagi si Pablo, “Wada a makayapas to mgo balaod to tinnuhan noy no mgo Hibru. Wada a makaligsom to Bayoy to Diyus. Wada a isab makasupak to sikan hari ta diya to Roma.”

⁹Di manno gustu ni Festo no mailing to mgo Hibru no ogmadojawan din sikandan, pig-usip din si Pablo, “Og-ujun ka ko paandiyaon ku sikuna to Jerusalem su diya ku sikuna og-imbistigahon?”

¹⁰Migtabak si Pablo, “Sir, nokoy no set a now pad man ogpaatubangon diya to Jerusalem no kani ad man to husajan to sikan hari to Roma? Kani ad podom hukuman. Namaan kad man yagboy no wada a makasae to mgo Hibru. ¹¹Ko ugaling meyduon sae ku no angay igkahimatoy kanay, kona a oghangyu no pasayluhon a. Di ko kona no matuud to inriklamu dan kuntra kanay, wada inggad hintawa no ogpakadata kanay diya kandan. Na, ogdangop a to hari ta diya to Roma!”

^d 24:26a To Surigao no Minanubu: *migpayaung-yaung* ^e 24:26b Ubin ogbogajan to tip

¹²Dajun paggilaung^f si Festo to mgo magsasambag din. Tapus to sikan, pig-ikagihan din si Pablo, “Na hala, manno igdangop nu sikan no kasu diya to yabow no hari to Roma, diya ka deg to Roma.”

To Pagbatbat ni Festo ki Agripa to Kasu ni Pablo

¹³Anoy man no migyaboy on to pila no aedow, migtidow diya to Cesarea si Agripa no hari to mgo Hibu no pigdumahan ni Bernice,^g su ogkumustahon dan si Festo no bag-u pad makaingkud to pagka-gubernadur. ¹⁴No abutan on sikandan to pila no aedow duon, inbatbat ni Festo sikan kasu ni Pablo diya ki Agripa. Kagi din, “Pagsokoli ku ki Felix to pagka-gubernadur, meyduon otow no nabilin din no prisu no iyan ngadan si Pablo. ¹⁵Na, pag-andiya ku to Jerusalem, inriklamu sikandin to yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan to mgo Hibu dow to inila no mgo duma dan. Pighangyu a dan no kastiguhon ku. ¹⁶Pignangonan ku sikandan no kona igtugut to balaod to Roma no kastiguhon to otow ko kona pad makaatubang to sikan migriklamu agun makatabak sikandin. ¹⁷Na, pagtidow to sikan mgo Hibu no namanriklamu, wada ad yangan. Pagkabukas, pigpaatubang ku dajun si Pablo kani to husajan. ¹⁸Nailing to boot ku no mabog-at to sae din, di pagnangon dan, ¹⁹iyang da man naan nayayalisan to tinuuhan dan dow to songo otow no namatoy no iyan ngadan si Jesus di nabanhaw kun, ojow pa ni Pablo. ²⁰Na, manno wada kud kaamuhi seini no kasu, pig-usip ku si Pablo dow og-ujun sikandin ko paandiyaon to Jerusalem agun diya oghusajon sikan kasu din. ²¹Di igdangop din nasi diya to hari to Roma agun iyan oghusoy. Kaling pigpabantajan ku naa kotob no ikapahatod ku sikandin diya.”

²²Kagi ni Agripa, “Ogkaliyag a no siak mismu ogpakapaminog isab to sikan no otow.”

Kagi ni Festo, “Na, ogkapaminogan nu kasem.”

²³Pagkabukas, mig-anduon to husajan si Hari Agripa dow si Bernice no pigdumahan to mgo kumandanti dow mgo inila to Cesarea. Si Agripa dow si Bernice migpakita to pagka-harianon dan aw pigpasidonggan no sumoyod on sikandan. Dajun sugu si Festo no paatubangon si Pablo. ²⁴Kagi din, “Talahudon no Hari Agripa dow tibo now no nahimun kani, seini to diya otow no inriklamu to tibo mgo Hibu kani to Cesarea dow diya to Jerusalem. Namanbansagon sikandan no angajan sikandin oghimatajan. ²⁵Di no imbistigahon ku, wada pigkita ku no hinang din no angay igkamatoy. Di manno ogdangop sikandin diya to yabow no hari to Roma, diya kud nasi igpahasoy to kasu din. ²⁶Di wada man igkasuyat ku diya to yabow no hari bahin to seini no kasu. Kaling pigpaatubang

^f 25:12 To Surigao no Minanubu: *pagyaung-yaung* ^g 25:13 Si Bernice atoboy ni Agripa no pig-aasawa din.

ku sikandin iyu, yabi ka Hari Agripa, agun mamaanan ta dow nokoy to igkasuyat ku. ²⁷Su wada man pues to pagpahatod to prisu diya ko kona ku ikamaan kandin dow nokoy sikan inriklamu.”

To Pagpanagang ni Pablo duon to Atubangan ni Hari Agripa

26 ¹Dajun ikagihi ni Hari Agripa si Pablo, “Na, ikagi kad.” Dajun bajawa ni Pablo to boyad din aw ikagi, ²“Talahudon no Hari Agripa, salamat su sikuna to igpaatubang kanay kuntoon agun matabak ku sikan inriklamu to mgo Hibru kuntra kanay. ³Su yagboy nud man namaanan to batasan dow to mgo nayayalisan noy no mgo Hibru. Kaling oghangyuon ku sikuna no kona ka podom ogtakahan to pagpaminog to seini og-ikagihon ku.

⁴“To mgo Hibru namaan to batasan ku sugud no maintok a pad diya to banwa ku hangtod no diya ad to Jerusalem. ⁵Tahan dan on namaanan no matinumanon a yagboy to tinuuhan noy, su Pariseo a. Ogkamatuud dan sikan ko maliyag pa sikandan mukistigus. ⁶Di kuntoon, naimbistiga a su migtuu a no ogtumanon to Diyus to diya insaad din to mgo minuna. ⁷Sikan isab to og-imanon to angod ku no mgo Hibru no ogpadajun to pagtuman to Diyus aedow dow madukilom. Na talahudon no Hari, anoy su sikan isab to pigtuuhan ku, inriklamu a dan! ⁸Na sikiyu, nokoy no kona kow man ogtuu no ogbanhawon to Diyus to mgo patoy?

⁹“To diya una, mighona-hona a isab no katongdanan ku to pagkuntra to mgo sakup ni Jesus no taga-Nazaret kotob to mahimu ku. ¹⁰Sikan to pighinang ku diya to Jerusalem. Mahan-in to mgo sakup ni Jesus no impaprisu ku su nabogajan ad man to katongod to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan noy no mgo Hibru. Aw no hukuman on sikandan to kamatajon, mig-ujun a. ¹¹Kona no kapila ku da sigida to mgo simbahan to mgo Hibru to pagpamangha kandan su igpakastigu ku. Ogpogoson ku isab podom sikandan to pag-ojow to pagtuu dan. Tongod to hilabi no kaboyu ku, nakaaw-andei a to pagpamangha kandan, inggad diya to kadiyuan.

To Pagnangon ni Pablo to Pagkakabig Din

¹²“Kaling songo aedow diya a deg to siyudad to Damasco. Migdae a to suyat no imbogoy kanay to sikan yabow no mgo magdudumaya to tinuuhan noy no ogmatuud no pigsugu a dan to pagdakop to mgo sakup ni Jesus. ¹³Na, anoy man no maugtu on no duon a pad to pangindaenan, pigkita ku to masiga likat to yangit no migsimag kani kanay dow to mgo duma ku. Yupig pad to kasilow to soga. ¹⁴Tibo koy natuad, aw migdinog a to migtawag kanay to Hibru no inikagihan, ‘O Saulo, nokoy no ogpaantuson a nu man? Angod ka to baka no og-atu to tag-iya kandin su ogsipaon din sikan maidob no kaju no ig-apura kandin. Di ginona

ogkasakitan ko sipaon din sikan maidob. Sikan to ogkaangodan nu ko padajunon nu to pag-atu kanay. Sikuna da to ogkasakitan.’¹⁵ Dajun a pangusip, ‘Hintawa ka man?’^h Migtabak to Ginuu, ‘Siak si Jesus no ogpaantuson nu. ¹⁶Na, tindog ka. Pigyogwa ku sikuna su oghinangon ka no suguonon ku. Igpanawnangon ku seini pagpakita ku ikow kuntoon hasta ko mupakita a diya to umaabut no panahon. ¹⁷Ogbantajan ku sikuna agun no kona ka og-amonuhon to inggad hintawa, mgo Hibru ko kona. Ogsuguon ku sikuna diya kandan ¹⁸ agun matang-awan to hona-hona dan. Su hangtod kuntoon, nadigyoman pad sikandan, no ko ita pa, mgo sakup pad sikandan ni Satanas. Di ko mutuu sikandan kanay, ogkabalhin sikandan diya to kaawangan, no ko ita pa, ogkahinang sikandan no mgo sakup to Diyus. Na, ogkapasaylu to mgo sae dan aw ogkayakip sikandan to diya mgo otow no inabin to Diyus tongod to pagtuu kanay.’

To Pagnangon ni Pablo to Pag-alagad Din ki Cristo

¹⁹“Kaling Hari Agripa, pigtuman ku to diya nasailow ku likat to yangit. ²⁰Su iyan una no pigwalihan ku to mgo Hibru duon to siyudad to Damasco, dajun diya to siyudad to Jerusalem hasta duon to tibuuk Judea. Pigwalihan ku isab to kona no mgo Hibru. Pigpasabut ku sikandan tibo no kinahangyan musosey sikandan aw talikudan to mgo sae dan. Mupakatarong isab sikandan agun ogkakiyayahan no pigtalikudan dan on to mgo sae dan. ²¹Sikan to hinongdan to pagdakop kanay to mgo Hibru diya to Bayoy to Diyus. Oghimatajan a dan podom, ²² di hangtod kuntoon pigtabangan a to Diyus. Kaling migpadajun a to pagnawnangon to tibo mgo otow, bantugan ko obos. Wada ku pasubrahi to pagpanganad ku to sikan intag-an ni Moises dow to duma no kibali ba-ba to Diyus ²³ bahin to diya Insaad no Manyuyuwas.ⁱ Mig-iling sikandan no kinahangyan no himatajan sikandin aw iyan una no ogbanhawon no konad on ogkamatoy. Na, ogtang-awan din to mgo Hibru dow kona no mgo Hibru agun makasabut sikandan dow amonuhon no mayuwas.”

²⁴No mig-ikagi pad si Pablo, migbansagon si Gubernadur Festo, “Nayangog kad Pablo! Sikan on to nadeygan to subra on no naamuhan nu.”

²⁵Di mig-ikagi si Pablo, “Talahudon no Gubernadur, wada a kayangog. Matuud dow makataronganon sikan pig-ikagi ku. ²⁶ Nasiguru ku no namaan si Hari Agripa to sikan ognangonon ku, su wada man ihobong. Ogpakaikagi a kandin to wada lipod-lipod. ²⁷Na Hari Agripa, og-usip a ikow dow ogtuu ka to intag-an to diya kibali mgo ba-ba to Diyus? Namaan a no ogtuu ka.”

^h 26:15 Ginuu to intawag ni Saulo to sikan pigdinog din, di nalibod sikandin dow hintawa.

ⁱ 26:23 To Grigo no inikagihan: *Cristo*

²⁸Di mig-iling si Hari Agripa, “Basi kay makailing ka no madali a nu ogkapatuu ki Cristo.”

²⁹Kagi ni Pablo, “Inggad madali ko mayugoy, ig-ampu ku diya to Diyus no sikuna dow tibo no naminog kanay kuntoon maangod podom kanay, wada yabot hinuun to pagkaprisu ku.”

³⁰Dajun tindog si Hari Agripa, si Gubernadur Festo dow si Bernice hasta to mgo duma dan. ³¹Paggawas dan on, mig-iling sikandan, “Kona man naan angay no oghimatajan si Pablo ubin ogprisuhon.” ³²Mig-ikagi si Agripa ki Festo, “Ogkasabukan podom sikandin ko wada pa dangop to hari diya to Roma.”

To Paglikat ni Pablo padeg diya to Roma

27 ¹Pag-abut to aedow no ogpaandiyaon koy on to Italia, indata si Pablo dow duma no mgo prisu diya ki Julio, songo kapitan to kasundayuhan to Roma no og-ilingon to Kasundayuhan to Hari. ²Migsakoy koy to barku no linayagan no likat to Adramito no og-andiya to mgo yunsud duon to kahigadan to prubinsya to Asia. Migduma kanami si Aristarco no taga-Tesalonica, songo siyudad no sakup to prubinsya to Macedonia. ³Pagkabukas, migduung koy duon to Sidon. Pigkae-atan si Pablo to sikan kapitan, kaling pigpaandiya sikandin to mgo amigu din duon agun maatiman dan. ⁴Na, paglikat noy manda, migliput koy to sikan puyu to Cipre no nakasalipod kanami su ogkasugang noy to kaemag ko manyaktod koy. ⁵Migpadajun koy diya to dani to mgo prubinsya to Cilicia dow Pampilia aw duung koy duon to Mira, songo yunsud no sakup to prubinsya to Licia. ⁶Duon to Mira, nakakita sikan kapitan to yain no sakajan no likat to Alejandria no ogpayohus diya to Italia. Dajun koy din pasakaja.

⁷Mahinoy to panow to sikan pigsakajan noy su nasugang noy to kaemag sed to pila no aedow. Nalisod-lisod koy iyan, di nakayaboy koy gihapun to yunsud to Nido. Di wada koy makapayohus diya to ogdeygan noy su maagbot yagboy to kaemag. Kaling diya koy deg to dibayuy to sikan puyu to Creta no nakasalipod kanami, aw migyaboy koy to yunsud to Salmon. ⁸Migpahigad koy, di hilabi koy nalisodan hangtod migtidow koy duon to yunsud no og-ilingon to Madojow no Duunganan no dani to yunsud to Lasea.

⁹Na, manno nayuyugajan to panow noy, nasakpanan koy to panahon no madoot on igpanow duon to kadagatan su tigbabagju¹ on. Kaling pigsambagan ni Pablo sikan namandumaya to sakajan. Kagi din, ¹⁰“Nasabut ku no meyduon madoot no ogkahitabu ita ko mupadajun

J 27:9 To Grigu no inikagihan: *su naliwas on to puasa*. Impurtanti sikan no puasa no ogtumanon to mgo Hibrubri kada Septimbri ubin Uktubri.

ki. Kanugun on to seini sakajan dow to mgo yuwan ta, aw ogpamiligru pad to mgo kinabuhi ta.” ¹¹Di sikan kapitan to sundayu wada paminog to sambag ni Pablo su iyan nasi pigsaligan din to kagi to tag-iya dow kapitan to barku. ¹²Mig-iling sikandan no sikan pigduungan noy kona no madojow no ogpaaputan to sakajan ko ogbagju. Kaling to kahan-inan to mgo otow mig-ujun to planu dan no ogpadajun koy. Ogpaningkamot sikandan no makaduung diya to yunsud to Fenice no sakup isab to sikan no puyu, su nakapasalipod sikan no lugar. Kaling madojow no ogpaaputan to sakajan kotob no maliwas to tigbabagju.

To Pagbagjuha ongki Pablo

¹³Paghodos to mahinoy no kaemag likat to baebagan, sikan namandumaya to sakajan nakailing no ogkatuman to planu dan. Kaling pigbatun dan to teybatu to sikan sakajan aw likat no migpahigad to sikan puyu. ¹⁴Di wada kayugoy pigbagju koy. Mighodos to maagbot no kaemag likat to amihanan ¹⁵hangtod no konad ogkadaog to sikan sakajan to pagsugang to kaemag. Puli noy on pigpagboot dow andeid sikan sakajan ogdaehon to kaemag. ¹⁶No makatopad koy on to sikan malig-ot no puyu to Cauda, migminus-minus to kaemag. Inggad malisod pad hilabi, di ingkayuwan noy sikan buti no piggujud to barku. ¹⁷Tapus to sikan, piggakutan dan to pisi sikan barku agun ogdigon. Nahaedok sikandan no magoba ko musadae duon to kababawan no dani to higad to Libya. Kaling pighubad dan to mgo layag aw puli dan on pagboota sikan sakajan. ¹⁸Migpadajun to paghodos sikan maagbot no bagju. Kaling pagkabukas on, migsugud sikan mgo pahinanti to pagpamegbog to mgo yuwan diya to dagat. ¹⁹Pagkabukas manda, impamegbog dan inggad to mgo kasangkapan to sikan sakajan. ²⁰Sed to mahan-in no mgo aedow, wada noy kita no migsilat to sogha hasta bituon. Migpadajun sikan maagbot hilabi no bagju, aw wada koy on yagboy iman no ogkabuhi koy pad.

²¹Anoy man no napilaan on no wada mgo kinoon noy, migtingdog si Pablo duon to atubangan noy aw ikagi, “Mgo duma ku, ko naminog kow pa kanay no kona ki naa oglikat diya to Creta, kona podom seini ogkahitabu ita. ²²Di kona kow ogkahaedok. Okgagoba iyan seini pigsakajan ta, di wada sobuuk ita no ogkamatoy. ²³Su gabii madukilom, to Diyus no tag-sakup kanay no iyan ogtumanon ku migsugu to anghil din dini kanay ²⁴aw ikagihni a, ‘Kona ka ogkahaedok Pablo! Okgabuhi ka su kinahangyan no muatubang ka pad to hari diya to Roma. Kona isab ogkamatoy to mgo duma nu kani to sakajan, su pigkae-atan sikandan to Diyus tongod ikow.’ ²⁵Kaling mgo duma ku,” kagi ni Pablo, “kona kow ogkahaedok su migtuu a no ogkatuman yagboy sikan impaikagi to Diyus dini kanay. ²⁶Di ogsadae ki duon to songo puyu.”

²⁷No ikasampuyu on tag-upat no kadukiloman, nadae koy gihapun to sikan bagju duon to sikan dagat no Mediteraneo. Pagkatonga to kadukiloman, migtahom sikan mgo pahinanti no madani koy on to pasak. ²⁸Dajun dan togtkada sikan wohig, aw namaanan dan no kaewaan no dopa to kadayom. Pagkauswag dan diya to uunahan, pigtogkad dan manda, sampuyu nanda tag-lima no dopa. ²⁹Tongod to haedok no makadagha sikan sakajan duon to mgo gatung, pigtuntun dan to upat no mgo teybatu duon to ulin aw mig-awos yagboy sikandan no mabukas on podom. ³⁰Na, sikan mgo pahinanti migplanu no og-ojowan dan on puli sikan sakajan. Pigtuntun dan sikan buti duon to dagat no kunungkun iyan igtuntun dan to teybatu no duon to duyung. ³¹Di pagkita ni Pablo no ogpamanyaguy podom sikandan, pig-ikagihan din sikan kapitan hasta to mgo sundayu din, “Ko kona mupakamonang sikan no mgo otow kani to seini sakajan, kona kow ogkayuwaw.” ³²Dajun tampoda to sikan mgo sundayu to mgo pisi no nakagaid to sikan buti aw pabay-ani no maanud.

³³Anoy man no madani on ogkabukas, pig-igda koy ni Pablo to pagkoon. Kagi din, “Sed on to sampuyu-tag-upat no aedow no wada kinoon now, su angod kow to pigbitoy to so soyag no yanut. ³⁴Na, oghangyuon ku sikiyu no kumoon kow agun ogdoson kow, su kinahangyan pad to pagpaningkamot ta agun mabuhi kinow. Di wada ogkaamonu ita tibo.” ³⁵Dajun pisi si Pablo to pan aw pasalamat to Diyus duon to atubangan noy. Tapus to sikan, pigtibag din aw koon. ³⁶Nagawang dajun to kalimuut noy, aw tibo koy isab migkoon. ³⁷Sikami tibo no namanakoy, 276 no ka otow. ³⁸No mahantoy koy on, impamegbog to mgo yuwan no bogas no trigu agun og-agkap sikan sakajan.

To Pagkawasa to sikan Sakajan

³⁹Pagkamasem on, sikan pasak no nadeygan noy wada kiyayaha to sikan mgo pahinanti. Di pigkita dan to nakasuyuk no wohig no meyduon payok. Nakahona-hona sikandan no duon dan igpasadae sikan barku ko mahimu. ⁴⁰Panastasa dan dajun to hikot to mgo teybatu aw puli on ojowi. Aw idongan dan to pagpamadbad to taedigon to mgo timun. Dajun dan lindoga to layag agun madae koy podom to kaemag diya to higad. ⁴¹Di wada koy makatidow duon to higad, su diya man nasi makadeg to kababawan aw migsadae. Sikan duyung wadad kahisu su migdokot. Sikan ulin piggupa-gupa to mgo bayod no migpadadama.

⁴²Ogpanghimatajan podom to mgo sundayu sikan mgo prisu su nahaedok no makayanguy sikandan diya to higad dow makayaguy. ⁴³Di wada tugut sikan kapitan su gustu din no ogyuwason si Pablo. Dajun din sugu-a to tibo ogkaamu ogyanguy no muuna sikandan muyaksu aw yanguy pailing diya to higad. ⁴⁴Sikan kona ogkaamu ogyanguy muukjang

to mgo tabla ubin inggad nokoy no nangkagoba no bahin to sikan barku aw patisunu. Na, tibo nakatidow diya to higad no wada naamonu.

To Pagpaaput onni Pablo diya to Malta

28 ¹No diya koy on to higad, namaanan noy no Malta naan sikan puyu. ²To mgo taga-duon nayuuy hilabi kanami. Pagkita dan no pighagsiy koy tongod to udan dow kahagsiy to panahon, migyapug sikandan agun makapanghinadang koy. Madojow to pag-abi-abi dan kanami tibo. ³Na, si Pablo nanghimun to kaju. Pagtomog din to sikan, meyduon migyogwa no yaposung tongod to kapasu to kaeju aw kagata to boyad din. ⁴Pagkita to mgo taga-Malta to sikan yaposung no migbitoy-bitoy duon to boyad ni Pablo, nakailing sikandan, “Kriminal kay buwa sikan no otow, kaling piggabaan. Su nayuwas iyan sikandin to pagkatabug, di ogkamatoy da gihapun.” ⁵Dajun iwilik ni Pablo sikan yaposung duon to kaeju aw wada sikandin kaamonu. ⁶Nailing to boot to mgo otow no ogyobag sikan boyad ni Pablo ubin puli on sikandin ogkatuad aw ogkamatoy. Di pagkahina-hina no maaha dan no wada nahitabu ki Pablo, nasi nailing to boot dan no songo diyus sikandin.

⁷Na, duon to dani to sikan napaaputan noy, meyduon mgo uma ni Publio no panguyu to sikan no puyu. Pigpapaabut koy din duon to bayoy din. Madojow to pag-abi-abi din kanami sed to tatoyu no aedow. ⁸To diya no panahon, mighibat to amoy ni Publio su pighingyow dow pigsinteriya. Dajun sed si Pablo duon to sinabong aw ampu. Pagdampa din to sikan masakiton, dajun naulian. ⁹Na, pagkamaanid on to pagkaulii to sikan otow, mig-andiya ki Pablo to tibo mgo masakiton, aw nangkaulian isab sikandan. ¹⁰⁻¹¹Mahan-in to impamogoy dan kanami. Na, migpakamonang koy duon to sikan no banwa sed to tatoyu no buyan su pigliwas noy pad to tigbabagju. Anoy man no madani koy on ogpanow, pigpamogajan koy dan to inggad nokoy no mgo kinahangyanon to panow noy.

To Pagtidow ni Pablo diya to Roma

Na, meyduon sakajan no tahan duon no likat to siyudad to Alejandria no migpaliwas isab to tigbabagju. Pigngadanan sikan sakajan no Diyus no Iping.^k Sikan to pigsakajan noy pailing diya to Roma. ¹²Pagtidow noy diya to yunsud to Siracusa, mig-ugpa koy duon sed to tatoyu no aedow. ¹³Likat duon, migpaajun-ajun koy to kaemag ayha koy tidow diya to yunsud to Regio no sakup to Italia. Pagkabukas, madojow on to panow noy su to kaemag natalikudan noy on. Pagkabukas manda, migduung koy duon to yunsud to Puteoli. ¹⁴Paghaw-as noy, meyduon nabaekan noy

^k 28:10-11 Sikan iping no diyus iyan ngadan si Castor dow si Pollux. Sikandan to ogampuan to ogpamanakajan diya to dagat to diya no panahon.

duon no mgo magtutuu. Mighangyu sikandan no mupakamonang koy naa duon kandan sed to songo simana. Na, tapus to sikan no simana, miglikat koy pailing diya to siyudad to Roma. ¹⁵Pagkadinog to mgo magtutuu diya to Roma no og-andiya koy kandan, wada dan baliha to kadiyu to igbaktas dan. Migtagbu sikandan kanami duon to yunsud no og-ilingon to Merkadu ni Apio. To duma migtagbu kanami duon to yunsud no og-ilingon to Tatoyu no ka Paabutan. No kitaon sikandan ni Pablo, migpasalamat sikandin to Diyus aw migdigon to ginhawa din.

To Pagwali ni Pablo diya to Roma

¹⁶Pagtidow noy diya to siyudad to Roma, wadad prisuha si Pablo. Pigtugutan sikandin to kinaugalingon no pag-ugpa, di binantajan da to sobuuk no sundayu.

¹⁷No natatoyuhan on no aedow to pagtidow noy, impadokat ni Pablo to inila no mgo Hibru no taga-Roma. No mahimun on sikandan, mig-iling si Pablo, “Mgo suun ku, meyduon igpasabut ku iyu. Wada man podom sae ku to angod ta no mgo Hibru. Wada a isab supak to sikan mgo tumanon no imbilin ita to mgo minuna ta. Di pigdakop a dan diya to Jerusalem aw idata duon to mgo upisyalis to gubernu to Roma. ¹⁸Tapus a dan imbistigaha, wada naaha dan no sae ku no angay a oghimatajan. Gustu dan podom no ogsabukan a, ¹⁹di to angod ta no mgo Hibru wada ujun. Na, manno wada yain no paagi ku, migdangop a to hari ta dini to Roma. Wada hinuun igkariklamu ku kuntra kandan. ²⁰Kaling impadokat ku sikiyu kuntoon su ogpaggilaung^l a iyu agun no makasabut kow to hinongdan to pagpusasi kanay. Nailing a to seini tongod to pagtuu ku to sikan pigpaabut tanow^m no mgo kaliwat ni Israel.”

²¹Mig-iling sikandan, “Wada nadawat noy no suyat likat to mgo Hibru diya to Judea bahin ikow. Wada isab mgo Hibru no napuun diya no mig-iling no meyduon nangkahinang nu no madoot. ²²Di gustu koy ogpaminog to sikan igpang-anad nu. Su namaanan noy no duon to inggad andei no banwa meyduon ogsupak to sikan punduk now.”

²³Na, dajun dan sabuti dow kagan-u sikandan oghihimun manda. Pag-abut to sikan aedow no nasabutan dan, mahan-in to mgo Hibru no nahimun duon to pig-ugpaan ni Pablo. Sugud to masem kotob no nadukilom, pigpasabut sikandan ni Pablo aw pigmatuud din bahin to paghari to Diyus. Pigkumbinyu din sikandan pinasikad to sikan mgo sinuyat ni Moises dow duma no kibali ba-ba to Diyus agun makatuu sikandan ki Jesus. ²⁴⁻²⁵No matapus on to pagwali ni Pablo, naman-uli sikan mgo Hibru no migyayalis, su meyduon namanuu to sikan pig-ikagi

^l 28:20a To Surigao no Minanubu: *ogpayaung-yaung* ^m 28:20b Migtuu si Pablo no si Jesus iyan pigpaabut to mgo Hibru.

din, di to duma wada tuu. Di no wada pad sikandan pamang-uli, mig-iling si Pablo, “Matuud iyan to diya pig-ikagi to Ispiritu Santu to mgo minuna ta no impabaja ki Isaias no kibali ba-ba din ²⁶no pig-iling,

‘Andiya ka to mgo Hibu aw ikagihi sikandan,

Inggad amonuhon now to pagpaminog, kona kow ogpakasabut.

Inggad amonuhon now to pag-aha, kona kow ogpakakita.

²⁷Sikan to ikagihon nu kandan su madoson to uyu dan.

Angod to pigsampongan dan to mgo talinga dan aw migpiyong agun kona makasabut dow makakita.

Su ko paningkamotan dan pa no makasabut aw makakita dow pauli dini kanay,

ogpang-ulian ku sikandan.ⁿ

²⁸“Na,” kagi isab ni Pablo, “kaling kinahangyan no matagahan now no sikan kagi to Diyus no ogpakayuwat to otow ingnawnangon on diya to kona no mgo Hibu, aw ogdawaton dan on.” ²⁹

³⁰Sed to daduwa no tuig mig-ugpa si Pablo duon to bayoy no pigplitihan din, aw pig-abi-abi din to tibo naman-andiya kandin. ³¹Wada haedok din no mignawnangon bahin to paghari to Diyus. Nang-anad isab sikandin bahin ki Jesu-Cristo no Ginuu no wadad migbaebag.

° **28:29** Bersikulu ²⁹ogkakitaan duon to duma no mgo sinuyat no Ginirigu. Pig-iling: *Tapus to pag-ikagi ni Pablo, mig-uli sikan mgo Hibu no migyayalis to maagbot.*

n 28:27 Isaias 6:9,10